דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
שעון פועלי ארץ ישראל
מייסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל
מאוחד עם למרחב

יום חמישי, ג' בניסן תשמ"ז, 2 באפריל 1987 ● גליון 19083

היום 12 עמודים ● המחיר 85 אג', באילת 74 אג'

היום בדבר
● מחיר שכר המינימום / טדי פרויס
● התחנה הבאה: פראג / שלמה שפיר
● ציפיית המושבניקים / גדליה גל
● נוטרים, לא נוקמים / פרופ' שבח וייס
● בורסה וכלכלה (עמ' 4־5); „עכשיו" למשפחה (9)
● כל הארץ (10); ספורט (11); בידור (12)

פולגת רשת חנויות
מוצר יום ה'
25% הנחה
שמלות
רק היום ברשת חנויות פולגת
רק היום

הנשיא רייגן יטיל וטו אם ינקוט הקונגרס צעדי חקיקה נגד ישראל

„ישראל – אחת משלוש העבריינות העיקריות על אמברגו הנשק שהוטל על דרום־אפריקה"

בדו"ח האמריקני שעמד להתפרסם לפנות־בוקר: אין איזכור לקשרי ישראל דרא"פ בתחום הגרעיני

מאת אמנון דנקנר, סופר „דבר" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). – פקיד בכיר בממשל אמר אתמול, כי הדו"ח על קשרי מדינות המערב, ביניהן ישראל, עם דרום אפריקה הוא דו"ח עובדתי, שאין כלולות בו המלצות לפעולה נגד מדינות המשתפות פעולה עם דרום אפריקה בתחום הצבאי.

הוא אמר, כי הממשל אינו מתכוון להמליץ על צעדים כאלה, וכי עתה הכדור הוא במגרש של הקונגרס, שאם ירצה, יחוקק חוק מיוחד לצעדים נגד משתפות הפעולה עם דרום אפריקה בתחום הצבאי. אולם הוא אמר כי במקרה כזה, הנשיא יטיל וטו על חקיקת הקונגרס.

החלק הגלוי של הדו"ח על הקשרים עם דרום אפריקה עמד להימסר אתמול, אולם עד לשעת מסירת הידיעה לא נמסר לקונגרס ולעיתונות, בשל מה שהוגדר כ„קשיים טכניים".

מקורות, שהיתה להם גישה לחלק הסודי של הדו"ח, אמרו כי הוא כולל פירוט נרחב למדי של סוגי שיתוף הפעולה הצבאי בין ישראל לדרא"פ ושל הדרכים בהן הועבר ציוד צבאי מישראל לדרא"פ. המקורות מסרו, כי הדו"ח מזכיר את מטוס הקרב של דרום אפריקה „צ'יטה", שנבנה על־פי ידע שנמכר על ידי ישראל, על פי מתכונת מטוס „כפיר".

כן מזכיר הדו"ח את הזהות שבין ספינות הסיור הדרום אפריקאיות לבין ספינות הסיור הישראליות מסוג „רשף". הדו"ח אומר גם, כי בשנים האחרונות אומנו אנשי צבא ואנשי בטחון דרום אפריקאים בישראל על־ידי מדריכים ישראלים בתחומי לוחמת השריון, סייס ולוחמה בטרור.

החלק הסודי של הדו"ח מפרט גם את שיתוף הפעולה הטכנולוגי בין שתי הארצות, שכלל העברה לדרום אפריקה של מערכות מחשב מתוחכמות, ציוד ללוחמה בטרור.

(המשך בעמ' 2)

נשיא המדינה [illegible] של שוויץ (ראה סיקור בעמוד 2) (צילום: א.פ.)

נטיה בארה"ב לצמצם הגדרת מעמד 'פליט' ליהודי ברה"מ

מאת יקיר צור, סופר „דבר"

בממשל האמריקאי קיימת נטיה לצמצם את הגדרת מעמד „הפליט" ולהוציא ממנה את אותם מהגרים, שיש להם קרובים מדרגה ראשונה בארה"ב, זאת במטרה להקטין את הוצאות הממשל על קליטת פליטים.

גורמים בממשל האמריקאי סבורים, כי מי שיש לו קרובים מדרגה ראשונה בארה"ב, אינו יכול להיחשב פליט ואין כל הצדקה שהממשל יממן בסכומי כסף נכבדים את קליטתו.

ההצעה, שנדונה באחרונה בסטייט דיפרטמנט, עוררה התנגדות עזה בקרב הארגונים העוסקים בקליטת פליטים, ביניהם גם ארגון "היאס", העוסק בקליטת יהודי ברה"מ. ארגונים אלו מקבלים כסף מהממשל בהתאם למספר הפליטים שבהם הם מטפלים והחשש הוא, שצמצום מעמד הפליט יפגע קשות בהכנסתם הכספית.

גורמים ממשלתיים בירושלים מסרו אתמול, בתגובה על הידיעות שלפיהן יבקשו הארגונים היהודיים בארה"ב להחיל את מעמד הפליט גם על יוצאי ברה"מ שיגיעו בטיסות ישירות לישראל, שאין הם מאמינים שהיהודים האמריקאים יעזו לבוא בתביעה שכזו, במיוחד נוכח עמדתה של ממשלת ישראל בנושא.

סיכום מספרי היוצאים מברה"מ בחודש מרס מראה, שהשלטונות הסובייטיים עומדים עד כה בהתחייבותם לגבי מספר היוצאים. בחודש האחרון יצאו את ברה"מ 470 יהודים, 138 מהם הגיעו לישראל. מספר זה הוא המספר הגדול ביותר של יהודים שיצא בחודש אחד את ברה"מ מזה חמש שנים.

מידיעות המגיעות מברה"מ נראה, כי ההתפתחויות האחרונות גרמו להתעוררות בקרב הקהילה היהודית, המתבטאת במספר גובר והולך של בקשות לוויזה ישראלית ובקשות ליציאה.

עם זאת קיימת עדיין אי־בהירות לגבי אותם מסורבי עליה, שבקשתם נדחתה עד־כה בתואנות שונות של סודיות. ג'ורבצ'וב הכריז בעבר שתקופת סודיות היא בין 5־10 שנים, אולם יש עדיין קרוב ל־400 משפחות המחכות בין 10 ל־17 שנה.

גוברים האיתותים על כוונת ברית־המועצות לנהל מגעים לחידוש הקשרים עם ישראל

בלשכת פרס אין יודעים על הזמנתו למוסקווה על־ידי גורבצ'וב ● פרס־שמיר דנו על החלפת משלחות קונסולאריות ● מדינות ערב מודאגות מן הסימנים להפשרה ביחסים בין 2 המדינות

מאת גדעון קרן, דוד שרביט ודן אבידן, סופרי „דבר"

שליט ברה"מ מיכאל גורבצ'וב הזמין את שר החוץ שמעון פרס לבקר בברה"מ – כך מסר אמש רדיו לוקסמבורג, בלי לפרט את מקורותיו או פרטים על העברת ההזמנה. קריין רדיו לוקסמבורג מצא לנכון להדגיש, כי הידיעה על הזמנת פרס למוסקווה „איננה בדיחה של אחד באפריל".

בלשכת שר החוץ לא ידוע דבר על אפשרות הזמנתו של פרס לביקור במוסקווה כאורחו של גורבצ'וב. מקורות בלשכה מסרו, כי לא הגיעה אליהם כל הזמנה ולא ידוע להם אם הזמנה כזו נמצאת בדרכה ארצה.

מקורות דיפלומטיים אמרו אתמול, כי הרחיש יותר סביר מביקור פרס במוסקווה הוא פגישה עם עמיתו הסובייטי שוורדנאדזה, מחוץ למוסקווה.

בפגישה עם חברי מפלגת העבודה אמר אמש שר החוץ, כי המשלחת הקונסולארית הסובייטית תגיע לישראל עוד החודש.

בתוך כך נמסר באמצעי תקשורת בבריטניה, כי הסובייטים מגבירים את פעילותם הדיפלומטית לקראת חידוש היחסים הדיפלומטיים עם ישראל. נמסר גם, כי מדינות־ערב הביעו את דאגתן משיפור היחסים בין שתי המדינות, והסובייטים מנסים להסביר שם את עמדתם.

משלחות קונסולאריות

ראש הממשלה יצחק שמיר וממלא מקומו שמעון פרס דנו אמש בהתפתחויות האחרונות בתחום היחסים בין ברה"מ לישראל ובסיכויי יציאת יהודים והסעתם באמצעות רומניה לישראל. מלשכת ראש הממשלה נמסר, כי השניים דנו בין היתר בדרכים להבטיח הערכות נאותה של גורמים ממלכתיים לקליטת כ־11,000 יהודים בשנה, בהתאם להבטחות שנמסרו על ידי אישים סובייטים לנשיא הקונגרס היהודי העולמי אדגר ברונפמן וליו"ר ועידת הנשיאים מוריס אברם.

נמסר כי הנושא הסובייטי, ובכלל זה כוונת מוסקווה לשגר ארצה משלחת סקר קונסולארית, עמד במרכז הפגישה בארבע עיניים בין שני האישים.

ברה"מ נמנעת מלקשור את ביקורה המתכונן של המשלחת הקונסולארית בישראל עם ביקור של משלחת ישראלית דומה במוסקווה, אך רומזת כי ניתן יהיה לקיים ביקור כזה בעתיד.

דובר משרד החוץ בירושלים אמר

(המשך בעמ' 2)

פעילי עלייה בישראל ובמוסקווה תובעים זכות יציאה לכל היהודים

(ע). – אסיר ציון לשעבר יוסף מנדלביץ קרא אתמול לממשלת ישראל להפסיק את כל המגעים והפגישות עם נציגי ממשל סובייטיים, כל זמן שאין הבטחה מפורשת ממנהיג ברה"מ למתן זכות יציאה לכל יהודי ברה"מ שרוצים. גם פעילי עליה במוסקווה הביעו חשש, כי ההודעות האחרונות יקשו על יציאה המונית של יהודים מברה"מ.

„השמועות בדבר יציאת 12,000 יהודים בקרוב הן חיוביות וטובות", אמר מנדלביץ, „אך השאלה היא מה המחיר, כי הרי מדובר במתן אשרות יציאה תמורת נציגות קונסולארית סובייטית בארץ או שיתוף ברה"מ בוועידה בין־לאומית ולא פתיחת שערי ברה"מ ליציאת היהודים".

מנדלביץ אמר את דבריו בהפגנה ועצרת הזדהות עם פעילי עליה יהודיים, השובתים רעב במוסקווה. העצרת נערכה אתמול אחה"צ מול משכן הכנסת בהשתתפות שר העליה והקליטה יעקב צור, השר משה ארנס, אסירי ציון לשעבר נתן שצ'רנסקי, יוסף מנדלביץ, מרק נשפיץ' חבר הונשיין, חברי המרכז למידע בענין יהדות ברה"מ ויו"ר המועצה הציבורית למען יהודי ברה"מ חיים צסלר.

בעצרת הניפו המפגינים כרזות רבות, כגון: „ברוסיה מפגינים, אצלנו חוגגים", „500 ויזות אינן עליה", „פתיחת שערי עליה לפני פתיחת קונסוליה".

נתן שצ'רנסקי, קרא לשינוי המצב הקיים, שבו ניתנות אשרות יציאה למספר מגבל של יהודים בלבד, רק לצורך איחוד משפחות.

פעילי עליה קובלים

במוסקווה קבלו אתמול מספר מסורבי עליה על שהמנהיגים היהודיים לא נועצו בהם בעת ששהו בברה"מ והביעו חשש, כי התרת עלייתם של 11,000 היהודים תסתום את הגולל אחת ולתמיד על סיכויי שאר יהודי ברה"מ המבקשים להגר לצאת את המדינה.

„הסוד שעליו הוכרז באמריקה הוא מסוכן מאד", אמר אלעזר יוזפוביץ', אחד ממסורבי עליה שהתכנסו בדירתו של יוסף ביגון. „אלפים יורשו לצאת, וכולם יחשבו שהבעיה נפתרה, אבל אלה שיישארו מאחור, עם הידע הבטחוני כביכול שבידיהם, יאבדו כל תקווה לצאת".

עליה במספר המגיעים לוינה

אתמול מסר דובר ארגון „היאס", המטפל במהגרים יהודיים שאינם מעוניינים לעלות לארץ, כי במהלך החודש החולף הלה עליה חדה במספר היהודים הסובייטים המגיעים לוינה. „הדברים נראים טוב, ויש תקווה להגירה גדולה", הוא אמר. „הרושם הוא שהסובייטים מכינים משהו בעל משמעות".

לדברי הדובר, ברוס לימסדוד, הגיעו לוינה במארס 470 מהגרים, לעומת 945 שהגיעו במשך כל שנת 1986. הוא גם אמר, כי התעודד מכך שרבים מהבאים עתה הם צעירים עם משפחותיהם, בעוד שבעבר יצאו בעיקר קשישים. לדבריו מתארגן „היאס" לקראת בואם של 500 יהודים בחודש בתקופה הקרובה.

סופר „דבר" בירושלים מוסיף:

„אני לא רוצה לריב עם העולים מברה"מ על מקום מגוריהם בישראל. מי שידע להסתדר עם הקג.ב. ידע להסתדר גם בישראל", זאת אמר אמש שר הקליטה מר יעקב צור בפגישת ועדת הקליטה של מועצת פועלי ירושלים.

השר צור אמר, כי הוא עומד להיפגש עם ראש עיריית ירושלים טדי קולק, כדי לדון עימו על קליטתם של אלפי עולים בשכונות ירושלמיות, מפני שהוא מאמין שרוב העולים יעדיפו את ירושלים.

מזכיר מועצת פועלי ירושלים ניסן הרפז נענה לבקשת השר להכין מאתיים פעילים דוברי רוסית, כדי שיקלטו את העולים החדשים הצפויים להגיע.

בישראל 201 נושאי איידס – 60% מהם לא יחלו אך יכולים להדביק

מאת דנקה הרניש, סופרת „דבר"

201 נושאי נגיף איידס נתגלו בישראל על־פי נתונים מעודכנים שבידי משרד הבריאות. נושאי הנגיף, שכ־60 אחוז מהם לעולם לא יחלו בעצמם, אך מסוגלים להדביק באיידס את הבאים במגע מיני איתם. נושאי הנגיף הם היום „בעיית הבעיות" בהתפשטות המחלה.

טענה זו העלה ד"ר שלמה מעיין מהמרכז הרפואי הדסה עין־כרם, ביום עיון רב־משתתפים, שנערך אתמול בירושלים ביוזמת הפקולטה לרפואה של האוניברסיטה העברית והדסה. מעיין ציין, כי הזיהום בווירוס האיידס נפוץ הרבה יותר מן המחלה עצמה. על־פי הערכת החוקרים בעולם, 50 עד 100 איש על כל חולה אחד נושאים את הנגיף. „זה פוטנציאל גדול להעברת המחלה" – לדברי ד"ר מעיין. הנוגעים לנגיף האיידס מתגלים כעבור שישה שבועות מההדבקה, אך את המחלה יפתחו 35־40 אחוז בלבד. הרוב המכריע של נושאי הנגיף לא יפתחו שום סימפטומים של איידס ויחד עם זאת ידביקו את הפרטנרים המיניים שלהם. אמצעי הזהירות כרוכים בשינוי בהרגלים מיניים ולמרות הסכנה הקיימת לא רבים מוכנים לשנות את הרגליהם בתחום המיני – סבור ד"ר מעיין. לדבריו, גם הקונדום אינו אמצעי בטוח בכל 100 האחוזים, נוכח העובדה שגם השימוש בקונדום לא מנע הריון. אם אדם רוצה להיות בטוח הדרך היחידה היא „לא לקיים מגע מיני ולא להזריק סמים" – מסתבר מדברי ד"ר מעיין.

במשרד הבריאות מתגבשת תוכנית הנהגת בדיקות דם שיגרתיות לגילוי נוגדנים למחלת האיידס לכל הנשים ההרות בארץ – על כך מסר פרופ' רמי מורג מהמרכז הרפואי הדסה, המכהן יו"ר התה־וועדה של משרד הבריאות להסברה בנושאי איידס. הפעלת ועדה זו מבקשת שרת הבריאות שושנה ארבלי אלמוזלינו בעקבות ההמלצה על בדיקות אלה של ארגון הבריאות העולמי. כיום ידוע שאישה בהריון הנושאת את נגיף האיידס בדמה, עלולה להדביק את העובר ברחמה או את הוולד בעת הלידה. „קיים סיכון גבוה להדבקה בצורה זו, והתינוקות הללו עלולים אף לחלות באיידס ובכל מקרה של גילוי נגיפים יומלץ בפני האשה לבצע הפסקת הריון" – אמר פרופ' מורג. מנתוני משרד הבריאות על מצב התחלואה בארץ מתברר, כי מאז ראשית 1982 נתגלו 41 חולי איידס ומהם נותרו בחיים היום 12 חולים.

המחתרת באל־סלוואדור תקפה בסיס של הצבא: עשרות נהרגו

סאן־סלוואדור (רויטר). – כוחות צבא אל־סלוואדור פתחו אתמול במבצע רחב היקף בצפון המדינה נגד כוחות המורדים של המחתרת המרקסיסטית „פאראבונדו מארטי" בעקבות התקפתם של אלה על בסיס צבא שבמהלכה נהרגו לפחות 43 חיילים ומומחה צבאי אמריקאי.

בעוד החיילים סורקים את יערות העד שבאזור יצאה שגרירות ארה"ב בהכרזה, כי ארה"ב לא תשנה את מדיניותה בארץ זו למרות מותו של היועץ האמריקאי וכי היא תמשיך לאמן את צבא אל־סלוואדור ולתמוך בו. דובר השגרירות אמר כי לא הוצאו כל הוראות מיוחדות ליועצים הנותרים, האמורים מכוח ההוראות הקיימות להמנע במידת האפשר מלהקלע למצבים שבהם עלולה להתפתח לחימה.

דיפלומטים בבירת אל־סלוואדור הביעו אתמול את הערכתם, כי התקפת הדמים מעידה על כך שגם היום, בתום שבע שנות לחימה רצופה, מהווים 5,000 חברי המחתרת המרקסיסטית איום ממשי על צבא אל־סלוואדור הממומן ומאומן על־ידי ארה"ב.

אתמול הוכרזו שלוש התקפות נוספות של המחתרת על בסיסי צבא בהודעות המחתרת והצבא כאחד, ודיווי המחתרת הציגו כראשיתה של מתקפה כוללת חדשה.

מקורות בצבא אל־סלוואדור הביעו אתמול ספק באשר ליכולתו של הצבא ללכוד את המשתתפים בהתקפה על בסיס אל פאראיסו, שכן יש להניח שהכוח כבר התפרק ליחידות קטנות ונעלם בהרים שבגבול הונדורס.

לדברי אותם המקורות היה הצבא מעוניין במיוחד לדעת איך עלה בידי המחתרת לגייס כוח גדול דיו לבצע את ההתקפה חסרת התקדים במימדיה.

באוצר מכינים עתה תוכניות למכירת חברות ממשלתיות

מאת אמנון אמר, סופרו הכלכלי של „דבר" בירושלים

משרד האוצר מכין בשבועות האחרונים תוכנית אירוע־ארוכת־טווח של מכירת והנפקת מניות של חברות ממשלתיות.

לצורך מכירת החברות הוחלט באוצר להשתמש בשירותיו של בנק להשקעות מחו"ל המתמחה בהכנת תוכניות מסוג זה. מנהל רשות החברות הממשלתיות, זאב רפואה התבקש על־ידי שר האוצר להזמין ארבעה בנקים להשקעות להגיש הצעות בנידון.

נציגי בנקים אלה, שלושה מארצות־הברית ואחד מאנגליה, יבקרו בארץ בחודשים הקרובים ולאחר מכן ייבחר מתוכם הבנק המתאים.

החברות שלגביהן כבר התקבלו החלטת מכירה או הנפקה הן חברת „פז", חברת ממ"ן וחברת מבני תעשיה.

שר האוצר משה נסים אמר אתמול כי משרדו שוקל גם את האפשרות להציע לציבור לרכוש מניות של חברות ממשלתיות בתמורה למניות הבנקים שבהסדר שברשותו.

הצמד הזוכה דטנר־קושניר.
(צילום: מיכאל קרמר/„ידיעות אחרונות")

„שיר הבטלנים" יעבוד בבריסל

מאת מירי פז

„שיר הבטלנים" מאת זהר לסקוב, בעיבודו של קובי אושרת ואבי קושניר, ייצגו את ישראל בתחרות האירוויזיון שתתקיים ב־9 במאי בבריסל. על המקום השני והשלישי התמודדו אילנה אביטל ומיקי קם.

את הקטע המוצלח ביותר סיפקה מהדורת מבט ששודרה בהפסקה בקדם־אירוויזיון הראה את הנשיא הרצוג ב„פוזת הרצל" על המרפסת בבאזל. כיוון שהנשיא לא השתתף באירוויזיון נפל ההימור הפרטי שלנו על השיר „קאזינו" בזכות החן של מיקי קם וביצועה שהיתה בו קריצה שובבה של הזמר ופארודיה.

היו מעט מאוד חידושים בקדם־אירוויזיון השנה. שני החידושים: השיר „הפה היי", בהשראה יהודית־חזנית, בביצוע „דודו פישר", ושירה של אילנה אביטל – שנשמע כמו מאה שירים אחרים מקומיים ובין־לאומיים. דודו פישר הוכיח, כי גם בתוך הגימיקים יש עדיין נכונות לקל.

התנועה היתה משעממת, התלבושות – מופת של כיעור. בקיצור – מעט כשרונות והרבה בנאליה.

הרולד כץ – ישראלי נוסף מעורב בפרשת המרגל פולארד

מאת אמנון דנקנר, סופר „דבר" בארה"ב

משרד המשפטים האמריקאי ניהל לאחרונה דיונים עם ממשלת ישראל על תושבה ישראל הרולד כץ, ישראלי שעלה מארה"ב ב־1972 – נודע לסופר „דבר" ממקור בכיר במשרד המשפטים בוואשינגטון.

לטענת האמריקאים, מילא עו"ד כץ תפקיד בהעברת התשלום לג'ונתן פולארד. במשרד המשפטים כאן הובע תיסכול על עמדת ישראל, אך, עם זאת, הודו כי המחלוקת בין שתי הממשלות בעניין כץ איננה במרכז הפרשה.

<u>פורת סיכם עם הערוץ השני:</u>

הגמר בכדורסל ישודר הערב בכל מקרה – גם אם הטכנאים ישבשו

מאת אמנון אמר, סופרו הכלכלי של „דבר" בירושלים

משחק גמר גביע אירופה בכדורסל בין מכבי תל־אביב וטרמר מילנו ישודר הערב בטלוויזיה, גם אם ינסו הטכנאים להפריע לשידורו.

אתמול פנה המשנה ליושב־ראש הוועד המנהל של רשות השידור, דוד אדמון, ליושב־ראש מינהלת הקמה של הערוץ השני, עורך־דין אברהם פורז, וביקש לשדר את משחק הכדורסל במסגרת שידורי הניסיון של הערוץ השני, אם טכנאי הטלוויזיה ינסו לשבש את השידור.

פורז נתן את הסכמתו והודיע, כי אם יופסק השידור בטלוויזיה, יועבר המשחק בערוץ השני.

הממשלה ספגה השנה מהציבור 1.1 מיליארד ש'

מאת אמנון אמר, סופרו הכלכלי של „דבר" בירושלים

מנתונים לא רשמיים מתברר, כי הממשלה סיימה את שנת התקציב האחרונה בצורה מרשימה: עודף ההכנסות על ההוצאות יסתכם בכל הנראה בכ־1.1 מיליארד ש"ח, לעומת תחזית מוקדמת של עודף הוצאות בסך 400 מיליון ש"ח.

הספיגה הגדולה נובעת מעודף הכנסות בפעילותה הריאלית של הממשלה בסך 1.4 מיליארד ש"ח ומהזרמה של כ־300 מיליון ש"ח בשוק ההון.

הרצוג יבקר בדנמרק בראשית החורף

מאת טובה צימוקי, סופרת „דבר" בירושלים

בראשית החורף יבקר נשיא המדינה, חיים הרצוג, בדנמרק, על־פי הזמנתה של המלכה.

לסופרת „דבר" נודע, כי עקב היענותו להזמנה זו, ביקש הנשיא ממשרד החוץ לארגן עבורו הזמנות נוספות בבירות סקנדינביות אחרות, ואכן משרד החוץ החל בכך. עוד נודע, כי הנשיא יבקר גם במדינות דרום־אמריקה, בחורף.

גידול בגביית המסים בשנת התקציב שהסתיימה

מאת אמנון אמר, סופרו הכלכלי של „דבר" בירושלים

בשנת התקציב שהסתיימה שלשום נרשם גידול רב בגביית המיסים. סך הכנסות המדינה ממיסים הסתכמו ב־17.2 מיליארד שקלים, עליה ריאלית של 7 אחוזים לעומת שנת התקציב הקודמת. סכום זה גבוה בכ־1.5 מיליארד שקלים מהתחזיות התקציביות המקוריות.

יותר ממחצית ההכנסות ממיסים נובעות מגביית אגף מס הכנסה ומס רכוש. בהכנסות האגף ממס רכוש נרשמה בשנה החולפת עליה ריאלית של כ־57 אחוז ואילו בהכנסות ממס הכנסה נרשמה עליה של 4.5 אחוזים. עליה גדולה במיוחד נרשמה בהכנסות ממיסי יבוא – 34.6 אחוז יותר משנה הקודמת.

هكذا من الأصل

[مكان الأصل]

הרצוג באתר הקונגרס הציוני הראשון: „רואים שזו היתה נבואה"

מאת יוסף אלפרן
סופר „דבר" בז'נבה

900 איש קיבלו אתמול בערב את הנשיא הרצוג במחיאות כפיים, כאשר נכנס לאולם המרכז הקהילתי של יהודי ציריך.

לאחר שמקהלת הגן היהודי שרה את „התקווה", השמיעו דברי ברכה חבר ממשלת הקאנטון, וראש עיריית ציריך. כן היו באולם שגריר ישראל דוד ריבלין והקונסול הכללי של מערב־גרמניה.

„קשר שלא יינתק נוצר בין ארצותינו בבאזל", הוא אמר. הרצוג קרא ליהדות שווייץ להיאבק במכת ההתבוללות.

היום יפגוש נשיא המדינה את נשיא שווייץ, המשמש גם כשר החוץ והשניים יסקרו במהלך פגישתם את המצב במזרח התיכון.

הנשיא הרצוג הגיע בשעה שתיים אחר הצהריים לקאזינו ההיסטורי של באזל, כשהוא מלווה בנשיא הקאנטון והצטלם ליד השלט המציין, כי בין ה־29 וה־31 באוגוסט 1897 נערך במקום זה הקונגרס הציוני הראשון.

עקב התקלה שאירעה במטוס הנשיא ואיחור תחילת הביקור, התעכב הרצוג בקאזינו רק דקות אחדות, אך הוא הספיק לומר בהתרגשות: „רואים שזו היתה נבואה".

תחנתו השניה של הרצוג בבאזל היתה בית העיריה, מבנה מן המאה ה־16, שם החליפו הרצוג ונשיא הקאנטון ברכות ומתנות. נשיא הקאנטון הגיש להרצוג כשי העתק של מכתב תודה ששיגר הרצל לראש עיריית באזל בשנת 1903 ולצידו תמונה עם סמל העיר.

מבניין העיריה עברה פמליית הנשיא למלון „שלושת המלכים", שעל מרפסתו צולמה התמונה המפורסמת של חוזה המדינה המתבונן במי הריין. מבאזל יצא הרצוג ברכבו לציריך כדי להופיע בפני הקהילה הגדולה שבקהילות היהודיות של שווייץ, המונה 8,000 נפש.

לקראת ביקורו של הרצוג פנו 20 ארגונים מקומיים, בהם האגודה שווייץ־פלשתין, לנשיא שווייץ וביקשוהו למסור לנשיא ישראל על „תמיכת דעת הקהל המקומי בכינוס הוועידה הבין־לאומית לשלום במזרח־התיכון".

אריה ארד, סופר „דבר" מוסיף:

תקלה חמורה במטוס „בואינג 767" של „אל־על" העיבה אתמול על צאתו של הנשיא הרצוג למסעו.

הנשיא המריא אתמול בשעה 8 בבוקר מנמל בן־גוריון במטוס לציריך. רבע שעה בלבד לאחר ההמראה נתגלה ליקוי חמור באחד משני מנועיו של המטוס החדיש ביותר בצי של „אל־על". הקברניט יהונתן שופי כיבה את המנוע, הודיע לנוסעים על התקלה וחזר לנמל בן־גוריון, שם הנחית את המטוס בשלום.

זו היתה תקלה ראשונה בסוגה במטוס „בואינג 767". חוגים תעופתיים ציינו אתמול, כי התקלה הוכיחה את עמידותם של מנועי ה־„767" ואת יכולתו של המטוס לנחות בבטחה גם עם מנוע אחד.

שלמה שפיר, סופר „דבר" מוסיף:

האיגודים המקצועיים במערב גרמניה מקדמים בברכה חמה את ביקורו של נשיא מדינת ישראל חיים הרצוג כאורח הרפובליקה הפדראלית ומקווים כי ביקור זה יתרום לחיזוק יחסי הגומלין בין שתי המדינות – זאת אמר אתמול סגן נשיא ברית האיגודים המקצועיים המערב גרמניים גוסטאב פהרנבך עם פתיחת הסמינר המשותף להנהגת האיגודים הגרמניים ולוועדה המרכזת של ההסתדרות.

„ישראל –

(המשך מעמ' 1)

כולל גדרות, ציוד קשר, ידע לבניית שדות מוקשים ואמצעי זיהוי של תנועת לילה.

הישראלים, לפי הדו"ח, העבירו לדרום אפריקה גם ציוד אלקטרוני מתוחכם לצורך שימוש במטוסים הנושאים ציוד אלקטרוני „דמוי־איווקס" וידע ישראלי בתחום ייצור נשק קל כגון רובים ומרגמות ונשק כבד יותר כגון מרגמות כבדות ופגזי מרגמה ותותח.

על פי חלקו החסוי של הדו"ח, חלק מן הייצוא הישראלי לדרום אפריקה בוצע באמצעות חברות־קש של דרום אפריקה באירופה וכן באמצעות מדינות אפריקאיות ובעיקר דרך זאיר.

לבד מישראל, מוזכרות בדו"ח גם צרפת, איטליה ושווייץ וכן טייוואן וקוריאה הדרומית. הדו"ח מתייחס גם למדינות בגוש המזרחי, שסייעו לתעשיית הנשק של דרום אפריקה.

אמש בשעה מאוחרת עדיין התעכב מסיבות לא ברורות פרסום מסידור של הדו"ח על הקשרים עם דרום־אפריקה. לסופר „דבר" נודע, כי הדו"ח על חלקיו הגלויים והחסויים קובע כי ישראל, צרפת ואיטליה, הן עברייניות העיקריות של האמברגו נגד דרום אפריקה.

הדו"ח קובע עוד, כי גם בריטניה, גרמניה, הולנד ושווייץ הפרו מדי פעם את האמברגו, אולם לא בצורה שיטתית כמו המדינות העברייניות העיקריות.

מקורות שראו את הדו"ח אמרו, כי אין בו כל אזכור לקשרים בין ישראל לדרום אפריקה בתחום הגרעיני.

שר הבטחון יצחק רבין היה אתמול אורח חטיבת „גבעתי" (צילום: דובר צה"ל)

גוברים האיתותים

(המשך מעמ' 1)

עקרון ההדדיות

פקידים בירושלים שבו והדגישו אתמול, כי ישראל עומדת על עקרון ההדדיות ובכוונתה לשלוח משלחת למוסקווה, במועד שטרם נקבע לאחר שתגיע ארצה המשלחת הסובייטית. גם המשלחת הישראלית תעסוק בנושאים קונסולאריים בבירה הסובייטית.

הסובייטים טרם הודיעו מי ישתתף במשלחת שתגיע ארצה וכמה זמן ישהו כאן. טרם סוכם מה יהיה מעמדם, ואם יגיעו ארצה במסגרת השגרירות הפינית המייצגת את ענייני ברה"מ בארץ – או במסגרת אחרת. הפרטים הללו יוסכמו בפגישות נוספות שעוד ייערכו בין דיפלומטים משתי המדינות, ככל הנראה בוואשינגטון.

נודע, כי במגעים ביקשו נציגי ברה"מ שתוכנית ביקור המשלחת תישמר בחשאי, והוכיחו כי המדובר בנושאים שהשתיקה יפה להם, אך פקידים בירושלים מעריכים, כי פרסום הידיעה לא ישבש את תוכניות הביקור.

אתמול נמסר מאמצעי תקשורת בבריטניה, כי לאחרונה ניכרת פעילות סובייטית מוגברת לקראת חידוש המגעים הדיפלומטיים עם ישראל. נציגים סובייטיים פתחו במסע הסברה נרחב בקרב מדינות ערב ידידותיות לקראת חידוש היחסים.

מקורות דיפלומטיים ערביים מסרו, כי הנציגים הסובייטיים מדגישים, שחידוש היחסים הדיפלומטיים עם ישראל לא יפגע באינטרס הערבי ובמדיניות ברה"מ כלפי הסכסוך במזרח התיכון.

מדינות ערב מודאגות

העיתון הערבי „אל־חליג", היוצא לאור במפרץ הפרסי, גינה אתמול את כוונת הסובייטים לפתוח את שערי העליה לישראל. העיתון קרא לכל מדינות ערב ללחוץ על צמרת הקרמלין, שתמשיך להסתייג מישראל ותמנע עליית יהודים ארצה.

כמו־כן הביע העיתון דאגה, כי השיפור הצפוי ביחסי ישראל־ברה"מ ייעשה על חשבון יחסי הברית הקיימים בין ברה"מ לרוב מדינות ערב.

בינתיים מסרו מקורות ערביים, שצוטטו על־ידי העיתון הכוויתי „אל־קבס", כי הנשיא אסד עומד להעלות בשיחותיו עם מנהיג ברה"מ גורבצ'וב את שאלת שיפור היחסים בין מוסקווה לירושלים וכוונת הסובייטים להתיר ליותר מ־10,000 יהודים לעלות לישראל. לדברי העיתון אמור אסד לבקר בברה"מ בראשית החודש הנוכחי.

אמש, כי קיימת "הבנה" עם הסובייטים בעניין ביקור משלחת ישראלית.

נודע כי בשיחתם של השגריר מאיר רוזן והממונה על שגרירות ברה"מ בוואשינגטון אולג סוקולוב העיד הדיפלומט הסובייטי, כי בבוא העת ניתן יהיה לקיים גם ביקור של משלחת ישראלית, אולם הוא נזהר שלא ליצור זיקה בין שני הביקורים. השגריר רוזן הזכיר, כי ישראל עומדת על זכותה לשגר משלחת דומה למוסקווה.

דיפלומטים מערביים מסתייגים

דיפלומטים מערביים במוסקווה הגיבו אתמול בספק על הידיעות מישראל, כי ברה"מ הסכימה לחילופי משלחות קונסולאריות עמה.

הדיפלומטים, העוקבים מקרוב אחר מדיניות ברה"מ במזרח־התיכון, סבורים כי הסיכויים לכך שהשלטונות הסובייטיים יקבלו משלחת רשמית מישראל בעתיד הנראה לעין [illegible]. „עשויים להערך ביקורים הדדיים", אמר אחד הדיפלומטים, הנוגע במגעים בכל הקשור ליחסי ישראל־ברה"מ, „אבל בוודאי שלא בקרוב. אין גם להניח שביקורים אלה יהיו מתואמים מראש".

תיקון

ממאמרו של טדי פרויס על ה„לביא": „עוד יתפארו בקירקוס" („דבר", 31.3.87) נשמטה מלה. צ"ל: „את רבע מיליארד הדולרים פלוס שארה"ב מרשה לנו בטובה להמיר בשקלים... וגו'" – ולא כפי שפורסם.

טרי וייט חי או מת?

לונדון (רויטר). – מנהיג הדרוזים בלבנון ואליד ג'ונבלאט העושה עתה בבריטניה בביקור בן שבוע אמר אתמול, שאינו יודע אם שליח הכנסיה האנגליקנית טרי וייט עודו בחיים.

לדבריו, שאנשיו הם שהיו אחראים לבטחונו של וייט בעת שליחותו בלבנון, לא מתנהלים עתה כל מגעים לשחרורו של וייט. בהשיבו לשאלות כתבים במסיבת עתונאים שקיים פנה ג'ונבלאט אל העתונאים וביקשם להמנע מלהפנות אליו שאלות נוספות בעניין וייט. „אני מתחנן בפניכם", הוא אמר. „אין לי כל מידע. אין כל משא ומתן... שום דיפלומטיה חשאית".

מתהדק הפיקוח על המחירים – לקראת פסח

קיסר קורא לקיים מבצעי הוזלות

מאת אמנון אבמר

עשרות פקידים של משרד התעשיה יתגברו בימים הקרובים את פקחי המשרד, העורכים ביקורות מחירים בשווקים.

התיגבור ייערך במסגרת מבצע מיוחד של המשרד למניעת הפקעות מחירים ערב חג הפסח. בהנהלת משרד התעשיה הוחלט בנוסף להגביר את הפיקוח על המכירות בתשלומים. בעלי העסקים יידרשו להציג את הריבית השנתית הגלומה בהסדר התשלומים.

ראשי המשרד קראו אתמול לציבור להגביר את עירנותו ולהתלונן על כל מקרה של הפקעת מחירים.

בקריאה לכלל רשתות השיווק המאורגן בארץ, ובייחוד לרשתות השיווק ההסתדרותיות (קו־אופ, תנובה, המשביר־לצרכן וכו'), לקיים מבצעי הוזלות מיוחדים בפרוס הפסח ולשמור בקפדה על מערכת המחירים הציבית – יצא אתמול מזכ"ל ההסתדרות ח"כ ישראל קיסר.

הזכ"ל פנה במקביל להנהלות המפעלים בכל מגזרי המשק להימנע מפיטורי עובדים לפני החג.

ממשיכים עיצומי מד"א

מאת דבקה הרניש, סופרת „דבר"

עובדי מד"א ממשיכים גם היום בעיצומים, בכוונה לאלץ את הנהלת המוסד לפתור את בעיית המחסור בכוח־אדם. הם טוענים שאין ביכולתם לעמוד בעומס העבודה, ממשיכים ב„דממת אלחוט" ואינם מסיעים חולים מבית־החולים הביתה.

משרד הבריאות, שאמור היה לשלם אתמול את חובותיו למד"א בסך 1.8 מיליון ש"ח, העביר רק 640 אלף ש"ח. הנהלת מד"א רכשה בכספים אלה דלק, שילמה ביטוח אמבולנסים ומשכורות נטו לעובדים. „אין בידינו לשלם גם את „נקי מס הכנסה" – נמסר ל„דבר".

שחל קורא לחב' החשמל הירושלמית לנהל מו"מ על העברת נכסיה

מאת סופר „דבר" בירושלים

שר האנרגיה משה שחל שלח אתמול הודעה לחברת החשמל של מזרח ירושלים, בה נאמר כי על הנהלתה לבוא עמו בדברים לקראת העברת נכסי החברה למדינת ישראל.

הודעת שר האנרגיה באה על רקע הקיפאון בחתימה על ההסדר בין החברה הערבית ובין מדינת ישראל על הארכת זכיון החברה הערבית בתמורה להסדר חובות החברה ומכירת חלק מהזכיון לישראל.

בסוף שנה זאת יפוג תוקף הזכיון של החברה הערבית, ואם לא ייחתם ההסדר בין הצדדים, מאיימת ממשלת ישראל לממש את זכותה ולקבל לידיה את זכיון החברה.

משלחת המשמרת הצעירה של „העבודה" יוצאת לווינה

מאת סופר „דבר"

משלחת המשמרת הצעירה של מפלגת העבודה בראשותו של מזכיר המשמרת, אפרים זינגר, עומדת לצאת היום לווינה, לסמינר משותף עם הצעירים הסוציאליסטים האוסטרים בנושא „האנטישמיות והדור הצעיר באוסטריה". הסמינר, שבו ישתתפו עשרה נציגי המשמרת הצעירה, נערך על־פי יוזמה משותפת של מזכ"ל „העבודה", ח"כ עוזי ברעם, ומזכ"ל [illegible] המפלגה הסוציאליסטית האוסטרית [illegible] המשמרות הצעירות של שתי המפלגות.

קרוב הסדר כספי ללקוחות שנפגעו מהמפולת במת"ם

מאת כתבנו הכלכלי של „דבר"

הסדר כספי לפתרון בעייתם של רוב הלקוחות שנפגעו ממפולת רשת מת"ם ייתכן כבר מחר.

תנועת המושבים אמורה להכריע בעניין ההצעה שהוגשה לה לפני זמן־מה על־ידי עורך־הדין אילן שביט המפרק הזמני של הרשת. שביט חיפש כל העת פתרון מהיר לבעיית הלקוחות – לפני הנושים הגדולים. כעת הוא מציע לתנועת המושבים לרכוש בכ־2 מיליון שקלים את כל החובות ללקוחות אשר רוכזו בידי המועצה לצרכנות.

מדובר ביותר מאלף־ומאתיים לקוחות, אשר שילמו על מוצרים ולא קיבלו אותם. בעזרת הסכום שישולם למועצה, היא תיפנה לספקים ותשיג בתנאים נוחים את המוצרים הדרושים. בכל מקרה, ניתן יהיה לחלק את הכסף בין הנפגעים. ההנחה היא, שתנועת המושבים לא תוכל להמשיך להתנכל אל הלקוחות המרומים שנפגעו מניהולה הכושל של הרשת.

ההסכם מצריך גם את הסכמת כל הבנקים הנושים, אך נראה כי מרביתם לפחות ייעתרו ואף יסייעו במימוש ההסדר.

פיקרינג לקיסר: ביטול ההזמנה מרבינטקס – לא מסיבה פוליטית

„לפי מיטב ידיעתי והבנתי אין להעלות על הדעת שצבא ארה"ב ביטל את הזמנת הציוד הבטחוני ממפעל „רבינטקס" בבית־שאן מסיבות פוליטיות אלו או אחרות הקשורות ב„פרשיות" שאירעו באחרונה והן, כידוע, בתחום טיפולן של הממשלות הנוגעות בדבר" – דברים אלה אמר אתמול שגריר ארה"ב בישראל תומס פיקרינג למזכ"ל ההסתדרות ח"כ ישראל קיסר בשיחה שקיימו ע"פ בקשת המזכ"ל, בשגרירות ארה"ב בתל־אביב.

השגריר הבהיר כי הוא משוכנע שביטול ההזמנה מ„רבינטקס" נובע רק מנסיבות כלכליות־מסחריות מובהקות, בשל אי־עמידה בלוחות־זמנים להספקת הציוד, כמקובל לגבי הזמנות כמתחייבות של משרד ההגנה האמריקאי וצבא ארה"ב.

קיסר הביע בפני השגריר חשש שמא ההתרחשויות והאירועים האחרונים (פרשת פולארד, אירן וכו') בין המדינות הנוגעות בדבר (ארה"ב וישראל), עלולים לצנן את קשרי המסחר והכלכלה בין המדינות ובכך גם לפגוע בתעסוקה ובייצוא הישראלי.

עיריית ת"א העבירה סיוע כספי דחוף למוסדות תרבות

מאת נתן רועי, סופר „דבר"

הנהלת עיריית תל־אביב החליטה באחרונה להעניק סיוע כספי לכמה מוסדות תרבות בעיר, שנקלעו לגרעונות כבדים ועמדו בפני סכנת התמוטטות. הסיוע הגדול ביותר ניתן לתאטרון „הקאמרי" ולמוזיאון תל־אביב.

תאטרון הקאמרי פנה לגזבר העיריה בבקשת סיוע חד־פעמי. לאחר בדיקה שנערכה בעיריה התברר, כי הקצבה של 350,000 ש"ח תענה על הצרכים של התאטרון. הנהלת העיריה אישרה את העברת ההקצבה לתאטרון.

מוזיאון תל־אביב סובל אף הוא מגרעונות. בדיווח שנמסר להנהלת העיריה נאמר, כי הרחבת פעילות המוזיאון והקפאת שער הדולאר יצרו גרעון, שחייב את הגדלת ההשתתפות העירונית מ־1.1 מיליון ש"ח ל־1.475 מיליון. תוספת זו לא הספיקה, והמוזיאון פנה לעיריה לבקשת סיוע נוסף בסך 1.25 מיליון. תוספת זו אושרה והשתתפות העיריה הועמדה על סכום של 725,000 ש"ח.

גם האופרה הישראלית החדשה פנתה לגזבר העיר בבקשה להקציב לה 250,000 דולאר וגם בקשה זו נענתה בחיוב.

בתוך כך נמסר, כי מוזיאון תל־אביב ייפרד כפי הנראה ממנהלו בשנים האחרונות, רחבעם זאבי (גנדי), שהודיע כי יעזוב את התפקיד באוגוסט השנה, לאחר שראש העיריה סירב להקציב למוזיאון כספים רבים יותר מבעבר.

גנדי הגיע לפגישה עם ראש העיריה ואמר לו: „שמעתי שיש עודפים בתקציב העיריה ואני רוצה חלק מהעודפים לפיתוח המוזיאון". ראש העיריה סירב להעניק לו את הסכומים שביקש וקיבל את התפטרותו.

עובדי „מקורות" תובעים לעכב העברת כספים לישובי הגולן

מאת דוד משיוב, סופר „דבר" לענייני חקלאות

מועצת עובדי „מקורות" תובעת מוועדת הכספים של הכנסת וממשרד האוצר לעכב העברת כספים לישובי רמת־הגולן, לפי המלצות ועדת רביד, המיועדים למחוק חובות – כל עוד לא יעבירו את מפעלי המים ברמת־הגולן ל„מקורות" תמורת תשלום.

עובדי „מקורות" טוענים, כי מפעלי מים אלה הוקמו באמצעות הלוואות שקיבלו ישובי רמת־הגולן, אשר כיום תובעים הישובים את מחיקתם.

עובדי „מקורות" טוענים, כי הכספים שיקבלו ישובי רמת־הגולן [illegible] מחברת „מקורות" תמורת מפעלי המים ישמשו לתשלום חובות ישובי רמת־הגולן.

מזכיר ארגון עובדי „מקורות" שמואל קלם אמר אמש ל„דבר", כי מנכ"ל „מקורות" יחזקאל זכאי, ניהל מו"מ עם ישובי רמת־הגולן בדבר [illegible] מפעלי המים שלהם על־ידי „מקורות" אולם הישובים סירבו [illegible]

משרד החינוך והתרבות
המזכירות הפדגוגית
אגף הנוער

בית לוחמי הגיטאות
ע"ש יצחק קצנלסון
למורשת השואה והמרד

ימי עיון ודיון למנהלים,
מתכנים ורכזי חינוך חברתי
בחטיבות הביניים ובבתי־הספר העל־יסודי

לקראת יום הזכרון לשואה ולגבורה

ציבור המנהלים והמתכנים ורכזי חינוך חברתי, מוזמן לימי עיון ודיון שיתקיימו בחופשת הפסח בבית לוחמי הגיטאות, ימי העיון יערכו במועדים הבאים:

1. **יום א', ו' בניסן תשמ"ז, 5.4.87** בין השעות: 8.30–14.30.
בתכנית: 1. הוראת השואה בחט"ב גב' סמדר רביד.
2. סדנא בנושא „השואה מאספקט אמנותי" – מר עמי הורביץ.
2. **יום ב', ז' בניסן תשמ"ז, 6.4.87** בין השעות: 8.30–14.30.
בתכנית: 1. דילמות בשואה – ד"ר יהויכין כוכבי.
2. סיור באולם תנועות הנוער – מר דן גלבר.
3. הוראת השואה בחט"ב – ד"ר נילי קרן, גב' ציפי הרפז.

בדבר פרטים והרשמה נא לפנות בהקדם לטל':
04-925542 04-920412
בין השעות: 8.00–14.00; ביום ו', בין השעות: 8.00–13.00.

מנהלים, מתכנים, מפקחים ומנחים מוזמנים.

בצער רב אנו מודיעים
על פטירתו של חברנו

בנימין גיקובסקי

הלויה תערך היום, יום חמישי ג' בניסן תשמ"ז 2.4.87
בשעה 15.45 אחה"צ בקיבוץ עין־כרמל.

המשפחה
ובית עין־כרמל

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של חברנו

עקיבא ונגרוב

הלוויתו תתקיים מחר, יום ו', ד' ניסן תשמ"ז 3.4.87
בשעה 13.30 בקיבוץ לוחמי הגיטאות

המשפחה
וקיבוץ לוחמי הגיטאות

למשפחת דודקביץ (דודאי)
הננו להביע לכם את השתתפותנו העמוקה
בהילקח מכם האב

דודקביץ משה ז"ל

מי יתן ולא תדעו עוד דאבה.

הנהלת בשר
ועדים
ועד גמלאי בשר

הקרן למען בטחון ישראל

פינה חמה ללב"י

השבוע

★ **התרומה הגבוהה**
חברת טלרד בע"מ תרמה 9155 ש"ח

★ **התרומה המרגשת**
גב' גבנטור אנה תרמה לרגל 53 שנות נישואיהם של בני הזוג סילברשטיין – 80 ש"ח

★ **התרומה הצעירה**
תלמידי בית הספר חשמונאים ברמת גן – 280.88 ש"ח

היום יותר מתמיד – תן לבך ללב"י

קרן לב"י: רח' ד' (ארניא) 7, הקריה, תל־אביב 64734

בצער רב אנו מודיעים כי

רחל דוביצקי
איננה

ההלויה היום, יום ה' 2.4.87 בשעה 15.00
בבית העלמין בקרית טבעון.

אוטובוס יצא מביתה, רח' אלונים 62, טבעון ב־14.30.

המשפחה

דבר DAVAR دافار
מאוחד עם לשחר
העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
סגניתמערכת מרדכי ברקאי
עורך „דבר־השבוע"
טוביה מנדלסון
מנהל כללי אהרן קראוס
המו"ל – „דבר" בע"מ
נדפס בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה תל־אביב,
רח' שינקין 45, ת"ד 199,
מיקוד 61001
טלפון 236141 (6 קוים)
מחלקת המודעות
טלפונים ישירים
286156, 281660, 298032
סניפים:
ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45
טלפון 286143, מיקוד 65233
ירושלים:
המערכת רח' המלך ג'ורג' 16
בית מאזיה קומה ג
טלפון 242203 מ 94229
חיפה: רח' הנביאים 27
טלפונים 3־642111, ת.ד. 33104

משתתפים באבלם של
רפי צימרמן ומשפחתו
על מות
דוד דגני

קיבוץ חצרים

ממשלת ישראל
משתתפת באבלו של שר הכלכלה והתכנון
גד יעקבי
במות עליו אמו **סוניה** ז"ל
ומביעה תנחומיה למשפחה

ליעל וצבי מור
לחברי עין גב

משתתפים בצערכם ובאבלכם הכבד
על מותו של בנכם

אילן מור ז"ל
אשר נפל במילוי תפקידו

בית תל־קציר

אבלים על מות יקירנו

דוד דגני

ההלויה תתקיים היום, יום חמישי ג' בניסן תשמ"ז 2.4.87
בשעה 13.30 בבית העלמין כפר־סמיר בחיפה.

אוטובוס יצא מבית המשפחה ברחוב דוד פינסקי 28, חיפה בשעה 12.45.

אשתו: פרידה
בניו: אריק, רפי וב"ב

מרחב תכנון מקומי כפר־סבא
הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
בדבר בקשה להקלה (שמוש חורג)

הועדה המקומית לתכנון ולבנייה כפר־סבא מודיעה בזה כי הוגשה בקשה להתיר על חלקה/ות 60(1) בגוש 6441 רחוב שרת מס' 21 הקלה/הקלות כלהלן:
תוספת 17 מ"ר מגורים.
כל המעונין יוכל לעיין בבקשה הנ"ל ובתכניות המצורפות אליה, במשרדי הועדה המקומית כפר־סבא, רחוב ויצמן 137, בשעות קבלת – קהל, ללא כל תשלום וכן רשאי להגיש התנגדות למתן ההיתר המבוקש.
התנגדויות מנומקות בשני העתקים אפשר להמציא לועדה המקומית לתכנון ולבנייה כפר־סבא, עד לתאריך שבועיים מיום הפרסום.

יצחק ולד,
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבנייה כפר־סבא.

אנו משתתפים בצערם של
משפחת שלמה פרדס
חבר ההנהלה
בפטירת האם

אברהם

המקום ינחמכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים

הלוואה וחסכון ירושלים

להברנו חיים שנזיק
איתך באבלך במות

אביך ז"ל

בנק הפועלים בע"מ
סניף ירושלים
ההנהלה והעובדים

ליעל צבי בשמת ונמרוד מור
יוכבד וראובן שפיצר
ובית עין גב

המומים וכואבים עימכם ביגונכם
על אילן ז"ל
שנפל בעת מילוי תפקידו.

המחנכים התלמידים
וההורים בבית החנוך „קדמת כנרת"

מסע הבחירות של מובארק בעיצומו. אנשי הבטחון של הנשיא מסייעים לאזרח מצרי שביקש להגיש עצומה לנשיא (ניצב במכונית) להתפנות מן המקום במהלך סיור של מובארק בשני מחוזות בדלתה של הנילוס לקראת הבחירות שייערכו ביום ב' הקרוב. (צילום: א.פ.)

אתמול בכנסת

שלמה גינוסר וטובה צימוקי

המאזן של מושב החורף:

40 אי־אמון, 1000 שאילתות 336 הצעות לסדר, 20 הצעות חוק

מאת שלמה גינוסר, סופר „דבר" בכנסת

הכנסת סיימה אתמול את מושב החורף ויצאה לפגרת הפסח, וכפי שאמר יושב־ראש הכנסת שלמה הלל, גם זה משהו: שהרי לא מעטים חשבו רק לפני חודשים ספורים, שהכנסת תפזר את עצמה לדעת עוד לפני בוא האביב ותכריז על בחירות חדשות בקיץ. זה לא קרה, והספורט: „אוטוטו" (אוטוטו בחירות) חדל להיות פופולארי בשיחות המנוהג בשבועות האחרונים.

במבט לאחור מושב החורף לא היה סוער במיוחד. הוא „ספג" את הרוטאציה בראשות הממשלה, קיבל כמובן מאליו את המשך ההתכתשות בין שני השותפים הקואליציוניים הגדולים, המערך והליכוד, ולא עזר במיוחד לכנסת להגביה קומה מול הממשלה. עם זאת חל שיפור־מה בדימוי הציבורי של הכנסת. שלמה הלל סבור, שמושב החורף הצטיין דווקא בטיפול בנושאים חברתיים. הכנסת העבירה כמה הצעות־חוק משמעותיות: חוק בתי־הדין לעבודה, חוק הגנת השכר, חוק שכר המינימום וכיוצא בהם. לדעתו, יוקרתה של הכנסת עלתה עם תחילת טיפולה של ועדת־המשנה של ועדת החוץ והבטחון בפרשת פולארד. אבל הוא אינו מוכן להסכים להצעה, שהועלתה באחרונה, להעניק לוועדות הכנסת מעמד של ועדות חקירה. „לא די להעניק זכויות לחברי הוועדות – הם גם חייבים להיות בלתי־תלויים, וקשה לי לומר בשם חברי הכנסת, שהם מסכימים כאן מתוך אי־תלות במערכת הפוליטית", אומר שלמה הלל. במקום זאת הוא מציע, שהכנסת תקנה לעצמה סמכות למנות ועדות חקירה.

מה התכניות לבדיקבית לקראת מושב הקיץ? ובכן, במושב הבא, לפי הערכתו של יו"ר הכנסת, תופעל כבר מערכת ההצבעה האלקטרונית. השבוע הופעל מערך הבקרה האלקטרוני על נוכחותם של חברי־הכנסת בבניין – במיוחד לצורך חישוב האש"ל, שהרי ועדת הכנסת החליטה, כי דמי האש"ל ישולמו לחברי־הכנסת על־פי ימי הנוכחות שלהם בכנסת. יש גם התקדמות־מה לקראת יישום העקרון של דיווח על הכנסות מעבודה חוץ־פרלמנטרית ומסירת „מפקס אינטרסים" (נוסף על הצהרות־ההון, שכל חברי־הכנסת, חוץ מבני שליטא, המתנגד לכך עקרונית, הפקידו בכספת של יו"ר הכנסת).

נושא אחר המטריד את שלמה הלל בעבודת הבית הוא השטפון של הצעות אי־אמון, שהציפו את סדר־היום של הכנסת הנוכחית (104 הצעות אי־אמון עד כה, לעומת 21 הצעות אי־אמון בכל תקופת כהונתה של הכנסת הקודמת). הלל סבור, שיש לתקן את תקנון הכנסת כך שתוגבל אפשרותן של סיעות קטנות להשתלט על סדר־היום של הכנסת (שהרי, הצעת אי־אמון דוחה כל נושא אחר העומד על סדר־היום).

לסיום מושב החורף, סטאטיסטיקה על קצה המזלג: במושב שננעל אתמול הועלו 336 הצעות לסדר־היום, הוגשו 40 הצעות אי־אמון, התקבלו 20 הצעות־חוק (17 ממשלתיות ושלוש פרטיות) ונשאלו קרוב ל־1,000 שאילתות מכל הסוגים. מושב הקיץ של הכנסת ייפתח ב־11 במאי.

הצעות האי־אמון משבשות סדר היום – קבל היו"ר הלל עם סיום מושב החורף

מאת טובה צימוקי, סופרת „דבר" בכנסת

הכנסת נעלה אתמול את מושב החורף שלה, כשרק קומץ ח"כים ישבו באולם. יו"ר הכנסת שלמה הלל, שסיכם את המושב, אמר כי מושב זה הצטיין בכמות ובכמה פעולות, שהכנסת ראויה להתברך בהן. התקבלו כמה וכמה חוקים, שגולת הכותרת הוא חוק שכר מינימום, אם כי יש כאלו שאינם רואים בו כליל השלמות.

הלל מתח ביקורת נוקבת על ריבוי הגשת הצעות אי־אמון. לעומת 21 הצעות אי אמון בכנסת הקודמת, הרי שרק במושב זה הוגשו למעלה מ־100 הצעות אי־אמון.

„הצעות אלו משבשות את סדר יומה של הכנסת. הכנסת צריכה להתגונן בפני ניצול לרעה של זכות הדמוקרטיה" אמר הלל. הלל התריע גם מפני התופעה של קריאות גנאי, שמטיחים חברי כנסת זה בזה. „אנחנו חייבים לעשות כל מאמץ כדי לנכש עשבים שוטים שצומחים בשדותינו", אמר הלל.

הלביא

כמה חברי כנסת ניגחו אתמול את השר משה ארנס על דבריו העבים בהופעתו בסניף תנועת ה„חירות" בלוד, כי „הלביא" הוא יציר כפיו של הליכוד ועליו להמריא למרות התנגדות השמאל.

במסגרת שאילתא בעל פה של ח"כ רב בן־מאיר (מערך) ענה ארנס, כי ההחלטה על פיתוח וייצור ה„לביא" התקבלה בממשלה, שהרכיב הליכוד ובראשה ישב מנחם בגין.

בן מאיר טען, כי ייתכן שהצהרתו של ארנס נועדה להשגת תמיכה בו לקראת ועידת „חירות", אך היא גורמת נזק לענין, שכן היא צובעת פרויקט לאומי בצבע של מפלגה מסויימת.

ארנס ענה לבן־מאיר בנימה מתריסה, כי אין חשש שהקונסנזוס הלאומי בעניין הפרוייקט יתערער. הוא מציע, שבוועידת מפלגת העבודה תתקבל החלטה דומה של תמיכה בלתי מסויגת בפרויקט.

מעצרים ללא משפט

בשנת 1985 הסתיימו 13,220 מעצרים ללא הגשת כתב אישום, ו־6,322 מעצרים נמצאים בשלבים שונים של חקירה, תביעה או בפרקליטות, זאת מתוך 33,655 מעצרים. כך אמר שר המשטרה חיים בר־לב בתשובה לשאילתות של הח"כים דוד מגן (ליכוד) ויעקב יוסף (ש"ס).

ב־1986 בוצעו 34,905 מעצרים, ומתוכם 7,825 הסתיימו ללא הגשת כתב אישום. 14,889 מעצרים נמצאים בשלבים שונים של חקירה, תביעה או בפרקליטות.

ילדי תימן

הוועדה הציבורית לגילוי ילדי תימן הנעדרים סירבה לשתף פעולה עם הוועדה הממשלתית שמונתה לטפל בנושא זה. זאת גילה אתמול סגן השר רוני מילוא בתשובה לשאילתא של ח"כ מרים גלזר־תעסה מהליכוד.

לדבריו, קשה לחייב את אנשי הוועדה הציבורית להציג מסמכים או חומר כלשהו.

חוק מרשם פלילי

הצעת חוק המרשם הפלילי של ח"כ בני שליטא הועברה בקריאה שניה ושלישית והפכה לחוק מדינה. החוק נותן הזדמנות נוספת לנערים וכים בשנים שביצעו עבירה על החוק בגילאי 13־18.

לגבי קטינים מגיל 13־16 תהיה המחיקה לאחר שלוש שנים ומגיל 16־18 חמש שנים במקום עשר שנים למבוגרים.

מטרת החוק מתקדם זה לאפשר לקטינים עם מחשבות מוסר לחזור במהירות לדרך הישר מבלי שיאלצו לשאת עימם הטוסרת של אישומים טרם היותם בוגרים.

נבון: העלאת שכר הלימוד תביא לנשירת מעוטי־יכולת

(עשית לנמים). – העלאה גדולה מדי של שכר הלימוד באוניברסיטאות עלולה לגרום לנשירת סטודנטים מעוטי יכולת מהלימודים. זו תופעה שהחברה הישראלית תמיד הזהירה מפניה ולא תשלים עימה – כך אמר אתמול סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות יצחק נבון.

השר ציין, כי הנחה זו היא שעמדה בבסיס הצעתו לקבוע העלאה מתונה בלבד בשכר הלימוד ולהעמידו על 1,100 דולאר.

שר החינוך הדגיש, כי יש למנוע מצב, שסטודנטים יחששו להתחייב לתשלום שכר לימוד גבוה ולהלוואות, שיתקשו להחזיר בתום לימודיהם.

לדעתו של נבון, חובה על הממשלה להציב את ההשכלה הגבוהה במקום גבוה ביותר בסולם העדיפויות של המדינה ולהעמיד לרשותה את התקציב הדרוש לקידומה ולמחקר בסיסי.

יוסי ליבוביץ', סופר „דבר" בגליל המערבי מוסיף:

„העלאת שכר הלימוד של הסטודנטים תזעזע את מערכת הלימודים ותפגע במיוחד בסטודנטים מעיירות הפיתוח המאבקים על קיום. לכן מאבקם הוא גם מאבקנו" – כך אמר אתמול ראש המועצה המקומית שלומי יהודה לנקרי במהלך הפגנת מחאה, שאירגנו סטודנטים מהטכניון בעיירה נגד העלאת שכר הלימוד.

להפגנה הגיעו כ־150 סטודנטים, שנשאו עמם כרזות ושלטים בנוסח „ההשכלה – ת.נ.צ.ב.ה.". שלושה ראשי הישובים של גוריה, שלומי ומטה אשר, שהשתתפו בהפגנה, פנו במברקים לראש הממשלה ולשרי החינוך והאוצר וקראו להם למנוע כל החלטה שתקבע העלאה בשכר הלימוד.

משלומי המשיכו הסטודנטים בתהלוכה לכיוון נהריה ומשם נסעו ב„רכבת ההשכלה" לכיוון תל אביב כדי להפגין ולעורר ישובים נוספים לתמיכה במאבקם.

„רוב מפעילי תאי הגאזים עשו את מלאכתם בלי כל מעצורים"

העידה אתמול הלגה גרביץ בחקירתה הנגדית ● דמיאניוק לא נכח בישיבת בית־המשפט בגלל מיחושים בגבו

מאת אוריאל בן־עמי, סופר „דבר"

הנאשם ג'ון דמיאניוק חש אתמול כאבים בגבו והגיע למשפט בבנייני האומה באיחור של כשלושת רבעי השעה מבלא איילון.

אתמול חש הנאשם כאבים וסירב לעלות לניידת המשטרה שהיתה אמורה לקחת אותו למשפט בירושלים. לבסוף התרצה והגיע לבנייני האומה כשהוא נאנק מכאבים. השופטים החליטו בהסכמת סניגוריה, לנהל את הדיון ללא נוכחותו.

הנאשם הועבר לתאו הסגור בבנייני האומה ושם האזין למשפט בעזרת אוזניות. בצהריים ביקרו רופא ונתן לו תרופת־הרגעה ותרופות לשיכוך כאבים. כנו הורשה לסעוד אותו בתא המעצר, תוך שתנועותיהם מצולמות במעגל סגור.

הסניגוריה המשיכה גם אתמול לחקור את העדה הלגה גרביץ ובניגוד להבטחות הסניגור אוקונור לא נסתיימה החקירה.

אוקונור ביקש בחקירתו לערער את אמינות המשפט הסובייטי ולהקיש מכך גם על חומר אמינותו של מסמך טרווניקי.

השופט לוין קבע 45 דקות נוספות לחקירה הנגדית של יורם שפטל והכך תסתיים חקירתה של הלגה גרביץ.

עם סיום עדותה של גרביץ, יתחיל להעיד מטעם התביעה ההיסטוריון הפרופ' וולפגנג שפלר, הנחשב למומחה למחנה האס.אס. טרווניקי.

(ע). – חקירת מילולית לא נעימה לגבי יחסה של העדה מגרמניה הלגה גרביץ לנושא השואה, התרחשה אתמול במהלך החקירה הנגדית של העדה על ידי הסניגור מרק אוקונור.

הדבר היה בשעה שהסניגור חקר לגבי הגדרתם המדויקת של ה„אכמנים" – רוסים מלאומים שונים, שנשבו בידי הנאצים ונשלחו לתפקידי שמירה ועבודות שונות במחנות ההשמדה. הסניגור שאל, אם מפקד מחנה טרווניקי קארל שטרייבל בחר לו במיוחד מבין השבויים את אלה הקרובים ביותר לגזע „הגרמני הטהור". העדה השיבה, כי שטרייבל בוודאי הבחין בין הלאומים השונים מקרב השבויים, אבל יהיה זה „מוזר אוזילי לחשוב, שהוא יכול היה להעדיף את אותם הנראים גבוהים, בהירים ותכולי־עיניים".

כאן אמר הסניגור אוקונור, כי מוזר לשמוע מפי העדה את המונח „אוזילי" לגבי מי שפיתחו את תיאוריית „הגזע העליון".

התובע עו"ד מיכאל שקד מיהר לקום וציין, כי או שחלה אי־הבנה בתרגום או שאוקונור לא הבין את דברי העדה מגרמניה. התובע הוסיף, כי הסניגור אוקונור מנסה לא פעם לשרבב לפרוטוקול דברים שלא נאמרו כלל על ידי עד זה או אחר.

גרביץ, המשמשת כפרקליטות מחוז האמבורג במשרד המשפטים הגרמני, הוסיפה מצדה, כי „אני מבקשת לומר כאן נחרצות ביותר, שהנני חולקת על הדברים שהשמיע הסניגור: 21 שנה אני תובעת פושעים נאצים, ולא היה כל מקום לייחס לי את הדברים שייחס".

בכך נסתיימה התקרית ונפתחה החקירה הנגדית. לשאלותיו של הסניגור הסבירה העדה את חקירת מחנה טרווניקי ומפקדיו, שלגביהם ערכה בשעתו מחקר היסטורי.

העדה ציינה, כי חמישה מיליון שבויים רוסים נפלו בידי הגרמנים בכל תקופת המלחמה, אולם אין היא יכולה להשיב לשאלת הסניגור, כמה חיילים סובייטים נפלו בשבי הגרמנים לגרמניה, בשעה שהצבא הגרמני שעט לעבר מוסקבה ולניגרד בשנים 1941–1942.

בתשובה לשאלה אחרת אמרה, כי המושג „שבויים רוסיים" כלל גם את האוקראינים, הלטבים, האסטונים ואחרים. עם זאת היא ציינה, כמעט ולא היו מחנות שבויים של פלנים, ולפיכך אי־אפשר לומר שלמחנה טרווניקי גוייסו גם שבויים פולניים.

בנושא אחר, סיפרה גרביץ, כי את רצח 6,000 האסירים במחנה טרווניקי ביצעה יחידה מיוחדת, שהובאה לשם למטרה זו. יחידה זו השתייכה ליחידת „ברלין טי־4", ואילו אנשי מחנה טרווניקי ה„קבועים", שגוייסו בידי שטרייבל, לא השתתפו ישירות בטבח הזה.

אנשי יחידת „טי־4" עסקו כבר בעבר בחיסול של נכים ומפגרים במחנות שונים בגרמניה, והיתה להם „הכשרה" בשטח זה. אולם, הדגישה העדה, הם לא השתייכו לאנשי מחנה טרווניקי ולא היו תחת פיקודו של קרל שטרייבל.

אוקונור: אם־כך, למי היו כפופים למעשה אנשי „ברלין טי־4"?

העדה: הם היו כפופים למפקדי היחידה הארצית שלהם, כפי שהיה נהוג גם לגבי יחידות אחרות מיוחדות כאנשי האס.אס. ועוד.

לאחר הפסקה התמקדה חקירתו של הסניגור בנושאי סיווגם, הרגשתם והתנהגותם של אנשי היחידה המיוחדת „טי־4", שהפעילו את תאי הגזים ושעסקו בהשמדה.

לשאלה כמה זמן לקח לאנשים שהתמחו בהמתת אנשים באמצעות הגזים, להתחסן נפשית כדי לעסוק יום־יום במלאכת הרצח, השיבה העדה, כי פסיכולוגית ניתן לחלקם לשלוש קבוצות עיקריות: אלו שביצעו את הרצח שלא מרצון, אלו שהיו אדישים ואלו שביצעו מלאכה זו ללא כל מעצורים.

העדה הדגישה, כי הקבוצה הגדולה ביותר היתה של ה„אדישים", הקבוצה השניה בגודלה היתה של חסרי המצפון והמעצורים, והקבוצה הקטנה של אלו שהמצפון העיק עליהם.

אוקונור: על מה את מבססת את עמדתך, שחלק מן הרוצחים הללו אכן סבלו בשעת מעשה?

העדה: אני מכירה שורה של אנשי „טי־4" שבעדויות שמסרו במשפטו של קארל שטרייבל, הביעו הרגשותיהם אלו ועל כך בעיקר התבססה תשובתי.

כאן עבר הסניגור לחקור אותה, האם אותם אוקראינים, שכונו גם „טרבניקים", „אסקרים", „הובים" ושירתו בטרבלינקה, האם גם הם היו מותנים פסיכולוגית מפני מעשי ההשמדה?

העדה: גם כאן, איני יכולה להשיב ב„כן" או „לא". חלק היה מחוסן וחלק אחר סבל ממצפון לא נקי. היו גם כאלו שלא סבלו כלל ממעשים אלה.

אוקונור: האם כוחות עזר אלו קיבלו אימון כלשהו להריגה בגז, מאנשי יחידת „טי־4", בטרם הוצבו למחנה ההשמדה בטרבלינקה?

העדה: לא. לא. למעשה ההשמדה הם לא קיבלו שום אימון קודם. היו אנשים אשר הודרכו וקיבלו אימונים לגבי תפקידים מיוחדים, אם זה שמירה – הודרכו לגבי סדרי השמירה במחנה – או מלאכות אחרות שהיה עליהם לבצע. אולם לגבי המתת הקרבנות – לא היתה כל הדרכה מוקדמת.

המדינה נגד דמיאניוק

אוריאל בן־עמי

ג'ון נפל למשכב

יוסף זמיר, כרוז. (צילום: יצחק הררי)

בבוקר, באיחור של שלושת־רבעי שעה, הוא הגיע נתמך בידי שוטרים, נאנק מכאבים. הנאשם סבל ממיחושים והפרשנים התחילו לפזר שמועות. אמרו בדיוו שיש לו טחורים, אחר־כך מישהו קבע שיש לו גזלת ולבסוף הוחלט באופן מוסמך שנתפס לו הגב.

השופט לוין שאל אם הנאשם יכול להשתתף, הסניגור אוקונור אומר שרק בשכיבה. מחליטים לבסוף שהנאשם ישכב בתאו הסמוך ויאזין מתוך לאולם למהלך המשפט. הקהל נראה מאוכזב. השורות הידלדלו אתמול מהר עוד יותר. מי שציפה לנעוץ עיניים באיש המדובר – מיהר לעזוב בחוסר עניין.

גם שפטל, הסניגור הישראלי, לא הגיע עד 11.30 בבוקר ועורר ביתושים. מישהו אמר שנעלב, שהוא מתכונן לעוד בג"ץ, ובסוף שפטל הופיע. הוא פשוט הלך לסדר את ביטוח הרכב שלו. שפט אתמול. ללמדנו ששמועות ועניינים אפרוריים מתמזגים היטב במשפט ונקלטים בשמחה בכל אוזן משועממת. המשפט מתנהל גם בלעדיו באפרוריות שאיפיינה אותו בכל ימי חקירתה של העדה הלגה גרביץ מגרמניה.

הקהל הסקרן מנסה לתחוב את אפו לחדר הפיקוד המשטרתי ולהציץ בטלוויזיה שבמעגל סגור, בתנועותיו של הנאשם, השוכב עטוף שמיכה, על מיטתו.

תנועותיו מעוררות כאן עניין. אומרים שהוא בוכה מכאבים, אומרים שהוא ישן, אומרים שהרופא הזריק לו סם־הרגעה, אומרים.

„בית־המשפט!!!"

יוסף זמיר, האיש שבלעדיו לא מתחילות הישיבות, זה שצועק „בית־המשפט" ומעמיד את הקהל על הרגליים, בן 58, מסביר שהוא מה שנקרא פקיד־סף בבית־המשפט. לא, הוא כבר לא מתרגש יותר מדי כשהוא צועק „בית־המשפט". אבל מה, ברחוב מזהים אותו ואפילו בבנק הערבי במזרח ירושלים צועקים לו „היי בית־המשפט, מה שלומך".

יוסף מתחלק בתפקיד הנכבד עם היוסף השני, יוסי זעקין. פעם אחת, הוא אומר, היתה לו פאשלה. הוא איבד קשר־עין עם השופט לוין וצעק „בית־המשפט" לפני שהשופט סיים את דבריו. לוין ניסה להגיד עוד משהו אבל יוסף, בטעות, שוב צעק „בית־המשפט" ואז השופט לוין החליט כבר לוותר וירד מהדוכן.

חוץ מזה, אומר יוסף זמיר, באמת הכל שיגרתי. אין לו מה להגיד יותר על המשפט, חוץ מ„בית־המשפט".

המר: חותמי העצומה בעניין מילר לא התכוונו לכפור בפסיקת בג"ץ

(ע). – שר הדתות טוען בתצהיר תשובה שהגיש לבג"ץ, כי כוונת הרבנים חותמי העצומה נגד פסיקת בג"ץ בעניין שושן מילר, לא היתה לחתור תחת אושיות המשפט ולכפור בפסיקת בג"ץ, אף אם הדבר היה עשוי להתפרש כך מתוך ניסוח העצומה.

השר טוען, כי היתה בעצומה מחאה בשאלה מהותית של גיור, השקפת העולם המושתתת על אמונה כי שאלת תקפות הגיור היא שאלה דתית והלכתית מובהקת, המצויה בתחום סמכותם של בתי־הדין הרבניים.

תצהירו של השר הוגש אתמול בתשובה לעתירתו של חבר־הכנסת יאיר צבן, אשר ביקש מבג"ץ להורות לשר הדתות לנקוט בהליכים משמעתיים נגד חותמי העצומה.

השר מפרש בתצהיר את שיקוליו שלא להעמיד את הרבנים לדין משמעתי. „זו הפעם הראשונה שמתעוררת שאלת העמדתם לדין משמעתי של דיינים בשל מעשה מסוג זה ובשל כך אין למצות את הדין, אלא יש מקום להסתפק בהבהרת חומרת הדברים והצורך להימנע מהישנותם", נטען בתצהיר.

עוד נטען, כי שר הדתות הפיץ מכתב לדיינים ובו הוא מבהיר להם, כי עליהם לקבל על עצמם מגבלות לגבי הצורך והמסגרת להתבטאויות בנושאים ציבוריים הנתונים במחלוקת.

(ע). – משטרת נצרת עצרה 3 אנשים, החשודים כי התרימו במרמה למען ילדים יתומים ביהודה ובשומרון ושילשלו את הכסף לכיסם.

בנק ישראל מציע:

שגיא גליל

השקעה צמודה נושאת ריבית ניתנת למימוש בכל עת

ביום חמישי, 2 באפריל 1987, יוצעו במכרז האגרות הבאות:

(החיוב הכספי יעשה רק ב־3.4.87)

אגרות חוב צמודות למדד המחירים לצרכן כולל מדד החודש האחרון (בעיקר 5)

סדרה	סכום מוצע (מיליוני שקלים חדשים)	מחיר מינימום	פדיון
„שגיא" 4112 א'	50	92%	בתום 5 שנים
„גליל" 3768 א'	25	88%	בתום 10 שנים

הסדרות צמודות למדד המחירים לצרכן שיפורסם עבור חודש אפריל 1987 ותפדינה ביום העסקים האחרון של חודש אפריל.

אגרות החוב ישאו ריבית 4.25% לשנה.

הריבית תשולם בשיעורים שנתיים ביום העסקים האחרון של חודש אפריל בכל שנה החל מחודש אפריל 1988. המדד הנוסף (בעיקר 5) על הריבית והקרן יצטבר בתנאי הקרן וישולם כאמור בדרכי תשלום הריבית ובדרכי פדיון הקרן בתקנות מילוות מדינה, סדרות מסוג „שגיא" ו„גליל".

הסדרות תרשמנה למסחר בבורסה תוך שבועיים מיום פרסום מדד המחירים לצרכן לחודש אפריל 1987.

ההזמנות יוגשו לבנק ישראל ביום 2.4.87 במחירים שלא יפחתו ממחירי המינימום הנ"ל ולא יעלו על 110% מהשווי הנקוב. מחיר המכירה שייקבע במכרז יהיה אחיד, כאמור בתקנות מילוות מדינה (מכרזים).

פרטים מלאים ורכישה בכל סניפי הבנקים ואצל חברי הבורסה לניירות ערך.

התנאים המחייבים של ההנפקות אלו נקבעו בתקנות מילוות מדינה (סדרות מסוג „גליל" ו„שגיא") ובתקנות מילוות מדינה („מכרזים").

לשכת הפרסום הממשלתית

שגיא • גליל • אדמון • דמון • גלבוע – ניירות הערך של המדינה

וירשובסקי מבקש משריר לפסול חריש מטיפול בפרשת הפגישה הלילית

מאת טובה צימוקי, סופרת „דבר" בירושלים

ח"כ מרדכי וירשובסקי מ„שינוי" פנה אתמול לשר המשפטים, אברהם שריר, וביקש ממנו לפסול את היועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, מטיפול בפרשת הפגישה הלילית. וירשובסקי מבקש משריר למנות פקיד בכיר אחר בפרקליטות שיטפל בנושא.

וירשובסקי כבר פנה בעניין זה לראש הממשלה, אך בינתיים, הוא גורס, נודעו לו עובדות חדשות המחזקות את דרישתו. „כאמור, בציבור מתחזקת התחושה שהיועץ המשפטי לממשלה מתקשה להחליט בעניין ההעמדה לדין של המעורבים בפרשה, בין השאר, בגין קשריו האישיים עם עו"ד רם כספי". לטענתו חריש אינו מסוגל לקבל החלטה נכונה ומהירה בנושא.

וירשובסקי מוסיף, כי נודע לו שבפגישה שנערכה לפני שבועיים בין ראש הממשלה, ממלא־מקומו ושר הבטחון לבין ח"כ דוד ליבאי, בה נדונה התסבוכת המשפטית בנושא ועדת הבירור השתתף גם עו"ד רם כספי. לדבריו, מן ההיבט הציבורי, אדם אשר העמדתו לדין פלילי בגין עבירה חמורה נשקלת עתה, חייב להיות מושעה מכל עיסוק בתפקידים שלטוניים ובטחוניים רגישים.

על אף שפע הגשם בחורף זה:

יימשכו ההגבלות על השימוש במים

מאת דוד מרשוב, סופר „דבר" לענייני חקלאות

על אף הגשמים הברוכים שירדו השנה הגרעון ההידרולוגי מחייב המשך הקיצוץ במכסות המים לחקלאות ולצריכה עירונית לתקופה של חמש שנים לפחות – אמר אתמול סגן שר החקלאות ח"כ אברהם כץ עוז במסיבת עיתונאים, בתל־אביב.

כץ עוז אמר, כי הקיצוץ במכסות המים לחקלאות בשנה הקרובה יהיה בהיקף 225 מיליון ממ"ע מים, ואילו לצריכה עירונית נקבעה מכסת מים של 75 ממ"ע מים בשנה לנפש.

משרד החקלאות יפעל להגברת החסכון במגזר העירוני ויפעל לחקיקה מיוחדת שתבטיח השקיית גינות פרטיות וציבוריות אך ורק בשעות הלילה. המשרד יפעל לחקיקת חוק, שלפיו כל רשות עירונית תגיש חשבון מים לצרכנים אחת לחודש או חודשיים.

כן יוזם המשרד הקמת קרן צנרת בהיקף 10 מיליון דולאר להחלפת צנרת מתבלה. אובדן מים בצנרת פגומה בשנה האחרונה היה בהיקף 51 מיליון ממ"ע מים.

מעצרים בשטחים בעקבות יידוי אבנים על כלי־רכב

(ע). – כוחות הבטחון עצרו אתמול לפני הצהריים כמה עשרות חשודים בהסתה ובידויי אבנים לעבר כלי רכב ישראליים.

בשעות הבוקר יידו קבוצת תלמידים מבי"ס לבנים בבית־סחור אבנים לעבר מכוניות ישראליות, והבעירו צמיגים על הכביש הסמוך לבית הספר. כוחות צה"ל שהגיעו למקום פיזרו את התלמידים ועצרו כמה מהמסיתים לחקירה.

גם באיזור המכללה האיסלאמית בחברון היו בשעות הבוקר כמה מקרים שתלמידים יידו אבנים לעבר כלי רכב ואוטובוס ישראליים. כוחות הבטחון הגיעו למקום ועצרו כמה חשודים לחקירה.

ביום ד' בבוקר הוטל עוצר על מחנה הפליטים בלאטה ליד שכם, לאחר שבשעות הבוקר הקימה קבוצת רעולי פנים מחסומי אבנים בדרכי המחנה והבעירו צמיגים.

משלחת גנראלים בדימוס מצבא ארה"ב – לישראל

תא"ל (מיל.) יהודה גביש: הסיור מעיד שענני פרשת פולארד אינם כה עבים

(ע). – משלחת של 11 גנראלים בדימוס מצבא ארה"ב תגיע לישראל בשבוע הבא כאורחות של „צוות", אגודת המשוחררים מצבא הקבע בצה"ל, וכן תהיה אורחת של גופים בטחוניים ואזרחיים שונים.

תא"ל (מיל.) יהודה גביש, האחראי על קשרי החוץ ב„צוות", אמר כי בימים אלה יש לאירוע זה חשיבות יוצאת דופן. לדבריו, מעיד הסיור, כי „ענני פרשת פולארד אינם כה עבים, כפי שאפשר להבין מסיורם של אנשים שעניינו בטחונה של ארה"ב היו ועדיין מהווים את עיקר חייהם".

המשלחת תשהה בישראל עשרה ימים.

פוטר עובד צים שזייף לימאי פטור ממילואים

מאת יוסף מיכלסקי סופר „דבר"

הנהלת "צים" פיטרה עובד מאגף כוח־אדם, שנתן לימאי המועסק בחברה אישור המקנה לו למעשה זכות להימנע משירות מילואים. העובד נתן לאותו ימאי מסמך של „עלייה על אנייה", המאשר שהאיש נכלל בצוות של אנייה המפליגה אל מחוץ לגבולות המדינה. מסמך כזה משחרר את הימאי משירות מילואים לתקופה מוגדרת.

כאשר הציג הימאי את המסמך ביחידתו, התעורר חשד שהוא זוייף, וצה"ל פנה בעניין להנהלת „צים". נערכה בדיקה מקיפה של הפרשה, והתברר כי המסמך אמנם זוייף.

יצויין, כי המסמכים של הנהלות חברות הספנות הישראליות אמינים מאוד על שלטונות צה"ל, ולכן ייחסה הנהלת „צים" חשיבות רבה לליבון הפרשה ופעלה בתקיפות. הודעה מתאימה הועברה לשלטונות צה"ל.

בחירות ארגון הגמלאים בחיפה

מאת אריאלה ראובני סופרת „דבר"

בבחירות של ארגון הגימלאים של מפלגת העבודה וותיקי התנועה בחיפה ובמחוז נבחרו 90 צירים לוועידת הארגון, שתיערך בתחילת חודש מאי.

השתתפו בבחירות שהתנהלו בסדר מופתי 6,000 מבין 6,800 בעלי זכות בחירה.

מתקן חדש לחומצת־חנקן ב'דשנים וחומרים כימיים'

מאת יוסף מיכלסקי סופר דבר בחיפה

במפעל „דשנים וחומרים כימיים" מקבוצת „כימיקלים לישראל", השלימו בניית מתקן חדש לייצור חומצה חנקית, שהיא חומר־הגלם הבסיסי לדשנים חנקניים. המתקן נבנה בידע אמריקאי במשך 17 חודש, בהשקעה של 9 מיליון דולאר. למתקן כושר תפוקה של 100,000 טונות דשנים בריכוז של 60 אחוז בשנה.

במפעל יינקטו אמצעים מיוחדים לשמירת איכות הסביבה. מהקיטור העודף בתהליך העבודה ייצרו חשמל בשווי של 25,000 דולאר בשנה. ב„דשנים וחומרים כימיים" מועסקים 740 עובדים, והמחזור השנתי של המפעל מגיע ל־80 מיליון דולאר.

هكذا من الأصل

مكان الأصل

עליות שערים ושיפור באוירה

פעילות חיובית מצד בטוחה ופיא

מאת שמואל רוזנבלום

שוק המניות המשיך אתמול במגמת מסחר חיובית סלקטיבית, תוך המשך זרימת כספים לקרנות הנאמנות ולמניות ספציפיות. הפעילות הבורסאית אתמול נשאה אופי חיובי יותר מבימים הקודמים, וזאת עקב קבלת תקציב המדינה והקלות המיסוי, בצירוף ציפיות מתמשכות להמשך ירידת הריבית במשק. מקורות עיתונאיים ידעו אתמול לספר שבנק ישראל מתעתד להוריד את הריבית במשק בשבוע הבא. כיוון שכל בר בי רב במשק שלנו יודע בבירור ששיעור הריבית הנוכחית במשק מוגדר כדמיוני, ניתן להניח שירידת הריבית לא תהיה סימלית בלבד אלה גם משמעותית מבעבר. מנגד מרחף על הבורסה צל ענן של אפשרות קיצוץ בסיוע מארה"ב, דבר העשוי לגרום להסטנות מסויימת בשוק. כאמור האוירה הכללית חיובית, חיזוקים אופטימיים מקבלים פעילי השוק מהמשך צבירת הכספים בקרנות המניות. קרנות אלו הניבו בחודש מרץ תשואה של בין 9% – 12% בממוצע לפחות, והם הפכו למכשיר השקעה מרכזי ביותר בשוק ההון. הקרנות עשויות להוות בעתיד כלי עזר חשוב בבלימת ירידות ובקליטת הצעים במסגרת תהליכי מימוש בבורסה. יחד עם האופטימיות מהראוי להכיר שרמת הסיכון במניות אינה נמוכה כלל ועיקר חרף התחושות האופטימיות והציפיות החיוביות.

פי.בי. הבינלאומי – עניין רב

בשבועות האחרונים הזכרנו מספר פעמים במדורנו את העניין הכלכלי הגלום לדעתנו במניות פי.בי. והבינלאומי. בשבועיים האחרונים, לאחר פירסום המאזן המאוכזב למדי של הבנק הבינלאומי, החלו להרשם עודפי ביקוש גדולים במניות פי.בי והבינלאומי לסירוגין. עודפי הביקוש באו לאחר שקיימות ציפיות לפירסום מאזן חיובי בפי.בי. בקרוב. בנוסף קיימות הערכות לשיפור עיסקי במהלך שנת 1987 במאזן הבנק הבינלאומי. אחד מהגורמים הפעילים במניות פי.בי. הינם קרנות הנאמנות של בל"ל – פיא, וקרנות דיסקונט. אתמול נרשמו ביקושים נאים בשתי המניות והם סופקו בעליות שערים נאות יחסית, פי.בי. 4.1%+, הבינלאומי 6.3%+.

קונצרן כלל – פעילות חיובית בבטוחה

קונצרן „כלל" כידוע מתכנן גיוסי הון גדולים בחלק מחברותיו הנסחרות בבורסה במהלך החודשים הקרובים. שוק מניות חיובי יקל, ללא ספק על תהליך גיוס ההון. חברת „בטוחה" המצויה באחרונה בתהליך גידול בפעילות הבורסאית, הולה אתמול בפעילות חיובית בבורסה, שהתבטאה בעודפי הביקוש הנאים שנרשמו במניות ככלל סחר, אזורים, נכסי אזורים, כלל ישראל, כלל תעשיות ומניות נוספות שאינן קשורות ישירות לקונצרן מסוג – מטעי הדר, תאת, מקס, קופסאות פח, רים ותוספות.

פעילים הקשורים לקונצרן „כלל" ו„בטוחה" ידעו אתמול להסביר פעילות זו בכך שלדעת מנהלי „כלל" צפויה המשך מגמה חיובית בבורסה בחודש הקרוב.

שינויי שער במסחר

הבנקאיות שבהסדר ירדו אתמול כחצי אחוז בממוצע, בל"ל 0.6%–, אי.די.בי. רג' 1.1%–, פועלים ע"ש 0.3%–, מזרחי 0.4%–. במניות הכבדות נרשמה אתמול פעילות חיובית תוך עליות שערים. מניות שופרסל המשיכו אתמול לככב בבורסה, שופרסל א' עלתה ב־5.9% ושופרסל ב' עלתה ב־6.3%, שתיהן תוך מחזורים נאים. מניות שופרסל מוחזקות באופן בולט אצל קרנות הנאמנות, וקיימות ציפיות לשיפור עיסקי בולט בשופרסל על רקע הגידול בצריכה במשק האשראי הנוח. מניות דובק המשיכו להתנדנד, שלשום ירדו ב־2% אתמול עלו ב־2%, מחזורי העיסקאות בדובק גדולים ביותר ומעידים על המצאות קונה גדול הסופג סחורה ברמת המחירים הנוכחית. מניות הסנה עלו אתמול ב־1.2%, דלתא גליל 1 הפסיקו אתמול להשתק ושערן עלה ב־1.7%. במניות הקלילות נרשמה בדר"כ מגמה חיובית תוך תנודות שער חדות יחסית. שלדות נרשמו מוכרים בלבד לאחר עליות תלולות בחודש הקודם, היצע בקליל נלקח בירידה של 4.1%, אלקו עלו ב־7.7%, פעילות ערה נמשכה במניות אגרין, אינקובה, קרדן. מניות טרומאסבסט ירדו באורח חד אתמול, הצעים ניכרים המשיכו להרשם במניות רוגובין ועפר וסלע. ירידה של 6.4% נרשמה באודרן 5, חרף הידיעות אודות הזכיה במכרז הגדול באחרונה.

פטרוכימיים – ביקוש נאה

המפעלים הפטרוכימיים אמורים לפרסם בעוד כחודש לערך את דו"חותיהם. עפ"י המסתמן עשויים הדו"חות הקרובים להצביע על רווח קטן. אתמול נרשם עודף ביקוש גדול של כ־182500 ע.נ. בפטרוכימיים דבר שהביא לעלית שער נאה. ראוי לציין, שמניות הפטרוכימיים לא הניבו תשואה בולטת בחודשים האחרונים.

הודעות הבורסה

מהדר השקעות – הרווח הנקי לשנת 1986 הסתכם ב־201 אלפי ש"ח, בהשוואה ל־235 אלפי ש"ח בשנת 1985.

מאיר עזרא – החברה פירסמה שלשום תשקיף להנפקה לציבור. עפ"י הערכות החברה הרשומות בתשקיף עשוי הרווח הנקי לרבעון האחרון של 1986 להסתכם ב־420 אלפי ש"ח.

אילון – החברה החליטה לבטל את ההנפקה הפרטית לבעלי עניין חדשים, ולבצע הנפקה לציבור באמצעות הבורסה.

אוגר – החברה קיבלה אישור ממרכז ההשקעות לדחית ביצוע היצוא שהתחייבה לו למשך שנתיים נוספות.

כלל תעשיות – יום הוקס לחלוקת מניות הטבה בשער 1000% נקבע לתאריך 6 באפריל.

* הכותב הינו יועץ השקעות

שערי המניות

בנקים מסחריים

שאינם בהסדר ההצמדה

או.הח. ש	25900	6.0	-100	-4	-6.0
הספנות 0.1	2060	1846	-50	-2.4	-1814
הספנות א 0.5	1150	1850	+20	+1.8	+1028
הספנות אופ 2	1800	583			+426
כללי לא בהסדר	29800	211	+1400	+4.9	+346
בנק צפ' אמרק 1.	— הפסקת מסחר —				
בנק צפ' אמרק 5.	— הפסקת מסחר —				
הבינלאומי 5.0	6030 תב	17742	+355	+6.3	+32192
פ.י.בי. 0.5	8130	5559	+320	+4.1	+5925

כלולים בהסדר ההצמדה

אידיבי רג 100.0	91380	167	-1000	-1.1	-570
אידיבי ב 100.0	92100	29.0	+1200	+1.3	+19.0
אידיבי בב א 2.0	561200		-1000	-.2	-1.0
אגוד 1שה	67900	55.0	-260	-.4	-77.0
דיסקונט ב	116950	1.0	+300	+.3	+6.0
דיסקונט א	116550	64.0			+21.0
דיסקונט שה ב	13680	18.0			-18.0
המזרחי ש	37550	338	-150	-.4	-306
המזרחי מ	* 37470	38.0	+250	+.7	+165
* ביצוע חלקי 92.70%					
המזרחי שה 9	17055	65.0	-100	-.6	-65.0
הפועלים מבכ	85500 תב	1.0	-9500	-10.0	-1.4
הפועלים ש	61980	727	-170	-.3	-152
הפועלים מ	61960	33.0	+120	+.2	+467
כללי א 1.0	157850	21.0	+100	+.1	+84.0
כללי שה 7	7600	12.0	-15	-.2	-12.0
בלל סמוק 100.0	39400	1762	-250	-.6	-1444
בלל שה 11	14800	348	+30	+.2	+394
מימון וסחר 1.0	52500				
מימון וסחר 5.0	26899				

בנקים למשכנתאות

אדנים 0.1	34160	20.0	-1000	-2.8	-20.0
לאומי משכנתא' ש	9730	301	+150	+1.6	+274
לאומי משכנתא' מ	9750	94.0	+200	+2.1	+159
כרמל ש	* 5360	34.0	+55	+1.0	+6.0
* ביצוע חלקי 94.40%					
כרמל שה 1	3845	38.0	+5	+.1	+270
בנין ב 5.0	— הפסקת מסחר —				
פת משכ ש	4135	1738			-1341
משכן ב ש	— הפסקת מסחר —				
עצמאות 0.1	18150	45.0	+350	+2.0	+31.0
טפחות מבכ ש	25954	3.0			-2.0
טפחות רג ש	24580	105	-200	-.8	-155
טפחות שה 1	11154 תב	35.0	+1014	+10.0	+85.0
טפחות שה 2	4940	249			+251
יעסוד 1.0	1790	150	-20	-1.1	-229
יעסוד 5.0	1185	750	+55	+4.9	+405
מידב 1.0	9184	234	+300	+3.4	+371

מוסדות מימון

שלמון א ש	999	3183			-2734
החקלאות מבכ א	— לא נסחר —				
החקלאות מבכ ג	— לא נסחר —				
לאומי תעשיה א ש	15550	400	+400	+2.6	+1006
פתוח תעשיה מבכ	— לא נסחר —				
פת תעש בב ג	— לא נסחר —				
פת תעש בב גג	— לא נסחר —				
פת תעש בב גג1	— לא נסחר —				
פת תעש בב ד	— לא נסחר —				
פת תעש בב דד	— לא נסחר —				
מרכז קבלנים 5.0	1375	37606			-34580
תיירות בכ	— לא נסחר —				
כלל ליסינג א0.1	29300	102			+108
כלל ליסינג ב0.5	25250	250			+30.0
כלל לסינג אג"ח1	21750	102			-2.0

ביטוח

איתן ביטוח 1שה	285	14688	+4	+1.4	+9305
אררט 0.1	1620	144	-30	-1.8	-96.0
אררט א 0.5	898	1092			-8.0
בטוח משנה 0.1	* 926	302	+9	+1.0	+504
* ביצוע חלקי 74.40%					
בטוח משנה 0.5	580 תב	10498	+19	+5.5	+7760
הדר 1שה	392	9366			+4421
הדר 5שה	283	22285	+12	+4.4	+21852
הדר אופ 2	227	29306	+4	+1.8	+67475
הסנה 1שה	430	26191	+5	+1.2	+22739
הפניקס 0.1	825	7574	+25	+3.1	+6278
הפניקס 0.5	814	2915	+14	+1.8	+1494
המגשר-הראל 1.0	8750	125	+300	+3.6	+181
המגשר-הראל 5.0	5540 תב	3051	+500	+9.9	+4644
מנורה 1.0	2970 תב	750	+270	+10.0	+670
מנורה 5.0	1410	347	-10	-.7	-242
סהר פיתוח ג	8720	1402	+410	+4.9	+2279
סקוריטס 1שה	1430	1945			+125
צור ש	422	21305	+9	+2.2	+15881
ציון החזקות 1.0	12230				+3.0
ציון החזקות 5.0	3900	100	+130	+3.5	+197

מסחר ושרותים

מסחר

אינטרבאנא 1.0	8891	245	-300	-3.3	-280
אינטרבאנא 5.0	6715	615	-100	-1.5	-1088

מ.ל.ל. 5.0	4971 תב	995	+271	+5.8	+896
משוב 1.0	702	1509	+15	+2.2	+2347
משוב אופ 1	555	878			+534
ניקוב 1שה	2516	208	+1		+76.0
ניקוב 5שה	1242	3134	+35	+2.9	+3785
ניקוב אופ 2	5722	93.0	+2		+142
תים מחשבים 1.0	1100	7035	-30	-2.7	-7929

מאיר עזרא 1.0	1430	2110	+30	+2.1	+1315
כלל סחר 1שה	442	50909	+19	+4.5	+67023
כלל סחר אופ ד	340	13917	+6	+1.8	+7515
כלל סחר אגח 2	153.0	4930	+2.0	+1.3	+5070
קריסטל 1.0	962 תב	5512	+60	+6.7	+5625
רפק 0.1	32400 תב	2.7	-3600	-10.0	-4.7
רפק 0.5	18760	46.0	-5		-15.0
שופרסל א 2.0	14800 תב	1160	+850	+5.9	+2650
שופרסל ב 10.0	12600 תב	2501	+750	+6.3	+4728

שרותים

דלק ב 0.1שה	— הפסקת מסחר —				
הראל 1.0	2769	136	-62	-2.2	-214
הראל 5.0	* 2376	35.0	-24	-1.0	-15.0
* ביצוע חלקי 70.00%					
ספנות הספקה 0.1	27000	35.0			-10.0
ספנות הספ' 0.5א	13600	439	+400	+3.0	+189
קידר 0.1	1500 תב	4796	[illegible]	[illegible]	+74031
קידר 1.0	400	68889	+13	+3.4	+91202
מתכני עזרה 0.1	3499	311	[illegible]	[illegible]	-245
מתכני עזרה 0.5	1568	1019	-10	-.6	-2482
קנסורטיום 0.1	3980	677			+446
קנסורטיום 0.5	2970	1118			+55.0
קופל 1.0	5350 תב	348	+340	+6.8	+314
קופל אופ 1	— הפסקת מסחר —				

מלונות ושרותי תיירות

גלי זוהר 1.0	5900	21.0	+150	+2.6	+83.2
גלי זוהר 5.0	3690 תב	24.1	-410	-10.0	-24.1
מלונות דן 1.0	2000	410			+210
מלונות דן 5.0	1640	421			+109
חוף האלמוג 0.1	6355	200	+110	+1.8	+321
כנס 1שה	2660 תב	150	-199	-7.0	-541
מלונות ירדן 1.0	2715	125	+27	+1.0	+837

מחשבים ושרותי מחשב

איכות 1שה	1675	1529			-328
דטה מיכון 1.0	12870	126			-70.0
ת.י.ל.ק. 1.0	— הפסקת מסחר —				
יענא 1.0	10710	36.0			-31.0
כלל מחשבים 1.0	15050	120	+300	+2.0	+112
מ.ל.ל. 1.0	12850				+64.0

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן בינוי ופיתוח

אברהם גינדי 1.0	— הפסקת מסחר —				
אברהם גינדי 5.0	— הפסקת מסחר —				
אדרן מבנים 1.0	750	903	+31	+4.5	+1553
אדרן מבנים 5.0	345	2645	+5	+1.5	+16117
אזורים 1שה	1408	22289	+20	+1.4	+21985
אזורים אופ 1	1029	8398	+56	+5.8	+23896
אזורים אגח 3	174.0	79815	+3.5	+2.1	+124427
אילון 1.0	523 תב	19896	+39	+8.1	+63653
אל-רוב 1.0	1776	757	+50	+2.9	+1010
אמנונים 1שה	4000	348	+101	+2.6	+420
אפריקה 0.1שה	60700	283	+100	+.2	+133
אפריקה 1שה	53740	351	+240	+.5	+309
אפריקה אופ 5	39200	116			-8.0
אריס 1.0	2832	455			-17.0
אילרן 1שה	5080	1465	+180	+3.7	+1572
אילרן 5שה	3420	1872	+120	+3.6	+1652
בן-יקר גת 1.0	* 8560	458	-1511	-15.0	-1646
* ביצוע חלקי 78.10%					
ברנוביץ 1שה	* 4545	727	+45	+1.0	+693
* ביצוע חלקי 96.50%					
ברנוביץ 5שה	3402	1290			+663
דנקנר 1.0	8120	1287	+322	+4.1	+1050
דודקר 1.0	662 קו		+32	+5.1	+2497
דודקר 5.0	* 569	376	+74	+15.0	+1295
* ביצוע חלקי 47.90%					
דורר 1 ש"ח	540	3514	+25	+4.9	+3870
דורר 5 ש"ח	400	8423			+5168
המסלול 1.0	1800	35.0			+277
המסלול 5.0	1319	1200	-1	-.1	-1130
ת.ל.ב. 0.1	— הפסקת מסחר —				
ת.ל.ב. 0.5	— הפסקת מסחר —				
חברה לירושלים 1	431	41064	+10	+2.4	+76319
נכסים ובנין 1.0	4060	8260	+105	+2.7	+11576
גב-ים 0.1	5800	418	+200	+3.6	+366
גב-ים 0.5	4835	995	+70	+1.5	+2121
הכשרת הישוב 1.0	100300	589	+3000	+3.1	+866
ישפרו 1שה	5699	879			-154
ישראלום 1.0	1765	6910	+60	+3.5	+12844
ישרס 10.0	24700	360	+1000	+4.2	+443
כהן פיתוח 1.0	11000	275			+83.0
כלל נדלן 0.1	805	30542	+14	+1.8	+15790
לומיר 1.0	6755	557			-114
לומיר 5.0	3325 תב	3582	+210	+6.7	+4153
מ.ת.ב. 1.0	557	13416	+17	+3.2	+14898
מ.ת.ב. אופ 2	406	4672	+16	+4.1	+7288
מ.ת.ב. אגח א	132.5	25607	+2.5	+1.9	+20088
מאגרי בניה 1.0	1000 תב	9295	+51	+5.4	+20489
מישנאל 5שה	483	8316	+20	+4.3	+4033
מגרב 5.0	2500 תב	4693	-150	-5.7	-9020
פר-לו 1.0	930	2120	-40	-4.1	-5705
לוינשטין 1.0	535	1700			-1209
לוינשטין 5.0	237	41385	+10	+4.4	+62979
ליפשיץ 1.0	2510	2842			+413
ליפשיץ 5.0	1890	5900			-145
נאות אביב 0.5	— הפסקת מסחר —				
נכסי אזורים 1 ש	1660	7403	+60	+3.8	+7864
סהר החזקות 1.0	32130	38.0	+1000	+3.2	+41.0
סהר החזקות 5.0	22000	89.0			-81.0
סולי 1.0	7520	8.0			-48.0
סולי 5.0	3850	111	+130	+3.5	+131
עפר וסלע 1.0	740	2170	-5	-.7	-3607
עוד 3.0	2503 תב	2383	+320	+14.7	+9134
קוטרה 0.1	4761 תב	675	-529	-10.0	-715
קוטרה 0.5	2520	1196	+10	+.4	+620
רוגובין 1שה	517	11592	-12	-2.3	-15114
רוגובין 5שה	316	38234	-2	-.6	-36614
רוגובין אופ 2	1645	1984			+932
רוגובין אגח א	147.0	25052			+10548
רסקו מבכ	6180 תב	454	-500	-7.5	-531
רסקו רג	5610 תב	324	-350	-5.9	-404

חקלאות

מטעי הדר 0.1	4235 תב	2220	+210	+5.2	+2623
מטעי הדר 0.5	4048 תב	532	+368	+10.0	+225
מהדרין 1שה	7240	879			-5.0
נכסי הדרים 1.0	1900	1238	+60	+3.3	+2312
פריאוד 5שה	2820 תב	330	+151	+5.7	+830
שז-זור 0.1שה	3960 תב	3503	+360	+10.0	+8582

תעשייה

מזון וטבק

[illegible]	1700 תב	[illegible]	+100	+6.3	+4891
גולדפרוסט 1 ש"ח	3490	170	-10	-3	-151
גולדפרוסט 5 ש"ח	2680	202	-60	-2.2	-113
גולדפרוסט אופ 1	1415	246			-78.0
דובק מב ש	6860	1625	+150	+2.2	+1396
דובק מב מ	6760	1468	+120	+1.8	+1260
זגלכל 1.0	1100	847	+51	+4.9	+2458
זגלכל 5.0	850	744	+30	+3.7	+460
פרי-זה 1.0	— הפסקת מסחר —				
פרי-זה 5.0	— הפסקת מסחר —				
מכשר בירה 1.0	39000 תב	55.0	+2000	+5.4	+100
מכשר בירה 5.0	33800	97.0	+1200	+3.7	+211
יצהר 1שה	1618	593	-2	-.1	-70.0
יצהר א 5שה	958	1900			-1322
יצהר אופ 2	* 662	5002	+12	+1.9	+203
* ביצוע חלקי 99.50%					
מן 1שה	910	5926	-40	-4.2	-7890
מן 5שה	551	7593	+13	+2.4	+7843
סנפרוסט 1.0	17050	127	+550	+3.3	+151
עלית 0.1	25500	638	+700	+2.8	+405
עסיס 5שה	605	11588	-10	-1.6	-6701
שלמה אבגל 1.0	3700	80.0	+37	+1.0	+78.0
שמן מבכ ש	6730	169	+30	+.5	+252

טקסטיל והלבשה

ארגד 1.0	890	6983	-19	-2.1	-5079
אופים 1.0	1790	1507			-184
אופנת ברוך 1 שה	750 תב	2055	+48	+6.8	+9905
אופנת ברוך 5 שה	545	4739	+6	+1.1	+1801
אופנת ברוך אופ'	545 תב	5443	+50	+10.1	+12024
ארגמן רג ש	18350	185			+93.0
דלתא-גליל 1.0	6170	656	+100	+1.7	+1002
דלתא-גליל א 5.0	4650	2097			-1658
מטויות מאוחד 1.	3900	328	+93	+2.4	+119
מטויות מאוחד 5.	1631 תב	428	-124	-7.1	-480
ויטלגו 1.0	2160	500			-264
ויטלגו 5.0	1624	489			-489
חדיגון 1.0	9450	147	+200	+2.2	+77.0
זיקית 1.0	3010	696	+100	+3.4	+1562
זיקית 5.0	2250	536	+10	+.5	+14.0
לודזיה 0.1	3980	1142	+130	+3.4	+1771
לודזיה 0.4	2900	4536			-1227
ליבנת 1שה	1234	3514			-3320
מים גליקי 1.0	* 1135	1739	+25	+2.5	+557
* ביצוע חלקי 98.00%					
מקס 0.1	5500	802			-463
מקס 0.5	3665	1411	+100	+2.8	+460
עיט 1.0	790 תב	2550	+45	+6.0	+1459
עיט 5.0	404	11180	+16	+4.1	+16171
עמק 1.0	506	23301	-1	-.2	-7463
פולגת א 1שה	5700	1793	+200	+3.6	+1309
פולגת ב 4שה	4150	3486	+100	+2.5	+2699
פולימן א 0.5	* 12411	321	-1379	-10.0	-837
* ביצוע חלקי 69.00%					
פרגוד 1.0	5550	442	+170	+3.2	+410
גיבור סברינה	19300 תב	553	+1200	+6.6	+641
תעש רוגוזין 1.0	3035	804	-17	-.6	-952

מתכת ומוצריה

אוקסגון 5.0	3245	257			+58.0
אודרן 10.0	13489	368	-11	-.1	-174
אודרן 50.0	10180 תב	582	-701	-6.4	-350
אלומית 1.0	8650	508			-84.0
אלומית 5.0	6600	183	-30	-.5	-848
בבלים ש	48000	7.0	+1500	+3.2	+7.0
התכוף 1.0	11700	315			-7.0
התכוף 5.0	6800	616	-300	-4.2	-333
התכוף אופ	6464 תב	378	-936	-12.7	-390
זיקה 1.0	5500	149	-200	-3.5	-91.7
זיקה 5.0	2649	626	-1		-19.8
קופסאות פח 1.0	5200	1862	+180	+3.6	+1834
קופסאות פח 5.0	5000	116	+130	+2.7	+197
מתכת טרום 1.0	3225	831	+25	+.8	+905
כבלי ציון 1.0	3526	1032			-222
כבלי ציון 5.0	2130	4533			+2398
כבלי ציון אופ 3	956	3459	+16	+1.7	+5264
מודגן 1.0	1211	1354	+21	+1.8	+621
מתכת קרמני 1 שה	398	8356	-2	-.5	-6696
מתכת קרמני 5 שה	232	9473			-4031
נחושתן 0.1	49000	36.0			-26.0
נחושתן 0.5	20164	109			-2.0
סקר פלדה 1.0	24200	238			-41.0
קינג 1.0	* 1212	909	+12	+1.0	+531
* ביצוע חלקי 97.30%					
קינג 5.0	740	3544	+26	+3.6	+2482
קליל 1.0	3595	923			+204
קליל 5.0	2780	1816	-120	-4.1	-2329
שלדות 5.0	13452 מב		-708	-5.0	-3619
תעשיות לכיש 1.0	1270	330	+60	+5.0	+868
תעשיות לכיש 5.0	* 905	3040	+15	+1.7	+1603
* ביצוע חלקי 95.00%					

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

אלבית 3.0	600000	59.0			+14.0
אליק 0.1	10400	158			-153
אליק 0.25 ש	6300 תב	739	+450	+7.7	+1162
אליק 0.25 מ	5750	173			-20.0
אלקטרה 0.1שה	2225	1448			-1344
אלקטרה א 0.5שה	1501	1873	+6	+.4	+1473
אלקטרה אופ 5	1250	2240	+31	+2.5	+519
אלקטרה אגח 3	151.0	29730	+5.0	+3.4	+81540
אלרון 3.0	500500	43.0	+3000	+.6	+28.0
אריית 0.02שה	33400	199			-50.0
כלל תעש אלקטר'	2760	4705	+65	+2.4	+4665
ספקטרוניקס 1.0	3300	3576	-160	-4.6	-7090
ספקטרוניקס 5.0	2620	5896	-80	-3.0	-5504
פריטנגנר 1שה	980	6725	+30	+3.5	+5668
פריטנגנר 5שה	770	5896			+1275
ציקלון 1שה	3100	745			+133
ציקלון 5שה	1847	1918			-150
קבוצת ארלד 1.	5800	39.0	-210	-3.5	-39.0
קבוצת ארלד 5.	* 5108	100	-52	-1.0	-27.0
* ביצוע חלקי 79.80%					
ת.א.ת. 1.0	2339 תב	1892	+200	+9.4	+1325
ת.א.ת. 5.0	1050	12237	+51	+5.1	+14212
ת.א.ת. אופ 1	* 29000	171	+2500	+9.4	+259
* ביצוע חלקי 91.00%					
תדאה 1שה	1003	6583			-131

מוצרי בניה

אי.פי. 1 ש"ח	1425	3525	+39	+2.8	+4817
אי.פי. [illegible]	[illegible]	3098	+27	+3.2	+5773
אי.פ.ביז אגח א	138.0	19175			-24047
אלקול 1.0	8045	169			+197
אקרשטיין 1שה	1291	3065	+6	+.5	+1022
אקרשטיין 5שה	930	2082	+30	+3.3	+1637
אקרשטיין אופ א	635	3758			-224
אקרשטיין אג"ח 1	139.5	25693			-33718
בטון תעיד 1.0	— הפסקת מסחר —				
בטון תעיד 5.0	— הפסקת מסחר —				
בר-כון 1.0	1700	816	-20	-1.2	-1266
בר-כון 5.0	714	2797			-1227
טרומאסבסט 1.0	11000		+202	+1.9	+14.0
טרומאסבסט 5.0	5503 תב	492	-612	-10.0	-662
מ.ל.ט. 1.0	1022	2955	+30	+3.0	+3003
מ.ל.ט. 5.0	735 קו		+35	+5.0	+2220
מרזל הסק 1שה	830	3668	+32	+4.0	+3668
פוזאיקה ולפמן 1	— לא נסחר —				
פוזאיקה ולפמן 5	19000	8.2	+800	+4.4	+8.2

כימיה, גומי ופלסטיק

אבן 5.0	24500	815	+500	+2.1	+540
אליאנס ב 200.0	2638	554			-257
גל תעשיות 1.0	25200	248	+1200	+5.0	+416
גל תעשיות 5.0	23400	320	+1000	+4.5	+427
דקסטר 1.0	3800 תב	222	-270	-6.6	-268
דשנים 0.1	* 5055	54.0	+100	+2.0	+230
* ביצוע חלקי 89.00%					
דשנים 0.5	1850	3465	+32	+1.8	+1908
חיפה כימיקל 10.0	923	16133	+20	+2.2	+6964
טבע 0.01 ש"ח	12850	2098			+609
ליפסקי 1.0	3960 תב	1144	+210	+5.6	+2004
ים המלח 1שה	3225	6885	+38	+1.2	+5443
פטרוכימיים 10.0	714 תב	92818	+65	+10.0	+182915
מקסימה 1.0	8987	70.0	+200	+2.3	+70.0
מקסימה 5.0	6400	374	-120	-1.8	-483
נקה 1שה	9660	162	-36	-.4	-240
סנו 1.0	30000	177	+1100	+3.8	+463
סנו 5.0	25000	162			+272
פריקלאס 1 ש"ח	660	11371			-5941
פריקלאס אופ 1	261	23174			-17227
קרם כימיקל 1.0	8150	1087	+150	+1.9	+613
ת.ג.ל. 1.0	4300	75.0			+50.0
ת.ג.ל. 5.0	3583	101			+66.0
תיא 5.0	16960	111			+126
פרוטאורום 10.0	19950	130	+80	+4	+65.0
תרד א 5.0	— הפסקת מסחר —				

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

כתר 1שה	280	14829			+447
דפרון 1.0	11600	45.0	-500	-4.1	-55.0
דפרון 5.0	8000	84.0	-56	-.7	-22.0
ת.מ.ן. 1.0	8990	451			+33.0
יאה 1שה	6070 תב	326	-450	-6.9	-354
לבידי אשקלון 1.	806	4746	+30	+3.9	+10587
מולט ב 0.5	58000	41.0			+17.0
מפעלי נייר 10.0	444500	303	-3000	-.7	-245
סקאבריה 1.0	4320	281			+3.0
רים 0.1	2890	730			+23.0
רים 0.4	2200	995	-80	-3.5	-272
תעל ב 0.2	25740 תב	239	+2540	+10.0	+714

תעשיות שונות

אגרין 1.0	16500 תב	843	+1500	+10.0	+822
אגרין 5.0	7799 תב	2077	+709	+10.0	+3377
חמישה יתר 1.0	13000	105			+148
ה.ג.פולק 1שה	2800	400	+91	+3.4	+442
ה.ג.פולק 5שה	2030 תב	1036	+180	+9.7	+1413

השקעות תעשיה

מרכזית ב 0.1	14250	868	+474	+3.4	+1722
סוד בב 1.0	1530000	.2	+30000	+2.0	+.5
כלל תעשיות 0.1	2920	23765	+90	+3.2	+38794
מגגרי טכנולוגיה	557	2919	+26	+4.9	+5204

חברות להשקעה

השקעה ואחזקות

אוניקו ש	* 9860	199	+100	+1.0	+33.0
* ביצוע חלקי 86.00%					
אידיבי פתוח 2.0	9380	5743	-100	-1.1	-6782
אינקובה 1שה	119.0 תב	120935	+11.0	+10.2	+337145
אלגד ש	17400	157	-800	-4.4	-242
אלגד מ	17400	55.0	-377	-2.1	-5.0
אלרן ש	6500	2230	+200	+3.2	+2939
אלרן מ	6500	277	+200	+3.2	+533
אמישר בב 1.0	2355	430	+5	+.2	+431
אפיק 1.0	389	14006	-10	-2.5	-17404
אפיק 5.0	360	8163			+71.0
גולת השקעות 1שה	1820	200			+35.0
דנבאר 0.1	710	1275			-1477
דנבאר 0.5	502 קו		+24	+5.0	+6960
חברה לישראל 1שה	23000	1487			+188
חברה לישראל 5שה	20300	357	+600	+3.1	+868
וולפסון 0.1	144000 תב	3.6	+7000	+5.1	+5.6
וולפסון 1.0 ש	35000	275	+1400	+4.2	+338
אמפא א 0.5	29290	134			+17.0
פועלים השק ש	11600	1000	+200	+1.8	+974
ריסקנס השק ש	6050	11989			-4200
מרחי השק ש	40518	136	-1		20.0
מור השק אגח 124	13761	31.0	+100	+.7	+45.0
הירדן 1.0	4420	1217			-47.0
הירדן 5.0	2150	3044	+40	+1.9	+1636
ישום התוקות 1שה	255	14913	+2	+.8	+5534
יצוא ש	17393	150	+393	+2.3	+191
ירדן א 0.1	2945	294			+20.0
כלל ישראל 10.0	1695	21074	+23	+1.4	+6798
כלל ישראל 50.0	1600	2193			+565
לנדאו 1שה	3150 תב	50.0	+200	+6.8	+152
לנדאו 5שה	1238	150	+50	+4.2	+626
מגור 1שה	871 תב	3128	+79	+10.0	+6619
מגור א 5שה	526	3563	+6	+1.2	+553
מגור אופ ב	410	4682			-6807
מגור אג"ח 1	152.0	828			-582
עוז השק ב 0.1	5145	220			-187
עוז השק ב 0.5	3922	536			-386
פז השק ש	4480	1239			+132
סמה א 0.1	13720	98.0	+471	+3.6	+112
סמה 0.5	9820	553	+130	+1.3	+595
פריז ב 0.2שה	11700	801			-631
קרדן 1שה	208	55069			3595
קרדן 5שה	182.0	32969	+3.0	+1.7	+6377

מחקר ופיתוח

גליל טכנולוגיות	— הפסקת מסחר —				

דלק ונפט

דלק חיפושים1.0שה	— הפסקת מסחר —				
דלק חיפושים5.0שה	— הפסקת מסחר —				
דלק נפט אופ 2	— הפסקת מסחר —				
פז חיפושי נפט	38050	55.0	+350	+.9	+31.0
*ג.א.ל. 5.0	7851	1871	+350	+4.7	+1897
מ.נ.ן. 1.0	9050	452	+86	+1.0	+216
מ.נ.ן. 5.0	3734	876			+1154
סראיל ב 0.03שה	8610	40.0	-390	-4.3	-148
נפטא ש	2969100	2.0	+60000	+2.1	+3.0

נסחרות במטח

בזית מ	205	200

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון	הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון	הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון	הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
אב	5.4	30.9	דולב	4.1	12.7	לקט	2.1	10.7	ענבר	3.5	9.0
אבוקה	11.5	48.1	דורון	2.2	12.1	לשם	0.7	11.2	ענת	11.5	34.2
אגת	2.7	15.1	דגן	3.7	11.9	מבחר	2.6	16.1	עפרוני	1.7	15.2
אדיר	3.0	13.2	דליה	7.9	24.1	מבטח	3.3	16.8	ערמון	1.5	10.1
אדם	12.7	46.9	דרור	9.1	23.5	מגד	5.0	16.5	פיא	6.0	26.6
אופיר	1.2	7.9	דקל	10.5	43.5	מבחן	62	26.9	צבר	3.8	12.2
אור	3.6	8.7	הדס	10.4	40.0	מגל	3.4	14.4	צופית	7.7	32.0
אורין	2.9	13.8	הוד	4.1	15.8	מור	10.7	53.7	צוק	0.5	10.4
אודלי	3.0	13.4	זהבית	3.0	4.9	מורן	6.3	31.6	צמיד	2.2	18.6
אורן	4.0	17.7	זוהר	3.3	13.8	מטה	3.6	9.3	צמיחה	8.0	29.1
אייל	2.7	13.3	זיו	3.4	12.1	מיטב	3.2	18.0	צמרת	3.0	10.1
אירים	3.0	21.2	זמיר	11.2	50.3	מעוף	10.1	38.3	קלע	5.8	25.3
איתן	3.1	15.1	חוחית	4.2	13.0	מעיין	3.2	16.1	רונית	8.9	26.2
אלון	2.6	10.5	חליפין	0.7	8.1	מסקה	0.8	10.7	רימון	2.1	9.2
אלמוג	1.0	11.7	חלמיש	0.6	10.7	מרגלית	9.7	38.3	רקפת	9.3	25.4
ארז	10.6	47.7	חן	2.1	12.8	מרווה	2.1	14.2	רשף	3.4	12.0
אש	10.8	55.9	טופז	3.3	9.5	מרום	3.7	17.1	שביט	1.8	14.3
אשל	1.9	9.8	טל	4.9	23.8	נגה	4.6	20.8	שהם	3.8	10.9
אתרוג	3.8	12.6	יובל	1.6	14.9	נטיף	8.1	44.4	שירה	5.8	27.5
בדולח	10.6	43.6	יהלום	12.9	45.5	נטע	6.4	27.0	שמיר	1.8	11.4
ברוש	5.4	26.5	יסודות	6.2	24.2	נילי	12.5	49.4	שנהב	13.0	49.3
ברק	6.8	32.9	יערה	1.2	11.5	סביון	10.1	32.1	ששק	8.1	46.4
ברקת	3.0	8.2	כוכב	10.5	45.2	סגולה	1.9	8.5	שקד	1.5	10.0
גביש	3.9	20.4	כחל	3.5	13.6	סלע	0.6	9.8	תאנה	5.1	25.1
גבע	3.1	14.2	כלנית	7.7	23.1	סנונית	1.7	14.4	תדהר	7.4	38.7
גורן	2.4	15.4	כספית	3.8	11.4	סער	6.2	27.7	תירוש	1.8	12.9
גיא	4.7	15.5	כרמל	3.6	20.0	ספיר	3.3	9.3	תפוז	1.0	9.2
גיל	6.5	25.3	כתר	4.6	16.8	עדיף	6.5	30.1	תפוח	1.5	11.6
גלית	2.9	12.6	להב	5.2	21.5	עידית	8.1	41.1	תרשיש	1.2	12.6
דורבן	8.1	31.5	למשקיע	4.6	12.3	עידן	3.5	18.5	תשרי	2.8	16.1
דוכיפת	5.6	27.6	לפיד	10.6	48.8						

שערי מטבע חוץ ביום 1.04.87

המטבע	השינוי	בנקנוטים לאומי קניה	בנקנוטים לאומי מכירה	בנקנוטים הפועלים קניה	בנקנוטים הפועלים מכירה	בנקנוטים דיסקונט קניה	בנקנוטים דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	העברות והמחאות לאומי מכירה	העברות והמחאות הפועלים קניה	העברות והמחאות הפועלים מכירה	העברות והמחאות דיסקונט קניה	העברות והמחאות דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	—	1.56	1.63	1.56	1.63	1.56	1.63	1.5960	1.6160	1.5965	1.6165	1.5965	1.6166	1.6064
1 מארק גרמני	-0.008	0.86	0.90	0.86	0.90	0.86	0.90	0.8769	0.8879	0.8770	0.8879	0.8798	0.8899	0.8831
1 לישט"ג	-0.005	2.50	2.61	2.52	2.64	2.51	2.64	2.5608	2.5929	2.5616	2.5936	2.5613	2.5935	2.5747
1 פרנק צרפתי	-0.002	0.25	0.27	0.25	0.27	0.25	0.27	0.2637	0.2670	0.2642	0.2675	0.2636	0.2669	0.2655
100 ינים יפאניים	-0.007	1.06	1.11	1.07	1.12	1.07	1.12	1.0868	1.1004	1.0887	1.1025	1.0894	1.1031	1.0955
1 גולדן הולנדי	-0.007	0.76	0.79	0.76	0.80	0.76	0.80	0.7776	0.7873	0.7778	0.7875	0.7782	0.7880	0.7825
1 פרנק שוויצרי	-0.011	1.03	1.07	1.03	1.08	1.03	1.08	1.0500	1.0632	1.0490	1.0621	1.0489	1.0621	1.0565
1 כתר שוודי	-0.001	0.25	0.26	0.25	0.26	0.24	0.26	0.2513	0.2545	0.2512	0.2544	0.2518	0.2550	0.2530
1 כתר נורבגי	-0.001	0.23	0.24	0.23	0.24	0.22	0.24	0.2330	0.2359	0.2331	0.2360	0.2331	0.2361	0.2345
1 כתר דני	-0.001	0.23	0.24	0.23	0.24	0.22	0.24	0.2328	0.2357	0.2332	0.2361	0.2331	0.2360	0.2343
1 מארק פיני	-0.003	0.35	0.37	0.35	0.37	0.35	0.37	0.3581	0.3626	0.3582	0.3627	0.3581	0.3626	0.3605
1 דולר קנדי	+0.005	1.19	1.25	1.20	1.26	1.20	1.26	1.2211	1.2364	1.2202	1.2355	1.2201	1.2354	1.2291
1 דולר אוסטרלי	-0.002	1.03	1.13	1.09	1.17	1.09	1.17	1.1252	1.1393	1.1255	1.1395	1.1250	1.1392	1.1324
1 ראנד דרא"פ	-0.005	0.51	0.61	0.53	0.80	0.50	0.70	0.7852	0.7951	0.7857	0.7955	0.7859	0.7958	0.7909
10 פרנקים בלגיים	-0.004	0.41	0.43	0.41	0.44	0.41	0.43	0.4222	3.4275	0.4245	0.4298	0.4238	0.4291	0.4264
10 שילינגים אוסטריים	-0.011	1.22	1.27	1.23	1.29	1.22	1.29	1.2478	1.2635	1.2502	1.2658	1.2492	1.2649	1.2557
1000 לירטות איטלקיות	-0.010	1.20	1.27	1.21	1.28	1.20	1.28	1.2324	1.2479	1.2321	1.2475	1.2309	1.2464	1.2596
1 „אקי" (ECU)	-0.014	—	—	—	—	—	—	1.8202	1.8430	1.8213	1.8441	—	—	1.8323
1 דינר ירדני	—	4.47	4.75	4.35	4.63	4.41	4.66	—	—	—	—	—	—	4.6827
10 לירות לבנוניות	—	—	—	0.13	0.14	0.12	0.16	—	—	—	—	—	—	0.1422
1 לירה מצרית	—	0.76	0.80	0.76	0.81	0.75	0.81	—	—	—	—	—	—	0.8032

שערי אגרות חוב

הסידרה	השער	השינוי בנקי
4% מלווה פיתוח (100% הצמדה)		
ש4001	628029.0	
ש4002	620727.0	
ש4003	602318.0	
ש4004	686674.0	
4.25% מלווה מדינה (שגיא)		
ק-331 תשואה 2.34%		
4101	358.4	+1.6
ק-332 תשואה 2.73%		
4102	143.5	-1.4
4103	137.9	-1.4
4104	133.6	-1.4
4301	133.6	-1.4
ק-333 תשואה 2.67%		
4302	127.6	+.1
4303	126.7	
4304	124.8	+.1
ק-335 תשואה 3.30%		
4305	111.8	-1.0
ק-338 תשואה 3.20%		
4105	109.8	-1.5
4106	107.0	-1.2
4107	103.7	-1.3
4108	101.9	-1.5
ק-339 תשואה 3.26%		
4109	99.2	-1.3
4110	98.1	-1.3
ק-351 תשואה 3.24%		
4201	125.2	-1.2
4202	121.0	-1.3
4203	118.7	-1.2
4204	114.5	-1.4
4205	115.6	-1.2
ק-352 תשואה 3.29%		
4206	113.1	-1.6
4207	112.8	-1.5
4208	111.3	-1.5
4209	108.9	-1.6
4210	106.1	-1.5
4211	102.9	-1.5
ק-353 תשואה 3.15%		
4212	101.8	+.1
4213	99.4	+.1
3% מלווה מדינה (גליל)		
ק-201 תשואה 2.70%		
ש3601	38574.0	-578.0
ש3602	35519.0	-534.0
ש3603	33037.0	-511.0
ק-202 תשואה 2.85%		
3604	29503.0	-419.0
ש3605	26932.0	-395.0
ש3606	25374.0	-378.0
ק-203 תשואה 2.36%		
ש3607	23984.0	+120.0
ק-203ב תשואה 2.70%		
ש3608	22427.0	-162.0
ק-203ג תשואה 2.60%		
ש3609	21436.0	-143.0
ק-204א תשואה 2.17%		
ש3610	19649.0	+6.0
ק-204ב תשואה 2.09%		
ש3611	19045.0	+72.0
ק-204ג תשואה 2.38%		
ש3612	18649.0	+15.0
ק-205א תשואה 2.20%		
ש3613	17675.0	-14.0
ק-205ב תשואה 2.35%		
ש3614	16864.0	-124.0
ק-205ג תשואה 2.30%		
ש3615	15608.0	-111.0
ק-205 תשואה 2.16%		
ש3616	14375.0	+11.0
ק-206 תשואה 2.55%		
ש3617	13136.0	-233.0
ש3618	12655.0	-225.0
ש3619	11640.0	-211.0
ק-207 תשואה 2.30%		
ש3620	11132.0	-22.0
ש3621	10577.0	-21.0
ש3622	9540.0	-20.0
ק-208 תשואה 2.25%		
ש3623	9156.0	-71.0
ש3624	8626.0	-68.0
ק-209 תשואה 2.35%		
ש3625	7846.0	-17.0
ש3626	7259.0	-16.0
ש3627	6734.0	-15.0
ק-210 תשואה 2.38%		
ש3628	6191.0	-43.0
ש3629	5802.0	-41.0
ש3630	5486.0	-40.0
ק-211 תשואה 2.26%		
ש3631	5072.0	+4.0
ש3632	4780.0	+4.0
ש3633	4517.0	+4.0
ק-212 תשואה 2.42%		
3634	3945.0	+3.0
ש3635	3731.0	+2.0
ש3636	3666.0	+3.0
ק-213 תשואה 2.48%		
ש3637	3432.0	-17.0
ש3638	3196.0	-16.0
ש3639	2926.0	-15.0
ק-214 תשואה 2.40%		
ש3640	2422.0	-7.0
ש3641	2100.0	-6.0
ק-215 תשואה 2.57%		
3642	1859.0	-15.0
ש3643	1612.0	-14.0
ק-216 תשואה 2.57%		
3644	1438.0	
3645	1297.0	
4.25% מלווה מדינה (גליל)		
ק-231 תשואה 3.00%		
3701	1103.0	+28.0
ק-232 תשואה 2.55%		
3702	895.1	+27.0
ק-233 תשואה 2.74%		
3703	782.5	+10.6
3704	670.8	+9.2
ק-251 תשואה 3.65%		
3751	333.8	-7.7
ק-252 תשואה 3.74%		
3752	133.6	-1.6
3753	128.3	-1.6
ק-253 תשואה 3.68%		
3901	124.8	-2.6
3902	118.8	-2.6
3903	118.0	-2.5
3904	116.0	-2.6
ק-254 תשואה 3.42%		
3754	119.6	+.1
3755	115.3	+.3
3756	111.2	
3757	112.2	
ק-255 תשואה 3.61%		
3758	108.5	-1.7
3759	108.2	-1.6
3760	106.7	-1.6
3761	104.4	-1.6
3762	101.7	-1.5
3763	98.6	-1.5
ק-256 תשואה 3.75%		
3764	95.7	-1.9
3765	93.4	-1.9
3766	92.3	-1.9
ק-271 תשואה 3.55%		
3791	99.6	-1.1
3792	97.8	-1.1
ק-291 תשואה 3.70%		
3826	115.7	-1.3
3827	114.4	-1.2
3828	110.4	-1.3
3829	111.4	-1.3
ק-292 תשואה 3.46%		
3830	111.0	+.1
3831	110.6	+.1
3832	109.1	
3833	106.8	+.1
3834	104.0	+.1

הסידרה	השער	השינוי בנקי
ק-311 תשואה 3.53%		
3861	104.2	-2.0
4%-6%-7% מלווה פיתוח המדינה (80% הצמדה)		
ש3210	206100.0	
ש3211	201900.0	
ש3212	196100.0	-2000.0
ש3213	191700.0	+2000.0
ש3214	180345.0	-4000.0
6%		
ש3501	177800.0	-2000.0
ש3502	177750.0	
ש3503	165574.0	
ש3504	155300.0	+100.0
ש3505	154400.0	
7%		
ש3521	151500.0	-1500.0
ש3522	144700.0	+200.0
ש3523	138900.0	
ש3524	139800.0	
ש3525	143500.0	
ש3526	143000.0	+250.0
ש3527	140300.0	
ש3528	136670.0	+100.0
ש3529	136050.0	+100.0
ש3530	132950.0	+100.0
ש3531	132500.0	+100.0
ש3532	128600.0	+100.0
ש3533	128200.0	
ש3534	121160.0	
ש3535	120850.0	
ש3536	120800.0	
ש3537	120800.0	+50.0
ש3538	113700.0	+50.0
ש3539	113430.0	
ש3540	113300.0	
ש3541	109750.0	+150.0
ש3542	109150.0	
ש3543	103950.0	
ש3544	104300.0	
ק-701 תשואה 1.37%		
ש3545	101492.0	+95.0
ש3549	95995.0	+89.0
ש3552	88233.0	+80.0
ש3554	88200.0	+80.0
ש3555	88200.0	+80.0
ק-702 תשואה 1.35%		
ש3546	102108.0	-18.0
ש3547	101000.0	[illegible]
ש3548	101646.0	-19.0
ש3550	96579.0	-21.0
ש3551	96069.0	-22.0
ק-703 תשואה 1.44%		
ש3553	87449.0	+79.0
ק-704 תשואה 1.35%		
ש3556	87668.0	+66.0
ש3558	87704.0	+65.0
ש3559	84573.0	+62.0
ש3560	80190.0	+60.0
ק-705 תשואה 1.40%		
ש3557	88513.0	-233.0
ש3572	80649.0	-236.0
ק-706 תשואה 1.53%		
ש3561	79552.0	-362.0
ש3571	79250.0	-363.0
ק-707 תשואה 1.10%		
ש3573	80566.0	+59.0
ש3574	74280.0	+55.0
ש3577	74380.0	+55.0
ש3578	68665.0	+50.0
ק-708 תשואה 1.46%		
ש3575	73364.0	+87.0
ש3576	73086.0	+86.0
ש3579	67541.0	+82.0
ק-709 תשואה 1.30%		
ש3580	63329.0	+47.0
ש3581	57693.0	+45.0
ש3582	53272.0	+39.0
ק-710 תשואה 1.41%		
ש3583	49442.0	+37.0
ש3584	47098.0	+35.0
ש3585	44694.0	+33.0
ק-711 תשואה 1.31%		
ש3586	40655.0	+29.0
ש3588	40672.0	+29.0
ש3589	37128.0	+26.0
ק-712 תשואה 1.29%		
ש3587	40911.0	+29.0
ש3591	38886.0	+28.0
ש3592	38828.0	+29.0
ש3593	38740.0	+29.0
ק-713 תשואה 1.50%		
ש3590	38262.0	-517.0
ש3595	36500.0	-508.0
ק-714 תשואה 1.09%		
ש3594	37160.0	+27.0
ש3596	35570.0	+26.0
ש3597	35411.0	+26.0
5% מלווה פיתוח ומדינה (מדירה צמודה)		
ש2001	148500.0	+200.0
ש2002	149500.0	
ש2003	142600.0	+100.0
ש2004	143800.0	+200.0
ש2005	135300.0	
ש2006	135600.0	
ש2007	137500.0	+100.0
ש2008	135500.0	
ש2009	137900.0	
ש2010	137500.0	
ש2011	134550.0	
ש2012	134300.0	
ש2013	134100.0	+100.0
ש2014	133200.0	
ש2015	130800.0	
ש2016	132400.0	
ש2017	129000.0	
ש2018	130000.0	-1200.0
ש2019	127200.0	
ש2020	122800.0	+100.0
ש2021	123400.0	+100.0
ש2022	115900.0	-600.0
ש2023	121000.0	
ש2024	109200.0	
ש2025	109850.0	+50.0
ש2026	109550.0	+50.0
ש2027	105400.0	
ש2028	106400.0	
ש2029	100800.0	
ש2030	102700.0	
ש2031	97500.0	
ק-101 תשואה 0.90%		
ש2032	100939.0	+73.0
ש2034	95606.0	+70.0
ק-102 תשואה 1.64%		
ש2033	93225.0	+71.0
ש2035	85667.0	+61.0
ק-103 תשואה 1.70%		
ש2036	86454.0	+43.0
ש2038	84991.0	+47.0
ש2040	81903.0	+44.0
ק-104 תשואה 0.30%		
ש2037	86369.0	+62.0
ש2039	83393.0	+60.0
ק-105 תשואה 1.71%		
ש2041	76783.0	+58.0
ש2052	70745.0	+53.0
ק-106 תשואה 1.65%		
2051	77695.0	+58.0
ק-107 תשואה 1.60%		
ש2053	71638.0	-514.0
ש2055	66245.0	-495.0
ק-108 תשואה 1.62%		
ש2054	65498.0	+49.0
ש2056	60667.0	+45.0
ק-109 תשואה 1.80%		
ש2057	61065.0	+46.0
ש2059	55565.0	+42.0
ק-110 תשואה 1.35%		
ש2058	55621.0	+41.0

הסידרה	השער	השינוי בנקי
ש2060	51358.0	+39.0
ק-111 תשואה 1.63%		
ש2061	38892.0	-144.0
ש2062	36640.0	-134.0
ש2063	34948.0	-132.0
הדלים		
מ 19	103.2	+.2
מ 20	102.0	
מ 21	102.3	+.4
מ 22	101.2	-.5
מ 23	96.0	+.4
ש24	92.6	
ש25	92.8	-.4
ש26	92.0	-1.7
ש27	91.9	-1.0
ש28	94.5	+1.4
ש29	92.0	-1.0
ש30	97.5	-1.0
ש31	99.0	-1.0
32	91.0	
33	מ 99.6	31/03/87
מר"ב 34	99.0	-.4
מר"ב 35	99.2	-.1
מר"ב 36	105.2	
מרג וא	100.4	
לישם וב	105.0	+2.5
סלה 31	102.8	-.2
אגרות חוב בלתי מוגבלות בסס		
מב"ב 24 ש	86.1	28/12/86
מב"ב 25 ש	87.7	+2.6
מב"ב 26 ש	85.1	26/01/87
מב"ב 28 ש	83.2	26/03/87
מב"ב 30 ש	86.8	+2.5
אגרות חוב צמודות (78% הצמדה)		
ש6001	114600.0	29/03/87
ש6002	106000.0	29/03/87
ש6003	104800.0	22/03/87
ש6004	101610.0	23/03/87
אגרות חוב צמודות ריבית קבועה (ארמון)		
סד' 2501	171.0	-1.9
סד' 2502	169.5	
סד' 2503	162.0	-4.0
סד' 2504	162.1	-.2
סד' 2505	155.3	+.1
סד' 2506	150.0	
סד' 2507	148.5	+.5
ק-604 תשואה 4.48%		
סד' 2508	[illegible]	+1.0
ילגוטי-צמוד דולר ריבית קבועה		
ק-901 תשואה 8.90%		
7001	251.5	+6.2
7002	243.8	+6.2
ק-902 תשואה 10.45%		
7003	224.8	-1.2
7004	206.9	-1.2
ק-903 תשואה 10.37%		
7005	195.6	-.9
ק-904 תשואה 10.20%		
7006	183.0	+.5
ק-905 תשואה 10.20%		
7007	170.4	+.5
7008	161.8	+.4
ק-906 תשואה 10.31%		
7009	156.2	
ק-907 תשואה 10.21%		
7010	153.3	
ק-908 תשואה 10.24%		
7011	144.7	
7012	159.5	
ק-909 תשואה 9.89%		
7013	132.9	+1.8
ק-910 תשואה 10.06%		
7014	115.1	+1.1
ק-911 תשואה 10.33%		
7015	94.7	
7016	93.8	
7017	95.9	
7018	95.7	+.1
7019	96.1	+.1
7020	95.8	
7021	94.9	
7022	94.6	
ק-951 תשואה 10.09%		
7201	92.9	
7202	91.1	
7203	90.8	
7204	91.2	
7205	91.3	
ילגוטי צמוד דולר ריבית משתנה		
ק-801 תשואה 3.05%		
ש6101	12979.0	-88.0
ק-802 תשואה 3.80%		
ש6102	7592.0	
ק-803 תשואה 3.97%		
ש6103	6797.0	-65.0
ק-804 תשואה 5.65%		
ש6104	6357.0	+31.0
ש6105	6022.0	+30.0
ק-805 תשואה 3.80%		
ש6106	5797.0	
ש6107	5583.0	
ק-806 תשואה 4.20%		
ש6108	3930.0	-85.0
ש6109	3735.0	-82.0
ש6110	3669.0	-81.0
ק-807 תשואה 4.15%		
ש6111	3074.0	-61.0
ש6112	2979.0	-60.0
ק-808 תשואה 4.51%		
ש6113	1966.0	-59.0
ק-821 תשואה 4.85%		
ש6151	784.0	+19.9
ש6152	750.6	+19.0
ק-822 תשואה 5.35%		
ש6153	640.5	-6.2
ש6154	628.5	-6.1
ק-823 תשואה 4.77%		
ש6155	418.6	+7.6
ק-824 תשואה 4.84%		
ש6156	336.7	+6.8
ק-825 תשואה 5.10%		
ש6157	245.6	+1.4
ש6158	232.6	+1.3
ק-826 תשואה 4.93%		
6159	200.0	+2.8
ק-827 תשואה 4.94%		
6160	187.5	+2.6
6161	181.2	+2.6
ק-828 תשואה 5.16%		
6162	161.0	+.1
ק-829 תשואה 5.10%		
6163	150.1	
6164	144.3	+.1
ק-830 תשואה 4.92%		
6165	137.2	+2.4
ק-831 תשואה 5.10%		
6166	128.1	
6167	125.2	
6168	123.2	
ק-832 תשואה 5.04%		
סד 6169	117.2	+1.0
ק-833 תשואה 5.01%		
6170	110.5	+1.1
ק-834 תשואה 5.17%		
6171	77.0	
6172	76.4	+1
ק-851 תשואה 5.10%		
6801	86.4	
אגח צמודות במטח - פריש		
אל-אופ 86	1061.0	+21.0
אלביט 85	190.8	
אלתא 85	1155.0	-4.0
אלסינט א'	1885.0	-40.0
אלסינט ב'	1274.0	
מאיטק 85	768.0	-3.0
תדיראן 84	98.1	+1.0
תדיראן 85	381.8	+8.0

„תנובה" מנהלת מו"מ חשאי עם קואופ־הרצליה לשותפות

מנכ"ל ברית הקואופרציה: הצעד מנוגד לתקנון

מאת מוריה אבימלך

„תנובה" מנהלת מו"מ חשאי עם „קואופ־הרצליה" לקבלת 25 אחוז בנכסי האגודה ו־50 אחוז בניהול תמורת סיוע כספי של מיליון דולר הכספות שמנכ"ל קואופ־הרצליה, רב קלפנר, ימשיך לנהל את האגודה חמש שנים נוספות.

„קואופ־הרצליה" נמצאת במצב כספי קשה והפסדיה בשנה האחרונה הגיעו ליותר ממיליון דולר. האגודה זכתה לביקורת קשה ממבקר ההסתדרות, נפתלי בלומנטל, שקבע כי מצבה הכספי הקשה נובע מהשקעת מיליוני דולרים בסופר־מרקטים חדשים, תשלומי שכר דירה גבוהים, פדיון נמוך בסניף „לב הרצליה", ביטול עסקת השכרת סניף הרצליה וגורמים נוספים.

בגלל מצבה הכספי אין האגודה יכולה להשקיע במחשוב כדי לשפר את נושא ניהול המלאי שנמצא בנסיגה.

רשת השיווק „קואופ – דן השרון" הציע לקואופ־הרצליה להתקשר עמה בהסכם לשיתוף פעולה מסחרי עפ"י מודל ההתקשרות עם קואופ־רעננה או לחלופין עפ"י מודל ההתקשרות עם קואופ־חדרה. מודל זה יסייע לאגודה להחלץ מקשייה הכספיים אך ישאיר לה עצמאות.

„תנובה", שנכנסה בשנים האחרונות לעסקי שיווק קמעונאי באמצעות חנויות „היפרשוק", מנסה עתה להיכנס גם לעסקי סופרמרקטים כדי להתחרות באמצעותם ברשת קואופ הריבוע הכחול.

מנכ"ל ברית הפיקוח של הקואופרציה הצרכנית כתב לרב קלפנר כי התקשרות עם תנובה נוגדת את התקנון וכי אינו מוסמך להתקשר עם גוף שאינו שייך לקואופרציה הצרכנית ללא אישור מוקדם של ברית הקואופרציה.

מזכיר מועצת פועלי הרצליה תנעמי, אמר ל„דבר" כי הועד הארצי של רשת הקואופ פנה אליו בדרישה שיפעל נגד הסכם עם „תנובה" שפירושו חיסול האגודה. לדברי תנעמי יש לשמור על עצמאות הסניף ועל טובת ציבור העובדים והוא ביקש להשהות את המו"מ עד שהמוסדות בוועדת העובדים ובמרכז הקואופרציה יבחנו את הדברים לעומק.

בני גאון, מנכ"ל רשת קואופ אישר כי קואופ דן השרון קיים שיחות עם קואופ־הרצליה בנושא שיתוף פעולה מסחרי. לדבריו, אינו רואה עצמו בתחרות עם „תנובה" משום שקואופ־הרצליה אינה יכולה למכור נכס שאינו שלה.

רב קלפנר מנכ"ל הקואופ סרב למסור בשלב זה פרטים על העיסקה שמציעה תנובה ולדבריה „כשיהיה מה להודיע – נודיע".

גם מנכ"ל תנובה, יצחק לנדסמן מסרב להתייחס לפרטי ההסכם.

„תנובה" שניסתה להיכנס לאחרונה גם לנושא שיווק הלבשה בשיתוף עם „כל־בו שלום" ב„רב מכר" ברמת השרון נאלצה לסגור את המחלקה החדשה מחוסר קונים.

יצחק לנדסמן: רוצה סופרמרקט

בני גאון: הציע שיתוף־פעולה

„כור" יגדיל הפעילות התעשייתית ב־11%
היקף המכירות יגדל ל־2.2 מיליארד דולר

ביצוא צפוי גידול מתון של 8%, בהשקעות תחול ירידה מ־160 ל־110 מיליון דולר ומספר העובדים במפעלי הקבוצה יקטן מ־32,700 ל־32,300 איש

מאת דני גוב

קונצרן כור יגדיל ב־1987 את היקף הפעילות התעשייתית בשיעור כללי של כ־11%. לפי תכנית הקבוצה של הקונצרן, אותה הציג אתמול מנכ"ל „כור" ישעיהו גביש, יגיעו המכירות התעשייתיות לסה"כ של 2.21 מיליארד דולר לעומת 1.98 מיליארד דולר אשתקד. המכירות בארץ יגיעו ל־1.56 מיליארד דולר ובהן צפוי גידול של 13%. לגידול בשוק זה יתרמו תחומי הכמתן – פרויקטים שהתמסנו בעבר ושמועד מסירתם ב־1987; תקשורת – עלייה במכירת מרכזות ציבוריות לבזק, מתוצרת „תדיראן" ו„טלרד"; תעשייה ותשתית – גידול בתפוקת כמה מפעלים; מזון – צפוי גידול במכירות בשל החדרת מוצרים חדשים. בניין – לא צפוי גידול בשל הקפאון בענף.

גידול מתון ביצוא

גידול מתון של 8% צפוי ביצוא ויאפיין את מרבית ענפי הקבוצה, להוציא ענף המתכת – קבוצות המתכת והפלדה וחטיבת „סולתם", שתכנית היצוא שלהם מורה על ירידה לעומת אשתקד – עיקר הגידול ביצוא יבוא לידי ביטוי במוצרי אלקטרוניקה אזרחיים של „תדיראן" ו„טלרד" (גידול של 16%); מוצרי גומי של ת.ג.ל ו„אליאנס" (10%); שימורים ומזון קפוא (25% גידול); חומרי הדברה של „מכתשים – אגן" (5% גידול).

השוק העיקרי למוצרי „כור" יהיה השוק האמריקאי – 275 מיליון דולר (כ־45% מסה"כ היצוא). אירופה תהיה השוק השני בגודלו – 163 מיליון דולר (כ־27%).

גביש: גידול בפעילות צמצום בכ"א

ישקיעו 110 מיליון דולר

השנה צפויה ירידה מסוימת בהיקף ההשקעות בקבוצה שיסתכמו ב־110 מיליון דולר לעומת 160 מיליון אשתקד. כ־60% מהסך האמור יוקצו לפיתוח מוצרים חדשים, הגדלת תפוקה והעסקת ייצור. היתרה תופנה לחידוש ציוד והשקעות בתשתית.

השקעות לפי פרויקטים עיקריים ב־1987:

„בשר" – גמר ההסבה לפחם – 10 מיליון דולר

פלדה – גמר הסבת תנור התכה בקריית הפלדה בעכו – 5 מיליון דולר

„מכתשים" – השלמת מתקני ייצור ברמת חובב – 10 מיליון דולר

„סמבור" – השלמת ההעברה ל„עבו רדום" – 5 מיליון דולר

„תדיראן" – השקעות במוצרים חדשים והחלפת ציוד מתכלה – 25 מיליון דולר. ההשקעה ב„תדיראן" היא הקטנה ביותר שהושקעה בחברה בעשור האחרון.

קרטון – הקמת מפעל במגדל העמק (בשיתוף עם דפניר) – 4 מיליון דולר.

„חישולי כרמל" – השקעה במערגל מטבעות – 5 מיליון דולר

„אליאנס" – החלפת ציוד – 7 מיליון דולר

זכוכית – קו ייצור חדש בירוחם – 10 מיליון דולר

סה"כ 80 מיליון דולר.

לדברי גביש יקצץ הקונצרן בכ־5% את היקף כוח האדם במפעליו. הצמצום שילווה בהגדלת הפעילות יבטיח גידול בתפוקה למועסק של 68,000 דולר ב־1987. עיקר הצמצומים יהיו בתדיראן וסולתם. בסוף 1987 יהיה מספר העובדים 32,300 לעומת 32,700 בסוף אשתקד.

ממשיכים לגייס הון

מנכ"ל כור, ישעיהו גביש, אומר כי הקבוצה תמשיך במדיניות גיוס ההון כדי לשפר את המצב הפיננסי. ב־1986 גויסו כ־200 מיליון דולר מהם 105 מיליון בחו"ל וכ־100 בארץ. בחודשים הספורים שחלפו מאז תחילת השנה גייסה כבר הקבוצה כ־30 מיליון ש"ח. גיוס ההון יימשך במהלך 1987 הן בארץ והן בחו"ל במטרה להחליף הלוואות קצרות טווח וכדי לשפר את מצב הנזילות.

לדברי גביש היקף גיוס ההון השנה איננו ברור עדיין בעיקר בשל חוסר בהירות בשווקים העולמיים ובתנאי השוק בחו"ל. להערכתו יגויסו בארץ במהלך השנה כ־100 מיליון דולר.

גביש: שכרי הגבוה ב„כור"

„אין סודות", אומר מנכ"ל „כור" ישעיהו גביש, „אני מרוויח הכי הרבה ב„כור". לגבי שכר המנהלים ב„כור" צריך ללכת מסני לדרומה. שכרו של גביש, כך אמר אתמול, מסתכם ב־4,300 דולר ברוטו בחודש.

אי לכך, כל ההערכות לגבי שכר המנהלים בכור גבוהות מהשכר הזה של גביש, שהוא הגבוה ביותר. כך גם לגבי שכרם של מנהלים בכירים ביותר כמו יגאל נאמן ב„תדיראן", שהרכילות מספרת שהוא גבוה בהרבה מזה של גביש. „שלי הגבוה ביותר..." הבהיר גביש.

משרד התעשייה קיבל „רק" 20 – 30 בקשות להעלאת מחירים

מאת דני גוב

בידי משרד התעשייה והמסחר כ־20 עד 30 בקשות בלבד להעלאות מחירים. לאחר עדכון המחירים האחרון חזר המשרד למתכונת הרגילה של מדיניות מחירים במשק, לפיה יאושרו על שינויי מחירים רק לאחר בדיקה קפדנית למדי של עלויות הייצור.

לפי הערכות ראשי המשרד בתקופה הקרובה לא צפויות העלאות מחירים. זאת בעיקר משום שמספר הבקשות להעלאות מחירים שהופנו למשרד אינו עולה על כ־20 – 30.

בל"ל גייס 100 מיליון דולר בקווי אשראי לזמן ארוך בחו"ל

בנק לאומי גייס בחודשים האחרונים קווי אשראי בסך 100 מיליון דולר בשוקי ההון הבינלאומיים. קווי האשראי שמגייסים הבנקים הישראליים מחו"ל משמשים למימון פעילויות במשק ולהעמדת הלוואות במט"ח.

בנק לאומי הצליח בחודשים האחרונים לגייס אשראי במט"ח בעלויות נמוכות: קו אשראי אחד גויס על ידי הנפקת תעודות פקדון באמצעות בנק זר גדול בשוק הבידינגנסקי בלונדון.

קווים אחרים גויסו באמצעות קונסורציום בניהול בנקים אמריקאיים מהשורה הראשונה ובהשתתפות בנקים מארה"ב, צרפת, איטליה, אירלנד, סקנדינביה המזרח הרחוק.

ד"ר מ. שטיין, הממונה בחטיבה הבינלאומית של בל"ל על הקשרים עם הבנקאות העולמית, מעריך כי הבנקים יוכלו לגייס קווי אשראי בינלאומיים במחירי שוק נמוכים מבעבר, שיהיו זולים מההלוואות שיכולים קונצרנים גדולים במשק לגייס ישירות מבנקים מחו"ל.

„דיור" ומשקיעים מחו"ל מקימים פארק גולף ושכונת גמלאים באשקלון

תכניות השקעה במלונות, במרינה ובפארק מים

מאת דויד מושיוב

משקיעים אמריקאים וחברת „דיור" של בנק הפועלים מקימים פארק גולף על פני שטח של 600 דונם, הצמוד לחוף הים, ובצמוד אליו מקימים שכונת מגורים. בתהליך מכירה בארה"ב נמצאות כבר 250 דירות משכונה זו והתכנון מדבר על הקמת 3,000 דירות, שמחיריהן יהיו 50,000 עד 60,000 דולר.

ראש עיריית אשקלון, אלי דיין, אמר, כי בשכונה יהיו שירותים קהילתיים ומרכז מסחרי. הכוונה היא להקים שכונה לגימלאים בעלי אמצעים מארה"ב שישחקו גולף בפארק ויגורו בצמוד למקום.

בימים אלה הסתיימה הקמת פארק מים בהשקעה של 6 מיליון דולר. את הפארק הקימו יזמים מארה"ב ומגרמניה ויהודים עולי איראן. הפארק משתרע על פני שטח של 40 דונם. הפארק יעסיק 150 עובדים.

בתחום התיירות מקימים עתה באשקלון מלון חדש, „ביבלוס" עם 180 חדרים בהשקעה של 5 מיליון דולר. המלון ינוהל על־ידי חברת ניהול מלונות מגרמניה. דיין מסר כי משקיעים אמריקאיים רכשו 12 דונם באשקלון בכוונה להקים בו מלון בן 400 חדרים בהשקעה שתגיע בין 12 ל־20 מיליון דולר בקירוב.

החברה הכלכלית של אשקלון תקים בעיר מרינה ל־650 כלי שיט. ההשקעה נאמדת ב־12 עד 15 מיליון דולר ומזה תשקיע העירייה 6 מיליון דולר. כן עומדים להקים פרוייקט תיירותי של 50 קוטג'ים ליד חוף הים לאנשים הרוצים לבלות חופשת סופי שבוע באשקלון. ההשקעה בפרוייקט זה נאמדת בסך 6 מיליון דולר בקירוב.

ביטוח / דן שלם

התחרות שחקה ריווחיות החברות

בענף הביטוח ממתינים לפרסומי מאזנים שנתיים של חברות הביטוח השונות. על פי פרסומים חלקיים נראה כי התוצאות העסקיות ב־1986 פחות טובות מאשר בשנה הקודמת והרווחיות פחתה, כנראה, ב־40 אחוז בבטוחי הרכב.

בבטוחי תעשיה נלחמות החברות זו בזו על מכסה נתונה של בטוחים ומדיניות מחירים.

בבטוחי חיים היתה שנה טובה במיוחד במכירות אך מכירות חדשות גוררות גם הוצאות רכישה גדולות. ב־1986 הסתכמו המכירות החדשות בענף ביטוח חיים יותר מ־180 מליון דולר.

גורם נוסף לשחיקת הריווחיות: קטנו רווחי ההשקעות בשעור ניכר וכידוע רווחי ההשקעות תורמים בצורה משמעותית לרווחיות.

בימים אלו מגיע המאבק על תחומי בטוחי תעשיה ובטוחי רכב קולקטיב לשיאו. מתברר כי חברות הבטוח הגדולות מוכילות בתחרות ולעתים נוצרות חריגות מתעריף הרכב שנקבע על ידי המפקח על הבטוח, ובבטוחי תעשיה נתנות הנחות של עד 20 אחוז.

„מגדל" הגדילה חלקה בשוק

חברת הבטוח „מגדל" הגדילה באחרונה את חלקה בשוק הבטוח הכללי. החברה זכתה בשלושה מכרזים גדולים ברכב שנתנו לה פרמיות בהיקף של 1.25 מליון ש"ח.

„מגדל" זכתה במכרזי בטוח רכב של אי־בי־אמ. כ־500 כלי רכב. בשנה שחלפה ביטחה אליהו את אי־בי־אמ. כן זכתה החברה לאחר מאבק ממושך עם „הסנה" ו„ציון" במכרז לבטוח הרכב של מפעלי פוספטים בנגב, ובמכרז לבטוח כלי הרכב של קרן קיי־מת, שבעבר בוטחו ע"י „הסנה". ס"ה כלי הרכב שבוטחו 1700.

בטוחי חברת חשמל – לאליהו

בטוח כלי הרכב של עובדי חברת החשמל היה שנים מספר בידי „אושיות" הנמנית על קבוצת „הסנה", במכרז השנתי השתתפו מספר חברות שהציעו מחירים שונים, סוכנות „לתגמולי" הוכח „אליהו" הציעו את ההצעה הזולה ביותר ובמכרז שהיקפו מעל חצי מליון דולר פרמיות וכ־2000 כלי רכב. כיום מתנהל מאבק בחברת חשמל בין ההנהלה שגורסת כי יש לבטח אצל מי שמציע מחיר זול יותר ובין ועד העובדים שמשום מה מעדיף להשאר אצל המבטח הנוכחי. מעניין איזה שקל יגבר.

גולף: מתווי „הסנה" נותנים הנחות מפליגות

יו"ר איגוד חברות הביטוח, אלפרד גולף, מתריע במכתב למפקח על הביטוח, יהודה דרורי, על המצב שנוצר בענף ביטוחי רכב־קולקטיב כשחברות ביטוח נותנות הנחות מפליגות למבוטחים בניגוד לתעריף שאושר לאחרונה ובניגוד לחוק ולתקנות המפקח. גולף דורש נקיטת צעדים מיידיים „למנוע הדרדרות הענף". לדבריו, יש לאחרונה עליה בתביעות רכב ואילו התעריף נקבע עפ"י ממוצע הפעילות בינואר־ספטמבר 1986.

לכתבנו נודע כי עיקר ההנחות ניתנו ע"י „מגדל" „אליהו" ו„כלל" בביטוחי חברות חשמל, קלל, מפעלי ים המלח ופוספטים בנגב. ביטוחים אשר „ברחו" לאחרונה מקבוצת „הסנה" לחברות המתחרות.

ירידת הריבית פוגעת בחברות הביטוח

חברות הבטוח היו הגוף המוסדי האחרון בתחום מימון צמוד לטווח ארוך.

בשנה האחרונה חלה ירידה ניכרת בשעורי הריבית על פקדונות צמודים ובשל כך קטנו בשעור ניכר רווחי ההשקעות של חברות הביטוח. כיום מקבלות חברות הביטוח עבור פקדון צמוד לחמש שנים תשואה שנתית של 6.5 אחוז, כאשר עבור פקדון לעשר שנים ישלם הבנק ריבית של 7.5־7.6 אחוז. בעבר היה השוק פעיל יותר והחברות קבלו תשואות גבוהות יותר.

לפני כשנה קבלו חברות הביטוח תשואה צמודה של יותר מ־13 אחוז. אז גם היו די ערביות בבקשות החברות הלוו כספים ישירות ללקוחות חברות תעשיה בשעורי ריבית צמודה שהגיעו ל־20 אחוז.

בנק „משכן" – רווח נקי 2.1 מיליון שקל

בנק „משכן", מקבוצת בנק הפועלים, מפרסם את הדו"חות הכספיים המאוחדים שלו לשנת 1986. נתונים אלה כוללים גם את הנתונים הכספיים של שתי חברות הבת של הבנק: „בנק בנין למשכנתאות בע"מ", ו„בנק ת"א למשכנתאות ולפתוח בע"מ".

הרווח הנקי המותאם המאוחד של הבנק לשנת 1986 הסתכם ב־2.1 מיליון ש"ח, לעומת 2.4 מיליון ש"ח בשנת 1985.

התשואה נטו להון המותאם של הבנק לשנת 1986 הגיעה ל־10.2%.

כלכלני בנק הפועלים

נמשכת ההתאוששות בפעילות הכלכלית

למרות ספיגה בתקציב גייסה הממשלה 400 מיליון דולר

מגמת ההתאוששות בפעילות העיסקית, אשר איפיינה את המחצית השניה של 1986, נמשכה בחודשים הראשונים של 1987. כך עולה מסקירה כלכלית חודשית שפרסם אתמול לראשונה בנק הפועלים.

ההתפתחות בשוק העבודה מצביעה אף היא על המשך ההתאוששות בפעילות העיסקית: שעור האבטלה „בניכוי עונתיות" ירד מ־7.9% ברבע השני של 1986 ל־6.8% ברבע השלישי ול־6.5% ברבע האחרון של 1986.

בחודש פברואר חלה ירידה של כ־33% בגרעון המסחרי: היצוא עלה בכ־14% והיבוא ירד בכ־4%.

בחודשים ינואר ופברואר, גדלה הספיגה בתקציב הממשלה. למרות הספיגה הגדולה בתקציב גייסה הממשלה מהציבור הון נטו בהיקף ניכר – כ־300 מיליון דולר בינואר וכ־100 מיליון דולר בפברואר.

עיריית ת"א תקים קריה לחינוך וטבע

מאת נתן רועי

קריה לחינוך ולטבע, שתשתרע על פני 45 דונמים באברבנאל סמוך לבית הספר לטבע הקיים במקום, תוקם בקרוב.

מהנדס עיריית תל־אביב, שמאי אסיף, הודיע לחברי הנהלת העירייה כי לאחר בדיקת הפוטנציאל הסמוך במקום בו הוקם בית הספר לטבע, סביבה וחברה הורכבה תוכנית להקמת קרית חינוך וטבע באיזור אברבנאל. הקריה תוקם על שטח של 45 דונאמים. מרבית החלקות הן בבעלות מנהל מקרקעי ישראל וחלק מהקרקעות הן בבעלות פרטית. הוצאות הפינוי נאמדות במיליון דולרים.

„קואופ" ו„תיעוש" הקימו מפעל לאריזות פלסטיק

„קואופ" ו„תיעוש" הקימו במשותף מיפעל לייצור אריזות פוליאתילן – פלסטיק לייצוא, שיקרא „תיקו" (תיעוש־קואופ).

המפעל, הכרוך בהשקעה של 2 מיליון דולר יעסיק 40 עובדים ויפעל במיבנה של „ביטופלסט" בעפולה. הוא יחל בייצור מינואר 1988.

יו"ר החברה יהיה משה כלה, מנכ"ל מרכז־סחר לשעבר.

משרד המשפטים יפרסם מכרז להקמת בימ"ש בר"ג

מאת דני גוב

משרד המשפטים אמור לפרסם בקרוב מכרז להקמת בית משפט חדש ברמת־גן. כך הודיע באחרונה שר המשפטים אברהם שריר לראש עיריית רמת־גן, אורי עמית. בית המשפט החדש יוקם כנראה על קרקע פנויה בקרן הרחובות ז'בוטינסקי ומודיעין, שם מצוי מגרש ריק, שרק מבנה לא גדול של שלוש קומות ניצב באחת מפינותיו. מאחר שהקרקע שייכת לעירייה כבר הוצא צו הריסה על המבנה שעל הקרקע כדי לפנותה לקראת ההקמה הקרובה.

עיריית ת"א ממשיכה לפנות משרדים מאזורי מגורים

מאת נתן רועי

ירידה במספר התביעות המשפטיות שהוגשו נגד משרדים שהשתכנו בלב תל־אביב בדירות פרטיות נרשמה בשנה שעברה, בהשוואה לתחילת מבצע פינוי המשרדים בלב העיר בשנת 1984.

ממסמך שחובר על ידי מהנדס עיריית תל־אביב, שמאי אסיף, מתברר כי במשך תהליך פינוי המשרדים מהמקומות האסורים על פי תוכנית „ב" של עיריית תל־אביב, שאינה מתירה הצבת משרדים בדירות פרטיות בלב תל־אביב.

על פי המספרים התברר, כי בעוד שבתקופה, שאליה מתייחס דו"ח פינוי המשרדים (30.10.1984 עד 10.3.86) פונו 94 משרדים מלב העיר, קיבלו היתרים 56 משרדים ונהפכו לבתי מגורים 40 משרדים הרי בתקופה שבין 10.3.1986 ל־15.12.1986 (תשעה חודשים) פונו 79 משרדים נוספים, קיבלו היתרים 66 משרדים נוספים והפכו לבתי מגורים 45 משרדים נוספים. 40 משרדים נוספים קיבלו צו פינוי משפטי ו־64 משרדים נוספים הציגו ערבות לפינוי מלב העיר.

במקביל למלחמת החורמה שהכריזה העירייה בתל־אביב נגד המשרדים נכנסו משרדים חדשים לבתי דירות בלב העיר – 74 משרדים בתקופה של שנתיים. עם זאת קצב הפתיחה של משרדים אחרים בלב העיר הולך וקטן לאורך השנתיים בהשוואה לשנים קודמות.

אופירלנד
גן השעשועים בכל בו שלום
דרושים נערים ונערות
תושבי ת"א וגוש דן
בגילאי 18־16
לעבודה במתקני הלונה פארק בתופשת הפסח
לפנות למחי' המגנגון בכל־בו שלום
אחר העם 9 בין השעות 09.00־16.00

המרכז הרפואי גולדה
בית־חולים השרון
פתח־תקוה
קופת חולים
דרושים/ות
אחים/יות
לחדר ניתוח ולמחלקות האישפוז
בדבר פרטים נא לפנות למנהלת
שירותי הסיעוד טלפונים 03־9263227
03־9263334

חברת החשמל לישראל בע"מ
אגף הביצוע
מכרז מס' 87/2047
החברה מזמינה בזה הצעות להנחה והשחלה של כבלי פיקוד (כ־275 ק"מ) מסוגים שונים בתחנת משנה „צפית", ליד צומת ראם.
פרטים וטופסי המכרז אפשר לקבל תמורת תשלום של ־.115 ש"ח (כולל מע"מ) במשרדי אגף הביצוע, רחוב החשמל 16, תל־אביב,(קומה 11 טל. 614343/691) בין השעות 09.00 – 12.00 עד יום רביעי 8.4.87.
רשאים להשתתף במכרז הנ"ל רק „קבלנים רשומים בחוק". יש להציג טופסי רישום בעת קבלת המכרז.
על ההצעות להגיע למשרדנו בתל־אביב עד יום רביעי 22.4.87, שעה 12.00.
אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

הלוח הכללי

דירות ובתים
[illegible]

דירות למכירה
[illegible]

דירות מרוהטות
[illegible]

עסקים
[illegible]

אולמות
[illegible]

הצעות עבודה
[illegible]

מכוניות
[illegible]

דרוש/ה
הנדסאי/ת
אדריכל/ית
מנוסה למשרד יהודה רז
03־450511

מכירות
[illegible]

רוצים לקנות
[illegible]

ריפוי והרזיה
[illegible]

שונות
[illegible]

הכרזות
[illegible]

ירושלים
[illegible]

פוליש ונקיון
[illegible]

ריפוי והרזיה
[illegible]

נרשמו לנישואין
[illegible]

هكذا من الأصل

مكناس الأمل

מושבי הצפון זרעית גורן וצוריאל בסימן התמוטטות

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר" בגליל המערבי

שיבושים חמורים בשלושה מושבים – זרעית, גורן וצוריאל – הנמצאים סמוך לגדר המערכת, הנגררים בגין חובות כספיים ועיקולים, מפריעים מאוד למהלך החיים התקין בישובים אלה.

ועד מושב גורן החליט, כי החל מאתמול בבוקר, לא תשווק התוצרת של החברים דרך ההנהלה, אלא כל חבר ידאג לכך באופן עצמאי. כן הוחלט לבטל את הערבות ההדדית בין החברים.

במושב זרעית כבר עורכות עשר משפחות הכנות ראשונות לעזיבת המושב, לאחר שבנק לאומי הוציא צווי עיקול לכל 48 חברי המושב ונציגים מטעם הבנק ערכו ספירת מטלטלים בתוך הבתים.

המצב במושב גורן חמור במיוחד, מאחר שבישוב נתגלע סכסוך בין שתי קבוצות על רקע בחירות לוועד וערעור על תוצאות ההצבעה.

לפי הנחיית רשם האגודות, הוועד הנוכחי מכהן כוועד זמני, עד לגמר בירור תלונה על תוצאות ההצבעה. מזכיר המושב גדעון גואטה אמר, כי בעקבות המלצות ועדת רביד, תיפסק הערבות ההדדית. עוד הוחלט, כי קניית תערובת, חיסונים, משכורות לפועלים וביטוחים שונים – כל אלה ייעשו באופן עצמאי ע"י החברים.

מכתב הודעה ביחס לכל הדברים הללו נשלח לכל חבר בנפרד.

המכתב גרם סערת רוחות וקרע בין 92 המשפחות בישוב. הקבוצה המתנגדת לפירוק פנתה לסוכנות ולמשרדים המטפלים והאשימה במכתבים את הנהלת המושב ב„השתלטות ברוטאלית" על ניהול העניינים במושב גורן.

הצעה נגדית

ראש המועצה האיזורית „מעלה יוסף" יעקב הודיע, כי לנציגי מושבי הגליל, שדחו את המלצות ועדת רביד, יש הצעה משלהם: מתוך 206 מיליון שקל חובות, יפחיתו את חוב המפעלים וארגון הקניות, מהנותר הם מבקשים למחוק 50 אחוז, או להחליפן לשלם את סכום הקרן מ־1984 ועד היום, בתוספת 12 אחוז ריבית לשנה.

מחלות הילדות של החינוך בקיבוצים:

שתיקה בשאלות מוסר ומוות ויחס היסטרי כלפי האכילה

מאת יעל פישביין, סופרת „דבר"

התמודדות מתמודדות עם שאלות מוסר, שהביאה לפיצול פנימי בין האידיאות של התנועות הקיבוציות לבין רגשי העוינות והנקם של הנוער כלפי הערבים; התעלמות מנושאים כאובים כמו מחלה ומוות, ויחס רגשי לנושא האכילה – אלו הן אחדות מהשגיאות שנעשו במערכת החינוך הקיבוצית בראשית דרכה בהעדר יד מכוונת של ועדת חינוך מרכזית.

כך עולה מעדויות של תלמידים ומחנכים, המובאות בספרו של ראובן פורת, „היחיד והיחד", שראה אור בימים אלה בהוצאת „יד טבנקין" ושמבוסס על מחקר מקיף שערך המחבר.

אחת מבנות גבעת־ברנר מספרת: „הגישה לאוכל היתה ממש היסטרית. אם לא רצינו באיזה מאכל, היו מכריחים אותנו: היו סותמים לנו את האף ומכניסים את הכל בכוח לפה." ובת קיבוץ אחרת מספרת: „זכור לי, שפעם קשרו את רינה ואותי במגבות לכיסא, סגרו אותנו בבית־שימוש והכריחו אותנו לאכול. אבל כל זה לא נשאר בזכרוני כסיוט, כי הרגשתי את היחס החם."

המחבר מעיר, כי תיאורים כאלה מצויים למכביר גם בפי ילדי משקים אחרים. הסיבה ליחס זה היתה נעוצה במלחמת הקיום הקשה בראשית ההתיישבות ובכך שהמטפלות היו צעירות מאוד, וחסרות ידע ונסיון.

שתיקת ההורים והמחנכים בנושא המוות היתה תופעה אופיינית לחברי קיבוצים, ומצויות לכך עדויות רבות בזכרונות בני המשקים. חברי הקיבוצים האמינו, שעל־ידי הרחקת הנושא הם מגוננים על נפש הילד, כפי שאפשר ללמוד מדבריה של חברת קיבוץ גבעת־חיים: „חשבנו, שבתקופת הילדות הראשונה מוטב להרחיק את הילדים מכל הקשה והאכזרי שבטבע ובחברה."

הילדים היו זקוקים לסעד בהתמודדות עם שאלות שהעסיקו אותם כתוצאה מן הסכסוך היהודי־ערבי ושעוררו אותם לא פעם לתגובות אגרסיביות, אבל המבוגרים גזרו על עצמם שתיקה גם בנושא זה.

בספר נסקרים גם הקשיים בקליטת ילדי חוץ, שנכפתה על המשקים בגלל מיעוט מספר הילדים במוסדות החינוך. מתברר, שאף־כי ילדי החוץ נראו במקרים רבים „גוזלים, מתורים ומפריעים", נחשבת קליטתם לסיפור הצלחה.

חוג לציור עירום הביא לאיומים על חיי הצייר

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר" בגליל המערבי

„אם לא תבטל את החוג לציור בעירום, אל תתפלא אם בוקר אחד תגלה רימון־יד מונח במכונית שלך. אז, אל תחשוב שעבריינים ביצעו זאת" – איומים כאלה קיבל בטלפון הצייר אליעד ברנס, תושב קרית ים, במהלך סוף השבוע מ„אורחים שומרי מוסר בקריות".

אתמול הגיש הצייר תלונה לתחנת זבולון על איומים לחייו ולחיי משפחתו. מהמשטרה נמסר, כי מתייחסים לאיומים במלוא החומרה והרצינות ואם יימשכו האיומים האלה, מתכוונים החוקרים לצותת לקו הטלפון של הצייר.

הפרשה החלה לפני כשבועיים, כאשר הצייר ביקש משלוש רשויות בקריות היתר לפרסם מודעה על גבי לוחות המודעות, שבה נמסר על פתיחת חוג חדש לציור עירום בסטודיו שלו, בקרית מוצקין.

שלושת הרשויות – קרית ים, קרית מוצקין וקרית ביאליק – אמנם הסכימו לפרסם את המודעה. כעבור שבוע, חזר בו ראש העיר בקרית ביאליק דני ז'ק מהחלטתו וקבע, כי לא יותר פרסומה ברבים.

לטענת ז'ק מדובר במודעה שיש לה אופי פורנוגראפי, מודעה המשחיתה את מידותיהם של בני הנוער.

בתגובה לדברים אלה, תקף הצייר מעל דפי העיתונות המקומית את ראש העיר ואמר כי הוא משלם מס שפתיים „לכמה פרימיטיבים חובשי־כיפה, הרוצים להחזיר את הציבור החילוני לימי החושך".

בעקבות התבטאות זו, החלו אלמונים לאיים על חיי הצייר וחיי בני משפחתו. המאיימים אמרו לצייר כי אם לא יסגור את הסטודיו בקרית מוצקין, ואם ייפגעו בני־משפחתו תהיה האחריות לזה על ראשו.

ניתוח חדשני ב„מאיר" גאל רופא משיתוק גפיו

(ע). – רופא מסידה, שהיה משותק בידיו וברגליו, עקב פציעה, חזר להלך על רגליו ולתפקד, לאחר שנותח בשיטה מיוחדת במחלקה האורתופדית של בית־החולים „מאיר" בכפר סבא.

נמסר, כי ד"ר מנסור, תושב סידה, נפצע בביתו לפני שבועות אחדים, לאחר שנפל ונגרם לו שבר בעמוד השדרה הצוארי.

השבר גרם לרופא נזק עצבי ושיתוק מלא בידיו וברגליו. לאחר שהוחמר מצבו, הוחלט לנתחו בניתוח מיוחד, שאותו ביצע ד"ר ראובן גבשטיין, בטכניקה מיוחדת, שרכש בהשתלמות בארה"ב.

בניתוח סולקה תזוזת עצם שלחצה על עמוד השדרה, ושוחררה חוליה. האיש התאושש לחלוטין וחזר לתפקד מלא ולעבודתו כרופא, לאחר שכבר היה משותק לחלוטין.

מנהל המחלקה האורתופדית בבית החולים „מאיר" בכפר־סבא ד"ר תום הלל אמר, כי כאשר מופיע שיתוק בעקבות פגיעה בעמוד השדרה, לא ניתן להעריך מה היא מידת הנזק האנאטומי שנגרם לחולה, אך קביעת עיתוי הניתוח, והחירות השיטה המיוחדת שננקטו בביצוע ניתוח זה, הם שהכריעו את מידת ההחלמה של ד"ר מנסור.

ד"ר הלל ציין עוד, כי במחלקה האורתופדית של ביה"ח „מאיר" נעשו בשנה האחרונה שלושה ניתוחים נוספים בשיטה זו, אך החלמתו של ד"ר מנסור מעוררת פליאה וזוכה להודיה רבה בכל איזור המשולש.

מש' האנרגיה פועל למימוש הרפורמה במשק הדלק מיולי

מאת יוסף מיכלסקי, סופר „דבר"

מינהל הדלק קיבל אתמול הוראה לביצוע ממשרד האנרגיה והתשתית להשלים את כל ההכנות להפעלת השלב הראשון של הריפורמה במשק הדלק עד למחצית מאי, כך שאפשר יהיה למסשה בראשית חודש יולי השנה. נמסר, כי שר האנרגיה והתשתית משה שחל מתכוון להחיל את הרפורמה על שאר משק הדלק עד סוף שנה זו.

לפי תכנית הרפורמה, שגובשה בהנהגת מנכ"ל המשרד ד"ר נתן אריד – על דעת משרד האוצר ובסיוע צוותים מקצועיים בתחומים השונים – יהיה מעבר משוק הדלק פתוח לתחרות חפשית בין חברות הדלק לבתי הזיקוק.

החברות גם יוכלו לייבא מוצרים מוגמרים ולחשוף בכך את בתי הזיקוק ליבוא מתחרה ואילו בתי הזיקוק יוכלו לייבא נפט גלמי ולהציע את המוצרים המזוקקים ממנו לחברות הדלק.

במסגרת הרפורמה יוכלו גם כמה צרכני דלק גדולים, כגון חברת החשמל, התעשיה הפטרוכימית, מערכת הבטחון, תעשייתה מלט וכימיקלים לישראל, לייבא בעצמם חלק מהדלק שהם צורכים תוך תחרות עם חברות הדלק ובתי הזיקוק.

לפי הוראות שר האנרגיה והתשתית, יבוטלו ההסכמים בין הממשלה והגופים הפועלים במשק הדלק, כדי להתאים את המערכת למתכונת החדשה.

בהשגחת משרד האנרגיה והתשתית ובאמצעות מינהל הדלק, ייקבע מחיר גג למוצרי הנפט לצרכן.

מחיר הגג הזה ייקבע לפי עלות מוצר הנפט לאחר הזיקוק ובתוספת הוצאות הקשורות בהובלתו ומכירתו וכן על פי שיעור המס שיוטל על המוצר.

נמסר, כי חברות הדלק יוכלו להתחרות על כיסו של הצרכן מתחת למחיר הגג.

ישובי קטיף:

חזקו בטחוננו

מאת דני צדיקני, סופר „דבר" בדרום

ראש המועצה האזורית חוף־עזה ראובן רוזנבלט ונציגי ישובי גוש קטיף פנו לסיעת המפד"ל בכנסת וביקשו ממנה ומהשרים זבולון המר ויוסקה שפירא, לפעול מיידית אצל שר הבטחון, כדי להגביר את בטחון התושבים הישראלים ברצועה, שלטענתם אינו מניח את הדעת.

חברי הסיעה הביעו תמיכה בתביעות המתיישבים והודיעו להם, כי הם יזמנו פגישה משותפת של הסיעה, שרי המפד"ל ונציגי המתיישבים עם שר הבטחון, כדי לדון ברצינות בעניין זה.

תלמידים ינקו את כביש עזה – אשקלון

מאת דני צדיקני, סופר „דבר" בדרום

300 תלמידים מכפר הנוער „סילבר" שליד אשקלון והמוסד החינוכי „שיקמה" בקבוץ יד־מרדכי יפשטו הבוקר על כביש עזה אשקלון וינקו אותו, במסגרת המבצע „הולכים על ארץ יפה", של השירות לשמירת הסביבה וגופים אחרים, הנערך עתה בהשתתפות 30,000 בני־נוער ברחבי ישראל.

בשלוש תחנות דלק שבין מחסום ארז לאשקלון יחולקו לנהגים פרחים, מלווים בדפי הסבר.

(ע). – סייבל מרגם, בן 88, תושב קרית־ים, שנפצע לפני כ־3 חודשים באורח אנוש מפגיעת מכונית, מת באמצע השבוע בבית החולים „רמב"ם" בחיפה. [illegible] נמסר, כי הנהג [illegible] בן 32, תושב חיפה, החשוד בדריסתו של המנוח, נעצר אתמול ושוחרר בערבות של 100,000 ש"ח, בפקודת בית משפט השלום בחיפה.

דרוזי הגולן ינסו שוב לחנוך מצבת אל־אטרש

מאת שמעון וייס, סופר „דבר" בצפון

בפעם השלישית בתוך החודש האחרון, ינסו הדרוזים מכפרי צפון הגולן לחנוך את הפסל שבנו לזכרו של סולטן אל־אטרש, שהיה מנהיג הדרוזים בסוריה. כזכור, הפכו נסיונות חנוכת הפסל בפעמיים הקודמות למפגן הזדהות של הדרוזים בגולן עם סוריה, ולפיכך מנעו שלטונות ישראל את השלמת הטקס.

בשבת אמור להיערך טקס נוסף של חנוכת הפסל, ומשטרת מרחב הגליל נערכת לאפשרות של הפרות סדר והפיכת הטקס לעצרת פרו־סורית. מפקדי המשטרה שבו והזהירו אתמול את מנהיגי הדרוזים בגולן מפני הפיכת הטקס לאירוע פוליטי.

הקמת הפסל לזכרו של המנהיג הדרוזי היתה כרוכה בעימות בין מנהיגי הדרוזים בגולן לבין נציגי הועדה המחוזית לבנייה. העימות נוצר לאחר שהדרוזים סירבו להכיר בהנחיות הוועדה המחוזית מטעם משרד הפנים, בטענה שאינם מכירים בשלטון הישראלי בגולן.

נורתה אבן הפינה לבית ההסתדרות במז' ירושלים

במעמד מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר ומשלחת אמריקאית, בראשותו של נשיא איגוד עובדי התקשורת בארה"ב מורטון בר, הונחה אתמול אבן פינה לבית ההסתדרות במזרח ירושלים.

מזכיר ההסתדרות בירושלים ניסן הרפז אמר, כי איגוד עובדי התקשורת גייס כספים לבניית בית ההסתדרות במזרח העיר, „שמטרתו לשמש גשר של שלום בין היהודים והערבים במערב ובמזרח העיר".

הממונה על הקשרים הבין־לאומיים בהסתדרות בבירה נפתלי שטורם, שיזם ואירגן את הנחת אבן הפינה, הדגיש בדבריו, כי זהו הבית הראשון שבונה ההסתדרות במזרח ירושלים.

הוא הוסיף, כי בבית זה ימוקמו, בין השאר, מועדון לנוער העובד והלומד הערבי, בית נעמ"ת, אולם כנסים ומשרדי המחלקה למזרח ירושלים.

נשיא איגוד עובדי התקשורת בארה"ב מורטון בר ציין, כי הנחת אבן פינה זו היא „הנחת אבן פינה לשלום ההולך ונרקם במזרח [illegible]"

מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר, שבירך את האיגוד האמריקאי [illegible] ואמר, כי ההסתדרות תמשיך לפעול למען רווחתם וכלכלתם של כלל פועלי ישראל הערביים.

רופאים תובעים גביית תשלום מבעלי־יכולת בעבור שירותים

מאת דנקה הרניש, סופרת „דבר" לענייני בריאות

מערכת הבריאות אינה יכולה לשאת קיצוץ נוסף בתקציב – כך הגיבה אתמול ההסתדרות הרפואית על דחיית הכרעת הממשלה בעניין תקציבו של משרד הבריאות. לדעת ההסתדרות הרפואית, הדרך היחידה למכן את שירותי הרפואה היא על־ידי הנהגת תשלום, שייגבה רק ממי שמסוגל ומוכן לשלם.

משרד האוצר תובע, כזכור, קיצוץ בסך 30 מיליון ש"ח בתקציב משרד הבריאות. לדברי יו"ר ההסתדרות הרפואית, ד"ר רם ישי, מערכת הבריאות משותקת כבר היום וציבור החולים אינו מקבל את השירות המגיע לו. ד"ר ישי טוען, כי העקרון האידיאלוגי של שוויוניות, כביכול, גורם לסכסוך שירותי הרפואה הציבורית לעשירים. גביית תשלום תמורת השירותים, תוך התחשבות בגובה ההכנסה, היא דרך הוגנת וצודקת יותר, ורק היא תאפשר תפקוד תקין של שירותי הרפואה.

ההסתדרות הרפואית תובעת הקמת ועדה ממלכתית לבדיקת מצבה של מערכת הבריאות. תביעה זו הובאה עוד לפני חודש וחצי בפני ראש הממשלה יצחק שמיר, אך הוא לא השיב עליה עד כה. אתמול שלח ד"ר רם ישי מברק נוסף לראש הממשלה ובו חזר על תביעתו להקים את ועדת הבדיקה לאלתר.

הפצרה במסורבי עלייה שיפסיקו שביתת הרעב

(ע). – הרבנים הראשיים בישראל אברהם שפירא והראשון לציון מרדכי אליהו, פנו אתמול בבוקר במברק למשפחת מסורבי־העליה איגה ולב אלברט וביקשו שיפסיקו את שביתת הרעב שלהן בפתח משרדי „אביר" במוסקווה.

נמסר כי משפחת אלברט שובתת זה היום ה־29 ובנם כרמי בן ה־16 שובת רעב זה 9 ימים.

הרבנים הראשיים לישראל הפצירו בבני המשפחות שישמרו על בריאותם „למען המאבק על העלייה לישראל".

פרס הניהול התקין לשדרות

מאת דני צדיקני, סופר „דבר" בדרום

משרד הפנים הקציב מתקציבו פרס בסך 400,000 שקל למועצה המקומית שדרות, על ניהולה הכספי התקין של המועצה.

ראש המועצה עמיר פרץ אמר, כי הוא רואה בקבלת הפרס הערכה וכבוד למועצה על יכולת הביצוע שלה, בשעה שרשויות אחרות מבצעות [illegible] מתקציבן.

מפגני אוויר מגוונים במסגרת „יום התעופה"

מאת דוד מרשיוב, סופר „דבר"

צניחה חפשית תפתח מיפגן אווירי שיתקיים במסגרת „יום התעופה" שיהיה ביום העצמאות, ה־4 במאי, בחסות שר התחבורה חיים קורפו. המיפגן, שיימשך שעתיים וחצי, יכלול בין היתר מפגני אירובטיקה של הצוות האירובטי של חיל האוויר, הדגמת כושר שרידות מהאוויר וטיסת ראווה של מטוסים שונים, החל בדגמים ישנים וכלה במטוסים החדישים ביותר.

במסיבת עיתונאים שהתקיימה ב„בית סוקולוב" בתל־אביב, מסר מנכ"ל רשות שדות התעופה צבי גובראי פרטים על „יום התעופה" שיתקיים בשטח נמל התעופה בן־גוריון.

במסגרת יום זה, כך נמסר, תהיה תצוגה של מטוסים של חיל האוויר ושל מטוסים מתוצרת התעשיה האווירית, ביניהם גם מטוס „לביא". כן יוצג מטוס „מיג 21", מסוקי תקיפה, טילים שונים ומטוסים אזרחיים של חברות תעופה שונות.

במיפגן האווירי תיערך טיסת בכורה של מטוס „לביא" שהוא מלווה במטוסים אחרים מתוצרת התעשיה האווירית. במיפגן גם יהיה כדור פורח שירחף מול הקהל. את הכדור יאייש קברניט „אל־על" לשעבר.

נמסר, כי המארגנים מצפים לקהל של כ־100,000 איש שיבואו מכל רחבי הארץ להשתתף באירועי יום התעופה. מחיר כרטיס כניסה הוא 10 שקל לאדם. ההשקעות בארגון „יום התעופה" נאמדות בכ־400,000 דולר והמארגנים מקווים שההכנסות יכסו את ההוצאות.

אנו מודיעים בצער רב על מות יקירתנו

סוניה יעקבי ז"ל

ההלויה תצא מ„בית יד לבנים" בכפר ויתקין, ביום שישי 3.4.87 בשעה 11.00 לבית העלמין בכפר

המשפחה

אנו מודיעים בצער על פטירתה של חברתנו

סוניה יעקבי

ומשתתפים בצער המשפחה

ההלויה תצא מבית יד־לבנים בכפר ויתקין, מחר, יום שישי ד' ניסן תשמ"ז 3.4.87 בשעה 11.00 לפנה"צ לבית העלמין המקומי.

כפר ויתקין

ההסתדרות הכללית של העובדים באי"– הועד הפועל
המרכז לתרבות ולחינוך — בייס לפעילים ע"ש ז. ארן

החוג הרעיוני המרכזי

מתכנס ביום א' 5 באפריל 1987 בין השעות 18.30–16.30 באולם הישיבות (קומה 7) של הועד הפועל רח' ארלוזורוב 93 ת"א.

המרצה – **ח"כ ישראל קיסר** – מזכ"ל ההסתדרות
הנושא לדיון – **ישראל 1987 – בעיות ואתגרים**
מנחי הדיון – **פיני שומר ואהרן ברנע**

החוג יעניק תעודת רישום בספר הזהב של הקק"ל לח' **יהודה גוטהלף** עם פרישתו מרכוז החוג.

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
האיגוד הארצי של הרופאים
הועד הארצי

ביום רביעי ה־8.4.87 בשעה 19.00 בבית הועד הפועל רח' ארלוזורוב 93, תל־אביב.

יתקיים

הכנס הארצי של הרופאים

בהשתתפות **ח"כ ישראל קיסר** – מזכ"ל ההסתדרות
הגב' שושנה ארבלי אלמוזלינו – שרת הבריאות
ד"ר ישראל קורן – יו"ר האיגוד הארצי של הרופאים
על הנושא: **מצבה של הרפואה בישראל**

השתתפותך חשובה מאוד!!!

חוזרים לעתונות טובה

דבר — קרא מחר — דבר השבוע

יומני בן־גוריון
שנה קשה 1939, שנה מרתקת 1956

מה חוקרת ועדת המשנה?
שלמה גינוסר

בין דו"ח טאור לפרשת פולארד
אמיר אורן

אדם בעקבות שתיקתו
אמיר דרורי פורש מצה"ל, דיוקן
טלי זלינגר

מאדאם בטרפליי מול המישרפות
פניה פנלון סילפה סיפור התזמורת בבירקנאו
עירית נחמני

עליזה ולך, אמיר רוזנבליט, יוסי מלמן, יאיר גרבוז, יעל פישביין, יגאל תומרקין, אהוד מנור, דניאל בן־סימון, ורדה צימרמן, יצחק בן־נר, יגאל משיח, אוריאל בן־עמי רחל שקלובסקי, ראול טייטלבאום, אריה ארד

להשיג בכל הקיוסקים בארץ

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אוסלו	-0	3	גשם
אמסטרדם	2	10	בהיר
בואנוס איירס	17	19	גשם
הלסינקי	0	5	בהיר
הונג קונג	18	22	בהיר
וינה	-6	7	מעונן
ז'נבה	1	6	בהיר
טוקיו	2	9	מעונן
טורונטו	-6	-3	שלג
יוהנסבורג	12	26	בהיר
לונדון	7	9	מעונן
ליסבון	8	19	בהיר
מדריד	2	15	בהיר
מונטריאול	2	16	מעונן
ניו יורק	10	15	בהיר
סאן פאולו	22	30	מעונן
פאריס	5	12	מעונן
פרנקפורט	-1	9	מעונן
ציריך	1	4	גשם
ריו דה ז'נרו	19	35	בהיר
שטוקהולם	-3	9	מעונן
שיקגו	-7	4	מעונן

תל־אביב: רח' בן־יהודה, טל. 5102622
ירושלים: רח' יפו 30, טל. 231373
חיפה: דרך הים 2, טל. 364655
באר שבע: רח' האבות, טל. 35282

swissair

בצער רב וביגון קודר
אנו מודיעים על פטירתה בשיבה טובה
של אמנו, אחותי, גיסתי וסבתנו היקרה

חיה לוין

בת ר' מאיר ז"ל

אלמנת הרב ישראל לוין זצ"ל
מוותיקי רמת־גן וראשוניה

ההלויה תצא היום, יום חמישי ג' ניסן תשמ"ז 2.4.87 בשעה 2.15 אחה"צ מבית בנה רח' קריניצי 73, רמת־גן לבית העלמין בקרית שאול.
אוטובוס יעמוד לרשות המלווים

האבלים:
בנה וכלתה: יעקב ויוכבד לוין
בתה: צפורה קליין
אחותה: אהובה גולוב
גיסה: יהודה זמיר
נכדיה ונינֶיה

ביתנו אבל על בננו

אילן מור

שנפל במילוי תפקידו.

ההלויה תתקיים היום, יום ה', ג' ניסן תשמ"ז 2.4.87 בשעה 15.00.
הארון יוצב ברחבה לפני המזכירות בשעה 14.30.

משפחות: מור, שפיצר, בריל, שגב
ובית עין גב

ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י
הסתדרות המורים בישראל

תודה

למנהלים, למורים, לגננות, להורים, לסטודנטים בסמינרים, במכללות ובאוניברסיטאות, לאזרחי ישראל שחתמו על עצומות, לישראל קיסר מזכ"ל ההסתדרות, על מאמציכם עד כה ומאבקכם למען שמירת החינוך בישראל

תקוה

שחברי הכנסת לא ירימו ידם גם בעתיד לפגיעה ברמת החינוך ולקיצוץ בתקציב החינוך

יצחק ולבר
מזכ"ל הסתדרות המורים
ומרכז הסתדרות המורים

דבר היום

איתותים ממוסקווה

נסיון השנים האחרונות מחייב זהירות בהערכות. עם זאת קשה להתעלם מהצטברות הסימנים בדבר סיכויים לפתיחת פרק חדש ביחסי הגומלין בין ישראל לברה"מ. בין סימנים אלה: הגידול המשמעותי במספר היהודים שיצאו מברה"מ בחודש האחרון, ההתרשמויות של המנהיגים היהודים משיחותיהם במוסקווה, חילופי הביקורים המנובטחים של משלחות קונסולריות משתי המדינות. כל־זאת עוד לפני הידיעה על אפשרות המגעו של שר החוץ למוסקווה, שטרם אומתה.

הרעיון של הטסת העולים מברה"מ דרך בוקרשט מהווה מעין פשרה בין ההצעה לטיסות ישירות ללוד, לבין המשך ההסדר הקיים המקל על ארגוני הגירה שונים לעודד את הנשירה בוינה. רומניה, המדינה הקומוניסטית היחידה שלא ניתקה את קשריה הדיפלומטיים עם ישראל עשויה גם היא ליהנות מפירות הסדר הפשרה, ואין בכך כל רע. ודאי שמבחינת ישראל עדיף הדבר על המשך המאבק עם הממסד היהודי האמריקאי ועם הממשל האמריקאי על ביטול מעמד הפליטים ליהודי ברה"מ, מאבק שאולי מוצדק אך חסר תוחלת. מוטב להיערך לקליטה יעילה ולצמצום מכשולים ביורוקרטיים. לפחות חלק ממסורבי העליה מוכנים להשתקע בארץ, ואי־הצלחה בקליטתם עלולה לגרום נזק בל ישוער.

ספקנות רבה יותר מתחייבת לגבי הידיעות על מתן זכויות דתיות ותרבותיות ליהודי ברה"מ, אך עצם תביעה זו של ראשי הקונגרס היהודי העולמי מוצדקת בהחלט. רוב יהודי ברה"מ יישארו שם בעתיד הנראה לעין, ויש לדאוג להמשך קיומם היהודי. בעניין זה צדק בעיקר נחום גולדמן המנוח. התגובות החיוביות יותר של הסובייטים לפניות של המנהיגים היהודים האמריקאים מיועדות בוודאי גם להשפיע על דעת הקהל בארה"ב בכיוון דשאגם הסרת מכשולים מהרחבת קשרי כלכלה עם הידידה האמריקאית הגדולה. זה אישור נוסף לתפיסה הגורסת כי האינטרס של העם היהודי המפוזר במזרח ובמערב מחייב הפשרה, ולא מלחמה קרה.

עם כל החיוב שבאיתותים הסובייטיים כלפי ישראל והיהודים, ראוי להזכיר למוסקווה כי רק חידוש היחסים הדיפלומטיים שנותקו על־ידי הקרמלין לפני עשרים שנה יכלי' את הדרך להסכמת ישראל לשיתוף ברה"ב בוועידת שלום בינלאומית.

נוטרים, לא נוקמים

מאת פרופ' ח"כ שבח וייס

אם יש דבר מטהר, הרי זה הזעזוע מהזוועה הנחשפת במשפט; ואם יש קיטש, הרי זה הנסיון לסווג ולמדר את מי שהמשפט מוציאו משיגרת העכשוויים

עמיתי, המתייחסים למשפט דמיאניוק, מי מתוך הזדהות רגשית ומי מתוך עמדה פילוסופית, נוקטים לשון "כולנו היינו שם". הדבר מזכיר לי את הסיסמה "כל העם צבא, וכל הארץ חזית". לא כל העם צבא – גם במלחמת השחרור היו שעמדו מנגד – ולא כל הארץ חזית. וברוב מלחמות ישראל, רוב חלקי ישראל היו מחוץ לחזית. גם לא "כולנו היינו באושוויץ".

את שנות ילדותי עשיתי בכפל קיר, במרתף מעופש. בילדותי הסתתרתי בתוך גורן. הקלגסים דרכו על הקש שמעלינו והיטסו בו בכידוניהם. אף־על־פי־כן איני מעז להעלות על דל שפתי את נוסחת "כולנו היינו". אבל לא הייתי באושוויץ, ואתם לא הייתם שם. כאשר באושוויץ בערו הכבשנים, היו ששיחקו כאן בגלילות חוץ חוויות נעוריים של תנועת נוער.

לא הייתי נדרש לטיעון הזה אלמלא חלק ממבקרי־מסקרי משפט דמיאניוק המייסרים אותנו יומיום בקולמוס־פולמוסם הזוקרני כחיל ומבקשים להציאנו מכל רגש של נקם ושילם. הם, נוקמי היומיום בזירים ספרותיים ופוליטיים, מזהירים את העם מפני תגובה כוהנית ומפני סטיות שוביניסטיות, אם לא נגבר על זעמנו האצור בקרבנו זה שני דורות, והמבקש לו פורקן במשפט זה.

יום אחד, בשעת עדותו מסמרת־השיער של פנחס פיינשטיין, שאל אותי מראיין מן הטלוויזיה, מה אני מרגיש ומה עלה בדעתי ובדמיוני באותה ישיבת בוקר. אמרתי לו שכאשר פנחס פיינשטיין מספר על הילדים והזקנים, על הנשים והילדות, ועל קהילות שלמות הנכחדות בין ארוחת בוקר לארוחת צהרים של דמיאניוק, אני רואה לנגד עיני את אולם המשפט כולו, על שופטיו, על קציניו ושוטריו וכל קהלו, עובר את התהליך שתיאר פנחס פיינשטיין: הסעה בקרונות, מיון, גזיזת שיער ומוות בתאי הגזים. את תעתועי הדמיון האלה, שכל־כך מתבקשים הם כל־כך אנושיים וכמעט טבעיים, תיאור כמה מסוקרינו האנתרופולוגיים כקריאה לנקם, כמלודראמה פורנוגרפית. רק מי שלא התנסה בחיים־בצל־במוות יכול לעשות קיטש כזה מחזיונותינו כאשר אלוף בצבא ההגנה לישראל, גם הוא ניצול שואה כמוני, אמר באותה ישיבת בוקר שאחד הלקחים מן המשפט הוא הצורך להחדיר לתודעת ילדיו כי שואה כזאת אסור שתקרה, הנאשם אף הוא בהסתה לכהנות.

התגובה התלמודה הזאת יכולה לבוא בעיקר מצד מי שלא היה שם, אך אם היה שם, הוא או משפחתו, חו תגובתו על דברי האלוף, מן הראוי להעיר לו, גם בעצם הימים האלה, כי מיצוי זכות ההגנה העצמית באמצעות צבא חזק, איננה פחות מוסרית מכל מעשה נאצל, וכי הערות שלי והערות האלוף אינן קריאה לנקם אלא תגובה אנושית.

חלק מעמיתי עוסקים בהרחבה בתחקיר כמו־פסיכולוגי על פשר הדחף המביא את המוני הצופים למשפט. הם מתרצים זאת, בין היתר, בסקרנות, ב"כיף" הכרוך בהסתלקות משיעורים תחת המטריה של החובה "ללכת למשפט", בחטטנות נקרופילית המסתתרת אי־שם בנבכי נפשו של האדם: הם מתרצים את ההתענינות האקטיבית של הקהל גם באיוו סקרנות שמעורר צד התיאטרון שבכל משפט.

כאשר התקהלנו, לפני שנים, בסתיו 1982, בככר מלכי ישראל, רבבות רבות של מפגינים להוקיע את טבח סאברה ושאתילה, לא עסקו הפובליציסטים האלה בשאלה למה התקהלו אלה שהתקהלו. הם המציאו מספר למשתתפים, מוגזם ביותר: ארבע־מאות אלף, דבקו בהגזמה והנחילו אותה לדעת־הקהל, וטענו חזור וטען, כי מדובר ברוב־מוסרי שבא לזעוק, להזעיק ולהתקומם כנגד מעשה־טבח שנעשה בהשראתם או ברישויים של יהודים. הם לא שאלו מי מן המתקהלים בא מתוך סקרנות ולא מתוך הזדהות, מי נקלע לשם מפאת פקקי התנועה שנגרמו בעת ההפגנה, מי בא מרצונו החופשי, ומי בא אחרי ש"אירגנו" בשבילו את ההסעה, מי זעק בגלל צו לבו ומי מתוך שנאה עצמית. באותה עת כשהיה מדובר בחשד בלבד, חמור כשלעצמו, שישראלים עמדו מנגד כאשר ערבים טבחו בערבים, נדם העם הזועק והמייסר. רק עתה, כאשר מדובר בג'נוסייד, כאשר מדובר בטרבלינקה, כאשר מתקיים משפט צדק בירושלים, הם עוסקים במוות של טרבלינקה ובקיטש של מתקהלי בית־המשפט. הם אפילו אינם מעלים על דעתם שמי שמסוגל ליטול חלק בהפגנת "הארבע מאות אלף", כמוני, מסוגל להזדעזע עד עמקי נשמתו מסיפורה של ילדה יהודיה, היוצאת חיה מתוך הגאזים ובעזרה שואלת על אמה, מובילים אותה ל"לזרט" ויורים בראשה. הם לא תופשים את משמעותה המוסרית של השתיקה שבה מלווים הנוכחים את המשפט.

אם יש דבר אנושי ונעדר כל כהנות, הרי זו אותה אווירת הדממה במשפט. אם יש דבר מטהר הרי הוא הזעזוע מהזוועתיותה של הזוועה ואם יש "קיטש" הרי זה הנסיון הבלתי־נלאה לסווג ולמדר, למיין ולחלק, את מי שהמשפט מוציא אותם משיגרת־העכשוויים.

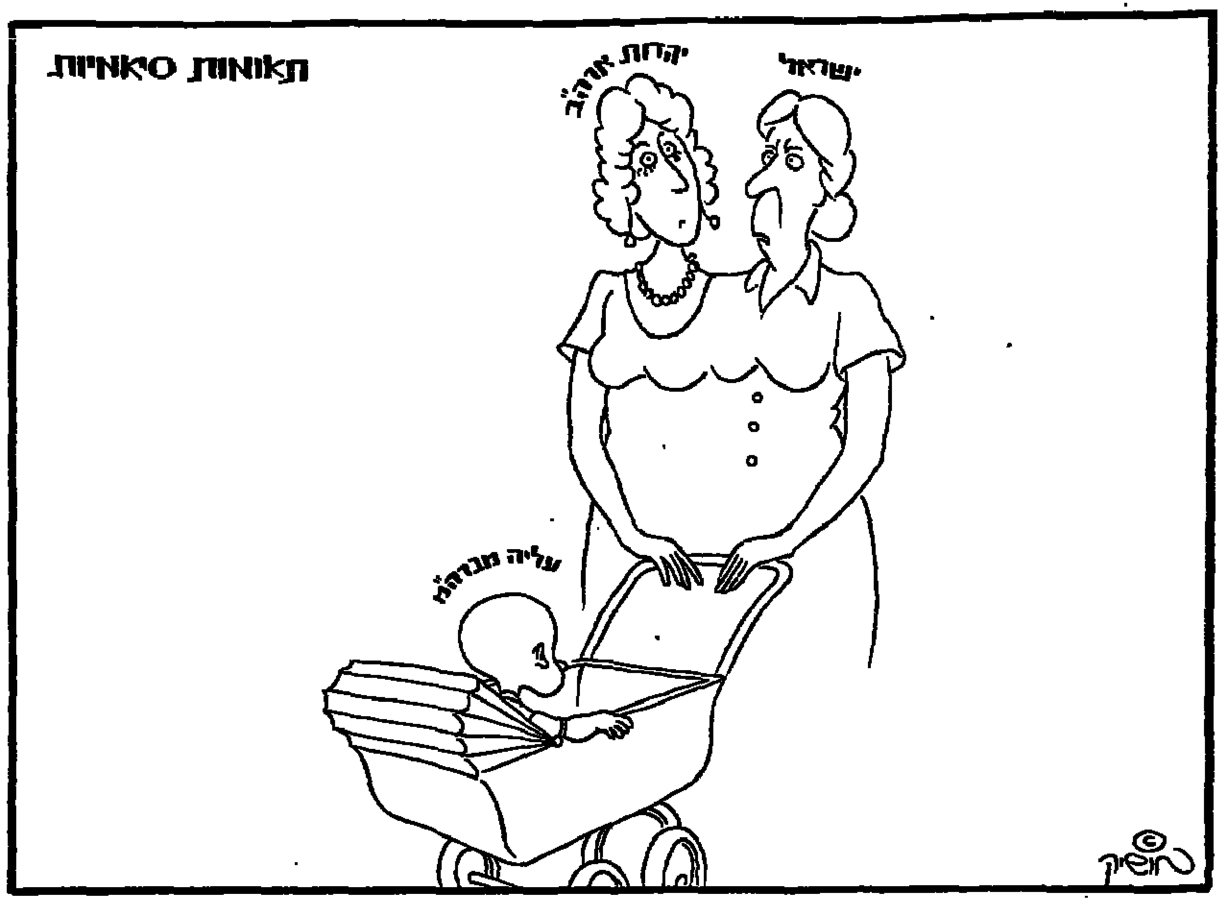

מחיר שכר המינימום

מאת טדי פרויס

הניהול, ההשקעות וקונצפט הייצור הם מתחת לכל רמה – זו משמעות התנגדותם של התעשיינים לשלם לפועל 525 ש"ח לחודש

תגובות התעשיינים מזכירים את התקופה שבה עמד אברהם (בומה) שביט בראש התאחדותם. מסתבר, כי השבוע נפל על החרושת האסון הנורא ביותר מאז 1962 כשהוחל בביטול האיסורים המינהליים על יבוא; הכנסת אישרה את חוק שכר המינימום. החל באפריל לא יוכל מעסיק לשלם לעובד פחות מ־525 שקל לחודש ברוטו ומאוקטובר השנה לא יוכל מעסיק לשלם לעובד פחות מ־551. זה פחות ממה שעולה זוג משקפיים אופטיים, כולל המסגרת. יו"ר ועדת העבודה והרווחה אורה נמיר, הדוחפת והמבדרנת למען חקיקת שכר המינימום, הבהירה שכ־100,000 עובדים ייהנו – אם אפשר לומר ככה – מההעלאה.

ניתן היה לצפות כי לפחות חוש הבושה יעצור את לשונות התעשיינים. מעסיק המשלם פחות, ולעתים "הרבה" פחות מ־525 שקל (ההפרש הוא כמעט מחיר מנה ראשונה שמנכ"ל בית חרושת, המכבד את עצמו, משלם בארוחת צהריים), היה נוהג בחוכמה אילו לא הודה בתשלום סכום שכזה. אולם לתעשיינים שהתבטאו עד רדת שורות אלה לדפוס, לא שכלם ולא חוש בושתם עמדו להם כדי לשתוק. הם, טענו שזו רעידת אדמה שמפעלים רבים לא יוכלו לעמוד בה. לכך נתוספו דברי צדקנות, כמו התרעמות מוסד המו"מ הקיבוצי מתוכנו בעקיו של החוק וכי "רווחת העובד היא בראש מעיינינו", דברי התעשיין משה שמיר מ"וישי" ו"טבע", בהופעה בל־תיאמן בטלוויזיה. נשיא ההתאחדות דב לאוטמן מ"כיתן" טקסטיל התנה כי חקיקתו ... הצמרת שכר מינימום למדר, היא "טעות שטופה חרשה".

על פי התגובות שהשמיעו, אין החרשתנים מבינים מה הם פוסקים על ערך ויעילות מפעליהם ועל טיב ניהולם. מפעל שאינו מסוגל לשלם למעלה מ־400 שקל אינו מפעל. בהנחה כי בענפי התעשיה הנוגעים בדבר (מזון וטקסטיל), מרכיב העבודה הוא כשליש עד חצי מהוצאות הייצור, הרי ששווי התוצרת לעובד לחודש מגיע לכל היותר ל־800 דולר או 9,000 עד 10,000 דולר לשנה. התפוקה הממוצעת לעובד בתעשיה הישראלית היא כ־17,500 דולר לשנה (מן הנמוכות בעולם) ומכאן ניתן ללמוד מה תרומתה של החרושת להכנסה הלאומית: מעט מאד. וכיוון שהפועל הוא אחד הנדבכים הפחות משפיעים על היקף הייצור – הרי הניהול, ההשקעות וקונצפט הייצור הם מתחת לכל רמה. זו משמעות התנגדותם של התעשיינים לשלם 525 שקל לחודש. וזה לפועלים שהחרושתן רולנדו איזן מ"רים" נגרות תיאר אותם בשבוע שעבר בטלוויזיה כטובים ביותר בעולם עם שכר שכזה, מה פלא כי רבים מ"הטובים בעולם" נוהגים על פי הסיסמה "פרייער מי שעובד" ומסתפקים בדמי אבטלה.

למפעלים, שבהם העובד מפיק לשנה פחות מ־10,000 דולר, אין זכות קיום. הקרקע, ההון וכוח האדם שהם מרותקים, אינם מצדיקים את קיומם. לטווח ארוך, מוטב כי ייסגרו והעובדים אכן יתפרנסו בינתיים ממענקי אבטלה. זה מוסרי יותר מלשלם פחות מ־500 שקל. השאלה היא אם העובדים וההסתדרות יהיו מוכנים לשאת במחיר־הסגירה של קבוצות־עבדים אלה. כי אם המשתכרים 450 שקל יקבלו החל בחודש זה 525 שקל, יבואו אלה שהשתכרו 525 ויתבעו לפחות 600, ואלה של 600 יתבעו 700, וכן הלאה. סגירתם של מפעלים כאלה תהיה בסופו של דבר ברכה, כפי שמצאה שוודיה – ארץ שישראל קיסר מעריך כראוי את השגיה: האיגוד המקצועי שם אינו יוצא מגדרו כדי לקיים בהנשמה מלאכותית מפעלים בלתי כדאיים (כדאיים, בניגוד לריווחיים; ההבדל הוא בין האינטרס של הבעלים לבין צרכי המשק). מספנות וקריות פלדה שלא יכלו לעמוד בתביעות הגבהות של האיגוד המקצועי, נסגרו ללא הפגנות ושביתות רעב. האיגודים בשוודיה מאמינים, כי חיסול מפעלים מיושנים הוא תנאי הכרחי להקמת חדישים, כיוון שרק באמצעותם תובטח רווחת העובדים – לאו דווקא על פי המודל של משה שמיר מ"טבע" – ורמת התעשיה. בשלבי ביניים נקראים הנפלטים להכשרה מקצועית, שתאפשר להם לעבוד במקומות יותר מתוחכמים ויותר מבטיחים מאלה שנסגרו עליהם. זה אחד הסודות להצלחתה המופלאה של הממלכה הסקנדינאווית.

ישראל איננה שוודיה ותעשיה אשר האידיאולוג שלה היה אברהם שביט ועל פיתוחה ממונה אריאל שרון איננה עומדת לשאת פירות כמו בשטוקהולם ובגטבורג. רבים יישארו זמן רב יחסית מובטלים מעבודה והם, בעיקר הטובים שבהם – הרוצים לעבוד ולא להתפרנס מסעד – עלולים לצאת לרחובות ולתבוע תמיכה למען קיומו של בית־חרושת שהעסיק אותם. אך זהו התעריף לשכר מינימום מינימאלי: המגמה רצויה, אלא שיש לזכור המחיר.

צילום יצחק הררי

המראה החוזר ומסלים: סטודנטים מפגינים מול משטרה מסתערת

ציפיית המושבניקים

מאת גדליה גל

ביצוע המסקנות של דו"ח רביד יהיה קשה לכל: לממשלה, לבנקים, למושבניקים; אבל האלטרנטיבה היא אסון ממש

אלפי מושבניקים מצפים עתה לפסיקתן של הממשלה והכנסת, אם ימשיכו לתפקד ולייצר או שמא תקופה של תוהו ובוהו לפניהם.

יש הפותרים את הבעיה בדרך פשטנית. המושבים, כך אומרים, הסתבכו בחובות, כי בנו וילות, קנו מכוניות ושקעו בהשקעות מיותרות. נכון, בתוך עמנו אנו יושבים וכמו רבים וטובים ניסו מושבניקים לא מעטים לשפר את רמת־חייהם בתקופת "הכלכלה הנכונה". נכון, כמו רבים חטאנו גם אנו בהשקעות פיתוח, שלא כולן הצדיקו את עצמן. עם זאת אסור לשכוח, שהסיבה העיקרית לקשיי המושבים היא מדיניות ממשלתית הרסנית מבחינת המושבים.

בשנות האינפלאציה זכינו לאשראי נדיב ולמדיניות סובסידיות משתנה חדשות לבקרים. האינפלאציה הודברה, במידה רבה, על־ידי פגיעה במשק היצרני. האשראי למשק התייקר בבת אחת עד שממש הדקיע שחקים. הריבית הריאלית הגיעה ל־100% וחוב המושבים תפח בתוך שנתיים כמעט פי שניים. המוסדות המיישבים לא עמדו בהתחייבויות הכספיות למושבניקים היחידים. כספים שהקציבו להם המוסדות הגיעו באיחור או לא הגיעו כלל. המושבניק היחיד נאלץ לקחת מימון ביניים ושילם ביוקר, במקום המימון הזול יחסית שהובטח לו.

מעבר לוויכוח מה גרם למשבר חשוב לזכור, כי היקף הייצור בשנה של המושבים מגיע למיליארד דולר, מזה 400 מיליון דולר ליצוא, וכי הערך המוסף הוא גבוה ביותר. האם על זה המדינה יכולה לוותר? האם דומה יצוא של פרח ותפוז ליצוא של "עוזי" או פגז? האם 400 מושבים לאורכה ולרוחבה של הארץ הם "רק" נקודות יישוב?

מושבים חסונים בבקעה, בגולן, בגליל, בנגב, בערבה ובשאר חלקי הארץ הם ערובה לבטחונה של המדינה. המושבים מבקשים סיוע, שהוא קטן מריבית הנשך שנלקחה מהם וגם הם יתרמו את חלקם להבראה. רק לאחרונה החליטה תנועת המושבים לבטל את הערבות בין מושב למושב. הדבר סיבך לא פעם מושבים משגשגים, שערבו למושבים כושלים. ועוד: הערבות בתוך המושב הוגבלה. האשראי לצריכה פרטית הוקטן, ואושרן – נקבע כי משקים חקלאיים לא־יעילים יפורקו.

אף־על־פי־כן אין לשכוח, כי העקרון של ערבות הדדית, גם אם היא מוגבלת, הוא עדיין הבסיס לקיום מושב. בלי אגודה לחלק ניכר של המושבניקים אין כל סיכוי "לשחות" בים גבה־הגלים של המשק הישראלי.

דו"ח ועדת רביד הונח על שולחן ראש הממשלה והשרים הנוגעים בדבר. ביצוע המסקנות קשה ומכאיב לכולם: לבנקים, לממשלה, ולמושבניקים, אך האלטרנטיבה היא אסון של ממש. אני משוכנע שהכל יתנו יד לפתרון, כדי שנצא מהמשבר יותר בריאים ויותר חזקים.

(הכותב הוא מזכיר תנועת המושבים)

התחנה הבאה: פראג

מאת שלמה שפיר

נכונותה של צ'כוסלובקיה להנהיג רפורמות מן הסוג שמחולל מנהיגה החדש של ברה"מ בארצו, מותנית בשינוי ההרכב האישי של הצמרת, וזה תלוי במידה רבה במוסקווה

האיש שלאחר "אביב פראג" גוסטב הוסאק

מבחנו העיקרי של מיכאיל גורבאצ'וב, מנהיגה הדינאמי של המפלגה הקומוניסטית הסובייטית, יהיה כמובן בחזית הפנימית בברה"מ: תוך שנים ספורות, ואולי פחות מזה, יתברר אם יצליח לגייס תמיכה מספקת למדיניות "הגלסנוסט" (פתיחות) והרפורמות שלו, כדי לגבור על התנגדות של חלק ניכר מהמנגנון המפלגתי והביורוקראטיה הממשלתית ועל האינרציה המאדישה של מיליונים רבים מבני עמו. אולם בינתיים הוא מוסיף להקדיש תשומת־לב רבה גם לזירת יחסי החוץ. במרכז השיחות הממושכות שניהל עם ראש ממשלת בריטניה מארגרט תאצ'ר עמדו המאמצים לבלימת מירוץ החימוש, שגורבאצ'וב מייחס להם חשיבות רבה, בשל השלכותיהם על התפתחות הכלכלה הסובייטית עד סוף המאה ה־20 ומעבר לכך.

בסוף השבוע הבא ייצא גורבאצ'וב לפראג. יהיה זה, לדעת משקיפים, ביקורו החשוב ביותר במזרח־אירופה מאז עלייתו לשלטון לפני יותר משנתיים. לקראת הביקור רמז גוסטב הוסאק, מנהיג המפלגה הקומוניסטית של צ'כוסלובאקיה, בנאום שנשא בוועד המרכזי, על נכונות שיש בפראג, מילולית לפחות, לבצע ריפורמות מסויימות בתחומי הכלכלה ומדיניות הפנים – לראשונה מאז דובצ'ק, ב־1968, הנסיון לבנות "סוציאליזם בצלם אנוש". "אביב פראג" חוסל, כידוע, בעזרת הטנקים של ברה"מ ובעלות־בריתה, ואילו כיום מזכירות יוזמות שונות של גורבאצ'וב דווקא את ה"אביב" הצ'כי.

התגובה הראשונה של שליטי פראג על נאומו המפורסם של גורבאצ'וב בישיבת הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית בברה"מ היתה מסוייגת ומאופקת, אולם זמן קצר אחר־כך דווח בהרחבה ביומון הצ'כי הרשמי "רודה פראבו", על הדיונים בהנהגת המפלגה הסובייטית, ונאומו של גורבאצ'וב, יחד עם דברי הסיכום שלו, התפרסמו ללא קיצורים. חבר הפוליטביורו הסובייטי, לב זקוב, שהוא גם אחד ממזכירי המפלגה, קיים בפראג שיחות מקיפות לקראת ביקורו הצפוי של גורבאצ'וב והבהיר את נחישות הצמרת הסובייטית לקדם את מדיניות הרפורמות שהיתווה המנהיג. בלי להכתיב לעמיתיו הצ'כוסלובאקים את דרכם העתידה לא העלים זקוב מה כיוון ההתפתחות הרצוי כיום למוסקווה.

השאלה הגדולה היא, כמובן, אם באמת מנהיגות הצ'כית, בראשותו של הוסאק בן ה־74, לבצע רפורמות, ולו גם מוגבלות. נאומו של הוסאק בוועד המרכזי נתפרש כמאמץ להציג קו אחיד של הצמרת בפראג. הוסאק הכחיש שיש חילוקי־דעות בין כמה אישים בצמרת והוקיע גירסות אלה כ"ספקולאציות של אמצעי־התקשורת המערביים". אך במציאות כבר נתגלעו הבדלי נימה, בעיקר בין ראש הממשלה לובומיר סטרוגאל, הנחשב לגמיש יותר, לבין ואסיל בילאק, שומר החותם האידיאולוגי הנוקשה. הוסאק ומשטרו סימלו, במשך יותר מ־18 שנה, קו אורתודוקסי ביותר ושקדו על צנטראליזם מרבי בתחום הכלכלה וביתר התחומים; אין תימה שיש המפקפקים גם כיום בנכונותו לשנויים משמעותיים. רפורמות כאלה מותנות בשינוי ההרכב האישי של הצמרת הצ'כוסלובקית, התלוי במידה רבה במוסקווה. ימים יגידו אם ואילו לחצים יפעיל הקרמל בכיוון זה.

בניגוד לפראג, שבעלי הקו הנוקשה שם טרם נואשו כנראה מהתקווה ששוב יתחולל מהפך אנטי־רפורמיסטי בקרמל, נהנית מדיניותו של גורבאצ'וב מאהדה רבה בקרב ההנהגה הפולנית, בראשותו של גנראל יארוזלסקי, שלא שכח את לקחי "סולידאריות". לא פחות פופולארית המדיניות הזאת בהונגריה של קאדאר, שמכמה בחינות הקדימה את הסובייטים. בבולגריה יכולה מוסקווה לסמוך על הלויאליות המסורתית של העם ושל השלטון, גם אם ז'יבקוב הוותיק והקשיש רחוק מאוד מתדמית של מנהיג ליבראלי־רפורמיסטי. פרשה מיוחדת היא מזרח־גרמניה, המדינה התעשייתית המפותחת ביותר במזרח־אירופה הקומוניסטית. אריך הונקר, שעלה לשלטון בימי ברז'נייב, איננו רפורמטור, אך המשטר שם נעשה אנושי ומתון יותר בתקופת כהונתו, ובהתחשב במעמדה המיוחד של מזרח גרמניה מול מערבה, קרוב לוודאי שגם גורבאצ'וב ינהג בהנהגתה זהירות רבה.

ים־המלח בעור חדש

מאת זאב סטרומינסקי, סופר "דבר" בגרמניה

קופות החולים הגרמניות אינן אצות לממן לחולי פסוריאסיס ריפוי בים המלח, אך כמה אלפים מתוך 1.2 מיליון גרמנים הלוקים במחלה זו באים בכל זאת מדי שנה

האם תוכל ישראל בעתיד הנראה לעין לבדך מספר רב יותר של חולי־פסוריאסיס מגרמניה בים־המלח, הנחשב לאתר ריפוי מיוחד במינו בקנה־מידה עולמי למחלת־עור זו? שאלה זו מעסיקה גורמי תיירות ישראליים זה כמה שנים, אך קופות־חולים במערב גרמניה אינן מגלות נכונות רבה, בדרך כלל, לממן לחולי פסוריאסיס בארצן שהייה למטרות ריפוי בים־המלח.

המתייבים ריפוי זה (או ליתר דיוק הקלה במחלה ותקופות נטולות־סימניה, שכן אין הפסוריאסיס ניתנת לריפוי־קבע), טוענים שקופות החולים הגרמניות פוגעות בחולים על ידי אי־נכונותן לממן שהייה בים המלח. כמו כן מועלית הטענה שקופות החולים נכנעות ללחצם של אתרי־ריפוי גרמניים, המציעים שיטות טיפול משלהם למחלה (גם אם אלה יעילות פחות מהטיפול בים־המלח). גורמים המסתייגים ממשלוח חולים לים־המלח טוענים, לעומת זאת, ששיטות הטיפול בגרמניה אינן נופלות ביעילותן מאלה בישראל. מהי, אם כן, התמונה האמיתית?

אין לשכוח שתיירות מרפא לפסוריאסיס מכניסה לקופת המארחים סכומים לא־מבוטלים. נסיעת־טיפול לים־המלח מגרמניה עולה בין 3000 ל־4000 מרק, וחלק גדול מסכום זה נותר בידי גורמים ישראליים. מחיר זה הוא אחת הסיבות המועלות כנגד מימון הטיפולים בים־המלח על־ידי קופות חולים בגרמניה. תומכי ים־המלח טוענים, לעומת זאת, כי בשורה התחתונה יחסכו קופות החולים הגרמניות כסף אם ישלחו את חולי הפסוריאסיס, לפחות את המקרים הקשים שביניהם, לים־המלח במקום להוציא סכומי כסף גדולים על טיפולים יעילים פחות בגרמניה או בדאבוס שבשווייץ. רופאים וקופות חולים בגרמניה, כך טוענים כמה משקיפים, חוששים מסכסוך עם אתרי הריפוי בארצם. לא שקופות החולים בגרמניה מסרבות כליל לממן טיפולי־פסוריאסיס בים־המלח, אך מספר האישורים מועט וקיימת הוכחה עקיפה לכך שאחת הסיבות, לפחות, טמונה בקיום של שדולת בתי־ריפוי בגרמניה עצמה. באוסטריה השכנה מגלות קופות החולים נכונות גדולה בהרבה מאשר בגרמניה לשלוח חולי פסוריאסיס לים־המלח. ההבדל הוא שבאוסטריה אין אתרי טיפול לפסוריאסיס כפי שהם קיימים בגרמניה.

נציג של חברת־תיירות ישראלית המעוניינת להשתתף בפיתוח תיירות־המרפא מגרמניה לים־המלח קבל על כך שקשיחותן של קופות החולים הגרמניות מקשה מאוד על חברות חדשות לחדור לשוק. הוא מציין שבגרמניה 1.2 מיליון חולי פסוריאסיס. אך עצם העובדה שכמה אלפי חולי־פסוריאסיס גרמנים נוסעים מדי שנה לים־המלח למרות כל הקשיים ובחלקם הגדול על חשבון עצמם, מוכיח לדברי אותו איש התיירות את ערכם של טיפולי ים־המלח. גם מומחי תיירות ישראלים שאינם עוסקים ישירות בשוק תיירות המרפא סבורים שגמישות־יתר מצד קופות חולים גרמניות תעודד את השוק הישראלי. יחד עם זאת, הם ערים לכך שגם על ישראל לנקוט צעדים מקבילים. כך, למשל, יש להזמין לאתרי הטיפול מנהלי קופות חולים ורופאים מובילים בתחומם (פעילות זו, אגב, כבר ננקטת).

לא שאין כל שינוי לטובה. איש התיירות מציין שקיימת מגמת־עליה בנכונותן של קופות החולים בארצו לממן טיפול בישראל. הקופות מכירות בנחיצות טיפול בים־המלח אם היא מאושרת על ידי רופא אמין מטעם. מפעיל הנסיעות הגרמני אומר עוד שהאווירה הנפשית בים־המלח מעודדת יותר מאשר במקומות אחרים במקרה של חולי פסוריאסיס. בעין־בוקק נמצאים חולים אלה במידה רבה בינם לבין עצמם ואין מתייחסים אליהם כאל מצורעים, כפי שנעשה במקומות אחרים, למרות שמחלתם אינה מידבקת. מצד אחר, עדיין קיימים מכשולים ביורוקרטיים רבים למבקשים להתרפא בים־המלח. כך, לדוגמה, חייבים חולי פסוריאסיס לעבור ללא הצלחה מספר טיפולים בגרמניה לפני שמאשרים להם טיפול בישראל, מציין מומחה גרמני העוסק בבעיית תיירות המרפא לים־המלח. בכך נאלצים, לדבריו, החולים לסבול ללא צורך משך שנים לפני שניתן להם סיכוי להקלה ממושכת יותר בים־המלח.

גורמי תיירות ישראליים החלו לאחרונה לפעול להרחבת התשתית לשהייה ולטיפולים בים־המלח. מומחים ישראליים מדגישים עם זאת, כי לא רק שאין לצפות לתיירות־המונים לצורכי ריפוי לים־המלח, אלא מזהירים גם שאין ליצור לאיזור ים־המלח תדמית של איזור מיוחד לחולים.

هكذا من الأصل

مكتب الأمل

מכתבים למערכת דבר

ג'ימלאי קרן הפנסיה „נתיב" – במלכודת

הנני מצטט מעיתון „דבר" (חיים ביאור, סופר לענייני עבודה – מ־23.2.87): „...גימלאי קרן „נתיב" יקבלו הצמדה למדד אפריל 87 – הוועדה המרכזית של ההסתדרות נענתה לדרישתם של גימלאי „נתיב"... „נתיב" היא הקרן היחידה מבין שבע קרנות הסתדרותיות, המשלמת פנסיות שאינן צמודות למדד אלא להסכמי עבודה... לטענת נציגי גימלאי „נתיב", הפנסיות מ„נתיב" נמוכות ב־60% לעומת הגימלאים בשש הקרנות הנותרות...". עד כאן הציטוט מ„דבר".

ואלו הן המסקנות מההחלטות הנ"ל:

1. החל מאפריל 87 גימלאי „נתיב" יינתקו מהסכמי עבודה ויסתפקו בתוספת הצמדה ליוקר המחיה מ־70% המשולבים כיום – ל־100%.

2. כתוצאה מהפתרון המוצע הנ"ל לא יקטן הפער בין הפנסיות של „נתיב" לעומת יתר הקרנות, הלא כולם יקבלו אותה תוספת בגין שינויי המדד ליוקר המחיה. במלים אחרות: הדרישה להשתוות עם יתר הגימלאים לא תמומש בכלל והפער ביניהם יישאר בעינו.

אם אכן נניח, לדוגמה, אינפלציה של 25% במשך שנה שלמה – צפויה תוספת חודשית של 0.63% בגין המעבר מ־70% ל־100%. אין להעלות על הדעת פתרון יותר ציני ומשפיל מזה אשר מוצע כרגע לגימלאי „נתיב".

אם אכן נוסיף השחיקה בפנסיה עקב דרגות מוקפאות של הגימלאי הוותיק ביחס לזה הפורש היום – תצטייר לפנינו תמונה עגומה של פנסיונר ותיק אשר הקים את קרן „נתיב", עבד זה עשרות בשנים באמונות ללא גבול – והפריש ממיטב כספו על מנת להבטיח זקנה שלווה מתוסרת דאגה לקיומו הפיזי.

נכון, הוועדה המרכזית מוסיפה פיסקה סתומה ללא הסבר וללא הגדרה – שאכן יתנהל בנוסף משא ומתן על „פיצויי(!) לגימלאי. אין איש יודע, במה יתבטא הפיצוי ומה טמון בו. אם פיצוי חד־פעמי – או תוספת לפנסיה שוטפת.

אין להעלות על הדעת, שנציגי הגימלאים יסכימו לפתרון המוצע לעיל. הלא טומנים לנו מלכודת מסוכנת. כי במקום להשוותנו לגימלאי יתר הקרנות ונתחים אותנו לחסרי אינפלציה מפוקפקת – דורכים במקום ומסנוורים אותנו בהגדרה של „הצמדה למדד" – מבלי להגדיר חד־משמעית מהו החודש הבסיסי שממנו המדד יחושב.

לעניות דעתי, אפשר להסכים לפנסיה שוטפת מאפריל 87 בתנאים אלה:

א. הבסיס לחישוב המדד (100%) ייקבע לחודש יוני 1984, החודש שבו הוועדה לביטחון סוציאלי (עליזה שפי) הורתה לכל 7 קרנות הפנסיה לעבור להצמדה זו.

ב. הפער אשר נוצר מיוני 84 עד למועד ההעברה למדד 100% – ידון במשא ומתן בין מוסדות ההסתדרות, הנהלת „נתיב" ונציגות הגימלאים – וכתוצאה מזאת יוחזרו לציבור הגימלאים כל הסכומים המופקדים בקופת קרן „נתיב" ומיועדים להם כחוק.

ג. לאחר 50 שנות קיום הקרן, תיעשה רוויזיה רצינית ותבוצע רשדמה בתקנון – על מנת להבטיח לפנסיונר שאכן שחיקת הפנסיה תיעצר. דבר זה אפשרי אם יצמידו את הפנסיה לדרגה המקבילה של הפעיל (או העובד כפועל המבוטח בקרן) ומבצע תפקיד זהה לפנסיונר בעת פרישתו.

טוב אם מוסדות ההסתדרות יתנו דעתם ויגשו ביחס רציני ומעמיק לבעיית מצוקת הגימלאי. אין זו בעיה של עשרות אלפים גימלאי „נתיב" בלבד, אלא של כ־400 אלף גימלאים במדינת ישראל, דבר המהווה גורם אלקטורלי העלול לסכן יסודות „חברת העובדים".

אינג' שמעון גרימן
נציג גימלאי סולל בונה
חיפה והצפון

מי נתן את ההוראה?

בימים אלה נמסר („דבר" 15.3.87) על־ידי ראש אמ"ן לשעבר בנימין ג'יבלי, שכונה בתקופת „העסק הביש" „הקצין הבכיר", שהדבר היחיד שהוא מוכן למסור היום בטרם יצא לאור ספרו על „הפרשה", שאר הביטחון דאז פנחס לבון „הוא שנתן בזמנו את ההוראה להפעיל את הרשת".

מבלי להתייחס למכלול הבעיות (מהיבטים שונים) הקשורות לפרשה הנ"ל ולהשלכותיה בחיינו הציבוריים והפוליטיים עד היום, ידוע לכל, כי השאלה המרכזית שהעסיקה והטרידה את ציבורנו בנושא ה„פרשה" בשנות החמישים, ושמבחינה משפטית לא פוענחה עד היום (על אף דיבור של פנחס לבון על־ידי „ועדת השבעה") היתה למעשה השאלה: „מי נתן את ההוראה".

אינני יודע אם בחומר שאסף המחבר במשך שלוש שנים לכתיבת ספרו אכן יש הוכחות מספיקות ומשכנעות ל„דבר היחיד" שהוא הספיק „ביינתיים" למסור. דבר אחד ברצוני לציין (מה שידוע לרבים): כי הסיבה העיקרית לאי־הוודאות ולחוסר היכולת לפענח בעבר את השאלה הנ"ל, נעוצה בעובדה, כי בפגישתם של גיבורי הדרמה בארבע עיניים וכשיחתם בעניין הפעלת הרשת – שיחה שלא נרשמה ולא הוקלטה על־ידי רשמקול, כשלכל אחד מהם היתה לאחר מכן גירסה שונה, ספק רב לדעתי, אם בספר מגמתי ובלתי אובייקטיבי, שנכתב כעבור שנים על־ידי צד אחד, בה בעת שלצד השני, שהלך לעולמו לפני 11 שנה, אין לצערנו אפשרות להגיב או לסתור, ניתן לראות מיסמך רלוונטי ומשכנע ובעיקר בעל תוקף מוסרי.

דב רוזנטל
רמת־ידין

ושיננת לבניך

לעינינו הודם המסך ולפנינו הצגה היסטורית גדולה. השחקנים הם השופטים, העדים והגיבור הראשי איוואן דמיאניוק. מגלגלים את גלגלי ההיסטוריה אחורה והתמונות המתגלות מזעזעות. יש לנו אמנם ארכיונים כמו „יד ושם", אך כל זה בבריכה. התיאטרון הזה יותר מוחשי ומושך קהל רב של צופים ובהם בני נוער שידעו, ושמעו ממקבב האשה, ויתרשמו נאמנה מה עוללה הלאת המין האנושי לשליש מבני עמנו.

ובאר רבה של אמת הצורך לפתוח דרשיה עם בני הנוער שלנו, שעתיד מדינתנו בידיהם. ללמוד על התופעה המחרידה של האנטישמיות לצורותיה השונות שליוותה באכזריות את עמנו דורי דורות בגולה.

והגדת לבנך. מיום שגלינו מארצנו גלולה האנטישמיות והיא מחלה שאין לה תרופה. בכל דור ומשטר רדפו ועינו את היהודים. המיכנה הבסיסי שלה, שהקנאה נהפכת לשנאה ואין זאת תופעה בת־חלוף. האנטישמיות היתה, ישנה ותהיה בכל מקום בעולם. היהודי היה מצליחן, הוא חי במתח גבוה, ובמלחמה קיומו רחף את עצמו קיימה למקום ראשון בכל השטחים ולכן היה בלתי־נסבל.

אסור לנו לסלוח ולשכוח, אסור לנו להיות אדישים כלפי עצמנו. לאור העבר הטראגי נבנה את עתידנו בארצנו ונפעיל אקולוגיה חברתית, עם סממנים של אהבת ישראל. אל נחפש את האיש.

ניזהם למיבצעים של הקמת יישובים חדשים, ננצל את כל הכלים העומדים לרשותנו. חייבים כולנו לבדיקה, לתכנן ולעצב את כל החיובי לטובת עתידנו. יש לנו הכלים והיכולת לאורחות בלתי־נדלים של עמנו בתפוצות שאנו תקותם ועתידם, בשמחה נאמנה על כל הכבסים האלה.

לוי רבינוביץ
רמת־חן

התנשאות שאין לה צידוק

הרב שמחה ראם („זיכרונים למותר", „דבר", 9.3.87) הוצף „האשמות חסרות שחר" שהעלה במכתב קודם א. קרני („דבר", 5.2.87). טוב שהרב הנכבד ציין את המשפט „עד כמה שידוע לי" בנושא ההתנגדות להקמת המדינה, שכן ראוי לו לקרוא היטב את ההיסטוריה שקדמה להקמת המדינה וללמוד כמה עזה היתה התנגדותה של „אגודת ישראל", למשל, ולא רק של „נטורי קרתא". גם התפשרותה של ה„אגודה" עם הקיים כיום איננה הזדהות עם הציונות, עם משפט המדינה או עם הטיית שכם בנשיאה בעול העשייה.

תמוהה מאוד קביעתו של הרב ראם ש„היהודים החרדים לא השתתפו מעולם נגד הערבים". יתכן ואינני מבינה את המלה „הסיתו", ואולי מושג הזמן „מעולם" אינו נהיר לי. אולם נבצר מבינתי כיצד יסביר הרב הנכבד את הפוגרום שערכו אברכי ישיבת „שובו בנים" בערביי העיר העתיקה בירושלים? ניסיתו להסביר שאלה אינם יהודים חרדים, אכן פתרון פלא הוא.

סיכומו של הרב – „במקום ללכלך עמודים שלמים בוויכוח", הוא יותר מזלזול בדעותיהם של אחרים, התנשאות שאין לה צידוק, ובוודאי איננה לכבודו של הנושא בתואר „רב".

יהודית גלזר
רמת גן

„טלפון שבור"

מכתבו של יהושע מרובקה („דבר", 9.3.87) ומסקנותיו בדבר „הסתה אנטי־דתית", כביכול, מצד הקורא י. גולדברג, הם דוגמה להסקת מסקנות ללא ביסוס, או מה שכינינו בילדותנו „טלפון שבור".

הכל החל במאמר מאת יאיר גרבוז ב„דבר השבוע", שתיאר את רב ביגון כגדול המחזירים בתשובה. התייחסותו של הקורא פרופ' מלר לכתבה זו לא מצאה חן בעיני קורא אחר, ציון ווגב, אשר תקף את פרופ' מלר בצורה אישית ולא עניינית („דבר", 1.2.87). על כך הגיבו שלושה קוראים אחרים, ביניהם אני וי. גולדברג, שאינני מכירתו כלל. כל „פשעו" של י. גולדברג היה שציטט דברים שראשיתם בכתבה של יאיר גרבוז.

והנה, כ„טלפון שבור" אופייני הגיע יהושע מרובקה לקבוע קיום „הסתה אנטי־דתית" והסקת מסקנות בלתי־רלוונטיות לגבי מצבו של הציבור הדתי בארץ.

אפשר להתווכח עם קביעתו של מרובקה, שרב ביגון הוא „יהודי המייצג את הזרם המתון ביהדות הדתית", אולם אין ספק, ש„חיים משותפים הדוקים בין הציבור הדתי והחילוני" יושגו רק בתנאי שהסובלנות תהיה דו־סיטרית, וכאשר הכפיה הדתית לצורותיה תיעלם מנוף חיינו.

רות צחור
תל־אביב

עמותת „חטיבת אורי"

לאחר פעילות העמותה לזכר חללי חטיבה 679, „חטיבת אורי", מיום כיפור 1973 והחטיבה לחמה ברמת הגולן בבלימת הצבא הסורי) – הוקם חדר הנצחה ביחידת האם. כל חיילי היחידה מוזמנים לבקר ולשלוח חומר ותמונות ללימוד מורשת הקרב ברמת הגולן. בקרוב נקיים מפגש נוסטלגי בקיטריה.

חשבון העמותה מתנהל בבנק הפועלים, הסניף המרכזי בתל־אביב (סניף 600), מספר החשבון 05־482334.

בשם העמותה
דן שחר
יד לזכר חללי החטיבה

אנשים ● אנשים ● אנשים ● אנשים ● אנשים ●

שווים ושוות יותר

המצב החוקי החדש בישראל מאפשר לנשים לדחות את גיל הפרישה עד גיל 65, ובך יש להן שוויון עם הגברים. אלא שלגברים אין בחירה לפרוש החל מגיל 60, ולכן אין להם שוויון עם הנשים... מצב דומה קיים גם בגרמניה המערבית. אתמול סיפרו חברי משלחת האיגודים המקצועיים מגרמניה כי בארצם פנה גבר לבית־הדין העליון לענייני חוקה, בטענה כי מצב זה פוגע בהבטחת השוויון בין המינים על־פי החוקה. כל המערכת המשקית נכנסה לציפיה דרוכה, מכיוון שקבלת הטענה היתה יוצרת בעיות: או לחייב נשים לעבוד עד גיל 65, או לאפשר לגברים לפרוש כבר בגיל 60. למזלה של המערכת דחה בית־הדין את התביעה.

שיעור במחול

מרסיה הידה (ראשונה מימין), המנהלת האמנותית והפרימה בלרינה של „בלט שטוטגרט" מספרת לרקדני להקת מחול בת־דור על ג'ון קרנקו, הכוריאוגרף היהודי שהזניק את שטוטגרט לפיסגת הבלט העולמי ושנפטר לפני 13 שנה בשיא תהילתו, משבץ לב. מרסיה הידה הגיעה לישראל יחד עם סולן הלהקה ריצ'ארד קראגן כדי להשתתף בערב זכרון לג'ון קרנקו שנערך השבוע במוזיאון תל־אביב. השניים הדגימו קטעים עוצרי נשימה מתוך „אלוף הסוררת" והקהל הודה להם במחיאות כפיים סוערות. הידה הספיקה ביומיים ששהתה בישראל גם לחנוך תערוכה על יצירותיו של קרנקו במכון גתה בתל־אביב. התערוכה פתוחה לקהל במשך כל חודש אפריל ולאחר מכן תעבור לתיאטרון ירושלים.

כך הם עולים לרגל: 170 אירלנדים צועדים מזה ימים מספר מנצרת לירושלים, בעקבות ישו. המצלמה תפסה אותם בבקעת הירדן.

צילום: רחמים ישראלי

תוצרת הקיבוץ

הכפתורים הדקורטיביים עם הסמל של ארץ־ישראל השלמה, שעיטרו בראשית שבוע זה את חזותיהם של צירי ועידת „חרות", הם מתוצרת... מפעל „רביב", בקיבוץ רביבים של התק"ם. בכאון התק"ם „קיבוץ" מצטט בגליונו שיצא היום את תגובתו של מנכ"ל המפעל צבי בורנשטיין: „זה מוצר שולי אצלנו. אנחנו מייצרים את חלקי הפלסטיק ומדפיסים מה שהקונה מבקש", ומוסיף הסתייגות קטנה: „בתנאי שזה לא משהו בלתי־מוסרי". אגב, מחירם של כפתורים אלה הוא 150 ש"ח לכל אלף חתיכות. אין לשער, איפוא, שקיבוץ רביבים התעשר מוועידת „חרות".

מצב הדברים

ארנסט בריים, יו"ר הפדרציה של האיגודים המקצועיים הגרמניים (8 מיליון חברים) הגיע אתמול לארץ באיחור, לעומת שאר חברי המשלחת, אורחי ההסתדרות. הוא סיפר כי התעכב בגלל דיונים שנערכו אצל הקנצלר קוהל על המשבר בתעשיית הפלדה, הרוצה לצמצם את כוח האדם ב־25 עד 30 אלף איש. דבר זה עשוי ליצור באזורים מסויימים אבטלה של 30%. בדיונים, כרגיל, עדיין לא נמצא מוצא, אך הועלו הצעות. חברי המשלחת דיברו בהקשר זה על העוני בתוך מדינה עשירה – מצב הפוך משל ישראל, שבה יש עושר בתוך מדינה ענייה...

★ ★ ★

פרופ' א. גלוברסון הירצה אתמול על משק העובדים, במפגש המשותף של הנהגת ההסתדרות ומשלחת מנהיגי האיגודים מגרמניה. היתה זו הזדמנות לישראל קיסר להזכיר כי פרופ' גלוברסון היה הראשון שהתריע בפומבי על עיוות המשכורות החריגות בבנק לאומי, אלא שלא התייחסו אז לדבריו. גילויי המציאות הוכיחו שצדק.

לא מסתדר לבד

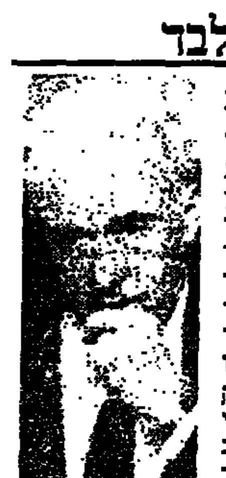

„המשימה העיקרית הניצבת היום בפני מדינת ישראל היא שיפור הכלכלה הישראלית כדי שמי שמגיע לכאן לא יבקש לעזוב, ומי שגר כאן לא ירצה לרדת. במשימה זו איננו יכולים להסתדר לבד ואנחנו זקוקים לשותפות שלכם", דברים אלו אמר שר הבטחון, יצחק רבין (בתמונה) למנהיגי הבונדס, בסעודת ערב חגיגית שהתקיימה שלשום במלון „שרתון" בתל אביב. השר רבין הוסיף ואמר כי בשאר המשימות, כמו הגנה על בטחון ישראל והמשך תהליך השלום – נצליח להסתדר לבד, אולם כדי לשפר את הכלכלה זקוקה ישראל לכל עזרה אפשרית. ועידת מנהיגי הבונדס המתקיימת השבוע בישראל עומדת בסימן שיא של 603 מיליון דולר שגייס מפעל הבונדס בשנת 1986.

יקיר צור

עובר ידיים

בין הקניות והמכירות בין המחנות לקראת ועידת תנועת החרות, נכללה לאחרונה גם זו של העסקן החרותניק הוותר יעקב אלבז, יו"ר סניף המפלגה באשדוד. אלבז, לשעבר חבר ועד התפעול בנמל אשדוד שהודח בזמנו בגלל אי סדרים שנמצאו בו, עבר לאחר מכן כקניין בעיריה. הוא נחשב כאיש מחנה לוי, עד שקיבל משרון תפקיד של עוזר מנהל החברה הממשלתית „מבני תעשייה", שלצורך מילוייה נטל חל"ת מהעיריה. לאחרונה מונה למנהל אגף הרכוש הנטוש בחברת „עמידר" במקום י. לדרו מנצרת עילית.

דני צדקוני

עץ או פסל?

עץ בשם קורג'ונג, במקורו במידבריות אוסטרליה, המביא לפי המסורת מזל וברכה לדיירי הבית שבו הוא מצוי, יוצג בימים הקרובים בתערוכת־הפרחים בחיפה. העץ מתנשא לגובה של 25 מטרים וצורתו כצורת בקבוק מפותל, ומכאן שמו. היפאנים פיתחו כידוע את שיטת ה„בונזאי" להפיכת עצי־ענק לעציצוני ננסיים, ובאחרונה הצליחה חברת „שני־הר" לגדל עץ קורג'ונג ננסי בעזרת טכנולוגיה חדישה ווסתי צמיחה. התוצאה היא שעץ בן 18 חודשים מפתח תכונות של עץ כבן 6־5 שנים בטבע. כיון שכל עץ מטופל באופן עצמאי הוא מפתח, במרוצת הזמן, צורה ייחודית ויוצר רושם אופטי של פסל מקורי. בתערוכת הפרחים בחיפה יתבקשו המבקרים לקבוע האם הקורג'ונג הינו עץ או פסל?

אריאלה ראובני

קרן השפע

במוצאי שבת הקרובה, ה־4 באפריל, יתקיים טקס חלוקת מענקי יצירה של קרן התרבות אמריקה־ישראל לשנת תשמ"ז. הטקס יתקיים במוזיאון לאמנות ישראלית ברמת־גן, ויחולקו בו מענקים לפסלת דרורה דומיני ולצייר משה גיטיז. לאחר הטקס תיפתח תצוגת עבודות של המצטיינים מבין זוכי המילגות ע"ש שרת של הקרן, ובה עבודות בתחומי הציור, הפיסול, צילום ועיצוב. יצויין כי קרן תרבות אמריקה־ישראל היא פרנסית האמנות הגדולה בישראל, המעניקה מדי שנה מילגות לאמנים ולתלמידי אמנות, על כל תחומיה, ומוסיקה.

המדור נערך בידי מיכל פלג

חן המקום

צבי אילן

קדמוניות בית שאן

עתה כבר הזמן לבקר בבית שאן – בשטחי החפירות החדשים נחשפו מבנים כה רבים שאדם יכול לספק את סקרנותו בסיור במקום. הכניסה מכיוון התיאטרון היא עתה כבר בתשלום, כמו באתרי רשות הגנים הלאומיים. בעובדה זו נתקלנו בביקורנו במקום בראשית השבוע, ואם כך, יש לתבוע ממינהלת פיתוח התיירות בבית שאן שתציב בכניסה שלט עם מפה כללית של החפירות, ושלטים, אפילו זמניים, ליד שטחי החפירות והמבנים העיקריים. מן הראוי גם לקבוע בזמנים קבועים הסברים מודרכים למבקרים.

ואלה המבנים העיקריים בתחום המגודר, לאחר שמתנים את הרכב במגרש החנייה של התיאטרון הרומי. בתיאטרון השמור־היטב זה נערכות עבודות חפירה בבמה ובאורקסטרה, ועבודות שיחזור באיזור הפתחים הקדומים. בצד התיאטרון, ליד השביל המוליך לחפירות הגדולות, פרוסים על האדמה הפריטים הארכיטקטוניים של החזית האחורית של התיאטרון, הסקנה פרונס, שעומדים לשחזורה. לשם כך נשכרו האדריכלים המשחזרים בלקין ואמנון בר־אור ומצפה להם תפקיד מעניין ואחראי. בין הפריטים – אפריזים וארכיטראבים מגולפים ומשקוף אדיר, שאיני זוכר כמותו במקומות אחרים בארץ.

שהתאוננו על כי אין בארץ ארכיטקטורה מתומגלית. עתה כבר יש, ועוד תיוסף, הכל כאלה של זמן. חפירת צפריר, הנעזר בהיים גולדפוס, מושפעת בשיקולי החברה הכמסלתית לתיירות. ה„אבא" הכספי והמבצעי של הפרוייקט, המפתחת את הכסף החפירה לצורכי הכשרת האתר לביקורים. שימו נא לב לפריטים האדריכליים הנהדרים שנמצאו בחפירה והונחו לרגלי תל בית שאן שמצפון.

לאחר שמקיפים ובאים מצפון למונומנט רואים את הכביש הצפוני, זה שהוביל לטבריה, למלוא רוחבו, את העמודים והכותרות שהיו בצדדיו, וכן את הרחבה המרוצפת וקטע מרחוב ביזנטי הפונה מזרחה. במרחק מה מזרחה נמצא איזור הפורום, ובו שני טורי עמודים מקבילים, מהם אחד של עמודי ענק, ושני של עמודים קטנים יותר, ובראשם כותרות יוניות. בקרבתו מצויים שרידי מבנים, שאחד מהם הולך ומשתחזר בידי אומני בנייה, ולידו כביש ביזנטי יפה, שאת המשכו נראה ליד האמפיתיאטרון.

האמפיתיאטרון נמצא ליד הכביש הראשי ההוצה את בית שאן ונחשף בידי משלחת האוניברסיטה. מחציתו המערבית נראית לעין בקלות. את איזור השער המזרחי אפשר לראות מעבר למבנה המגורים הנמצא בתוך האמפיתיאטרון. באותו איזור רואים את החפירות בשטח הקרוב, של אגף העתיקות, מנהל גבי מזור. יש כאן חצר ציבורית גדולה, פאלייסטרה, עם שטחי פסיפס גדולים, טורי עמודים וכתובת המדברת על בניית „החורפי", מושג המזכיר את „בית החורף" שבמקרא. חצר גדולה זו צמודה למכלול מרחצאות הסמוך בגודלו וביופיו את המרחצאות בחמת גדר, אלא שכאן היתה הספקת המים באמצעות תעלות שהובילו מי מעיינות, ובדרך היה לחמם אותם, בעוד בחמת גדר נבנו המרחצאות על המעיין החם עצמו. יש כאן מספר אולמי מרחץ – אחד סגלגל ואובאליו, אחד מלבני בינוני ונוסף לו מלבני גדול, כנראה הראשי ולידו חדרים, הקשורים למכלול, ועל קירותיהם ציורי פרסקו. בצמוד לבניין ממשיכים בחפירות וכך, עד שתגיעו, עשויים להיות ממצאים חדשים, כאן ובשאר אזורי החפירות.

מכאן יורדים בדרך אל חפירת האוניברסיטה העברית, בראשות פרופ' יורם צפריר, ומגיעים אל איזור המונומנט, מבנה העמודים המפואר, שאליו הגיעו דרכים מסלושה רוחות, ומכאן עלו אל מרכז העיר ואתרי העשועים שלה. אל המבנה צמוד מדרום מבנה באסיליקה, שאף כי נחשף רק חלקו הצפוני, הרי אפשר להיות בטוח שהיה זה מבנה גדול־ממדים. יש כאן עמודי פינה דמויי־לב – שוב אומר אין משלם לגודל בארץ, וכן הדבר ביחס לעמודי הענק הזולכים ונחשפים ממערב למונומנט, ובנוסף להם כותרת ועוד חלקים מגולפים. תמיד היו

קטע מרצפת הפסיפס בבית הכנסת העתיק בבית שאן

הכביש הביזנטי היפה ואם ממשיכים בו מערבה, עוברים ליד שתי הכתובות על אבן הגיד המספרות על בניית הכביש ומפעלי המים. בריבוע בדיקה מתחת לכביש אכן רואים תעלת מים, אחת מרשת התעלות שבהן התברכה בית שאן.

אחת התעלות הללו הובילה אל בית המרחץ שנחשף מעבר לכביש המודרני שמצפון לאיזור האמפיתיאטרון והרחוב הביזנטי. בית המרחץ נחשף בחפירת אגף העתיקות, בניהולו מיכל פלג. הוא מוקף גדר, אך אפשר לראות את בראהו הכללי, חדר החימום וחדרים האחרים. מרוצפי האבן והפסיפס.

ואם מישהו רוצה לראות דברים שאינם קשורים בחפירות התרסות, הוא יוכל לגשת בעם מזרחה, מצפון לתחנת „אגד", ולראות את שרידי המבנה הצלבני, ולידו את הסראיה התורכית. מעט צפונה יותר, ליד הכביש לטבריה, נמצא בית הנבות, המגנך עתה לקהל, למרבה הצער. יש לקוות כי ייפתח מחדש בהקדם כאן או בבקום אחר, בעיר התיירות מתעוררת זו. אם ייימצא מישהו באנשי אגף העתיקות במוזיאון, אפשר יהיה לבקש ממנו את המפתח למבנה קירי מאריה, הנמצא באיזור התעשיה של בית שאן, ומצטיין ביופי פסיפסיו.

טיול לבית שאן אפשר לקשור בטיול בגלבוע, כי עדיין תימצא פריחת אביב, במוזיאוני בית שטורבן ועיר דוד, בבתי הכנסת בבית אלפא ובמעוז חיים. את הפירוט עליהם נשאיר לפעם אחרת.

ועדה מקומית לתכנון ולבנייה – חולון
תב. 1806
הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
ניתנת בזה הודעה שהוגשה לוועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 131 בגוש 6019 רח' הנביאים מס' 12 חולון הכוללת מתן הקלה באחוזי בניה 6% משטח המגרש 580/2 מ"ר.
החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים א'.
את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעיריית חולון, רח' ויצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.
התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ובנומקת.
עו"ד ח. שוחן
מ"מ ראש העיר
ויו"ר ועדת משנה לתכנון ולבניה – חולון

תורנות בתי־מרקחת
תל־אביב
נצח ישראל – נצח ישראל 11 – 226545
בלפור – קופ"ח מכבי – בלפור 2 – 299856
ירושלים
אליסון – ישעיהו 10 – 232553
חיפה
הדס – חורב 53 – 252214
פתח־תקוה
קופת חולים כללית – חיים עוזר – 905271
בת־ים – חולון
גני בת־ים – הנביאים 3 בת־ים – 5515671

ער"ן –
עזרה ראשונה נפשית
תל־אביב
קו למבוגרים 03־261111
קו לילדים ונוער 03־261113
בירושלים – 03־227171
בחיפה 3־04־672222

מוקד מידע טלפוני
של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה על מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי חולים, עזרה ראשונה, מרפאות הפתוחות בשבת וחג וכן אינפורמציה על הגורמים הרפואיים בישראל.
בתל אביב
בימים א' – עד ה'
מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב
ביום ו' ובערב חג
מ־8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ.

מרפאת שיניים
לעזרה ראשונה
אזור תל־אביב
רחוב בר כוכבא – 03־284649
בימים א' – ה' מ־21.00 עד 23.00
ביום ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
חיפה
הנביא 26 קומה ג' 04־523566
כל יום כולל ערבי חג, שבת ושבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00

קו פתוח – אוזן קשבת
לילדים ובני נוער
בתל־אביב 03־221680 (24 שעות)

קרא מחר ב ידיעות אחרונות
אריה אבנרי זורח גהל
קובי ברוק פרשת דיקו
יורם קניוק הפלמ"ח בחיים
ג'ודי ניר חניתה צנטנר
אם תיפול השלישיה
מי הבא בתור
● ישעיהו בן פורת
אביאם סלע
נחיתת אונס
● צבי אלוש
ועידת חרות
אחרי החיבוקים
● אורלי אזולאי־כץ, בינה ברזל
התקציב. הצרות הכלכליות יימשכו
● גדעון עשת
נוער
שגעון האופנועים
● לאה אתגר
דרורי הולך:
סגן הרמטכ"ל נפרד מצה"ל – פרופיל וראיון.
● ענת טל־שיר
מדוריהם של חיים חפר, עמוס קינן, בועז עברון, דידי מנוסי, סילבי קשת, אהרון בכר וזיוה ידיב.
במוסף לתרבות, ספרות ואמנות: פואמה שכוחה של ביאליק, מאת זיוה שמיר; ראיון עם ג'ון מ. קוטזי, חתן פרס ירושלים, מאת יוסי גמזו, יוהנסבורג.
השקל שלך

קו־אופ הרצליה רמת־השרון
אגודה צרכנית שיתופית בע"מ
הודעה לציבור
לאור הפרסומים הלא נכונים אשר הופיעו בעתונות על אי סדרים כספיים כביכול בקו־אופ הרצליה רמה"ש, ברצוננו להכחיש ולהביא לידיעת הציבור את מכתבו של מבקר ההסתדרות כלשונו.
להלן המכתב:
לכבוד הח' ד. קלפנר
מנהל קו־אופ הרצליה, רמת־השרון
ת.ב.
הנדון: פרסומים בעתונות על אי סדרים כספיים באגודה
הננו לאשר קבלת מכתבך שבנדון.
הנך מציין במכתבך כי בעקבות פרסום דו"ח מבקר ההסתדרות על אגודתכם הופיעו ידיעות בעתונות, כי קיימים אי סדרים כספיים באגודתכם.
כדי לתקן את הרושם שנוצר כתוצאה מפרסומים אלה ביקשתם את הבהרתנו.
הפרסומים הנזכרים על קו־אופ הרצליה לא שיקפו נכונה את הכתוב בדו"ח.
הדו"ח עמד על מצבה הכספי הקשה של האגודה בתקופת המעקב, ועדת מבקר ההסתדרות צוינה במסקנותיה כי היא רושמת את הודעת הנהלת האגודה, כי היא מטפלת במציאות פתרון יהודי לשיפור המצב הכספי.
בדו"ח לא היו כל מסקנות לגבי אי סדרים כספיים באגודתכם.
בברכת חברים,
נפתלי בלומנטל, מבקר ההסתדרות

מנת דם חיים לאדם
לתרומות דם פנה למגן דוד אדום הקרוב

לפני 60 שנה

נבחרי היהודים לעירית ירושלים

המאמצים לשלום בתוך העדה היהודית בעניין הבחירות לעיריה הוכתרו בהצלחה. לאחר אסיפות וישיבות מרובות השגה הסכמתם של הספרדים ואגודת ישראל על מועמדותו של ה' אליהו שמאע והאחוד הוקם. באופן זה הניש ועד העיר רשימת מועמדים זה י. בן צבי, חיים סלומון, יצחק אלישר ואליהו שמאע.

וג'בוד על ערכם של היהודים בא"י

בנאומו באסיפה ציונית בלונדון אמר קולונל יאשיה וג'בוד בין השאר: אעפ"י שמספר היהודים בא"י הוא רק 150,000 ממספר האוכלוסין הכללי של 750,000, הנה הארץ היא כיום עברית. היהודים הם נשמת הארץ ודמה. הם אינם משעבדים ומנצלים את ילידי הארץ כמנהג המישבים בארצות אחדות שבדורות הקודמים, אלא בונים את הארץ בזעת אפם.

לפני 40 שנה

התלין מאושוויצים לתליה

ואושה. הצורר הנאצי רודולף הס נידון היום למיתה בתליה.

פריצה ב„אושן ויגור"

הודעה רשמית אומרת כי נבקע חור בתחתית אנית גירוש המעפילים „אושן ויגור" בשעה שעגנה בנמל בקפריסין. חושבים כי ההתפוצצות של חומר נפץ מעידה על נוכחות טרוריסטים בקפריסין.

המפקדה האמריקאית לוחצת לפתרון שאלת א"י

ניו יורק. עתונות אמריקה מודיעה כי לדעת השלטונות הצבאים האמריקאיים בגרמניה אין כל אפשרות לגשת לפתרון בעית הנידחים היהודים בגרמניה בלי פתרון בעיית א"י. דעה זו הובעה רשמית בדו"ח שנשלח על ידי המפקדה האמריקאית בגרמניה לממשלת ארה"ב בקשר להקמת הארגון הבינלאומי לעניני פליטים.

בפאריס התקיימו כבר תצוגות האופנה פרט־א־פורטה (קונפקציה) לסתיו־חורף 1987. מתוך שלל התמונות שהגיעו לשולחן המערכת בחרנו – והבחירה היתה קשה – להביא כמה דוגמאות לחליפות, בסגנונות לא אחידים, אך עם מעוף, דמיון, ציוריות ואלגנטיות – כל מה שעושה מבגד חגיגה. מימין לשמאל: 1. ז'אן־פול גוטייה עם ז'קט מצמר לבן בכיסים מודגשים מעל שמלת־מיני מוכספת עם צוואר עגול; 2. ואלנטינו האיטלקי בחליפת־שמלה מבד משבצות ועליו מעיל תואם עם בטנת משי ומגבעת שחורה; 3. לאנווין – מערכת שלושה חלקים ממשבצות סוטאן עם ז'אקט קצר בעל שוליים מעוגלים ומעיל רחב. המגבעת – מקטיפה שחורה; 4. ז'יוואנשי – חליפה קלאסית מצמר באורך מעל לברך; 5. שאנל – חליפת אחר־הצהריים עם חצאית מיני מקטיפה וז'אקט בפפיטה ענקי; 6. סוניה ריקייל – חליפת מכנסיים מיני, ז'קט ארוך בבד מודפס. על הראש – טורבאן; 7. אנגס בי: ז'קט צמר מפוספס, צר וארוך מסתיר חצאית קצרה מאותו בד וסוודר צמר עם צווארון צב.

העשיר, האיכר והבריאות

„אין צמח שאינו מכיל משהו שהוא טוב לאדם"

אומר משה רודיטי, חקלאי של צמחי מרפא ועשבי תבלין

מאת נורית חליף

הבא לסוכתו של משה רודיטי, אל עולם אחר הוא נכנס. קודם כל הריחות: בליל מופלא ואגרסיבי של ניחוחות מן הטבע, מתנפל עליך ולא טוב. אחר כך המראות: מדפים עמוסים מיני עשבים. כתושים וגרגרים ושורשים ועלים מיובשים ארוזים בצנצנות, בקופסאות, בשקיות שקופות. ולבסוף גם הסיפורים: אין סוף לסיפוריו של האיש הזה, משה, המתגנדר בשפם שיבה מפואר, מקרין מנוחה ונועם, שופע ידע בכל הנוגע לצמחי מרפא ותבלין, טבע ובריאות.

בסוכה הנאה, הנטועה בדרך לרמת־אפעל ותל־השומר, מוזגים לי מיד־מיד תה ריחני, תערובת כתושה של עלי גרניום, עלי לואיזה (עשב לימון) וזוטה־לבנה. לגימה בהנאה, לומדת מהר עד כמה קרוב האדם אל הטבע. המדפים עצמם מספרים זאת, או בדברי משה רודיטי: „אין צמח שאינו מכיל משהו שהוא טוב לאדם". אבל את התכולה הטובה צריך לגלות [illegible] ללמוד לנצלה. קדמונינו ידעו את הסוד, השתמשו בדים [illegible] עד שבאה העת החדשה וסיכסכה בינינו לבינם. למזלנו שוב מתעוררים אנשים כמשה, להשיב אותנו אל המקורות, קרי: לחיות עם הטבע. דוגמאות?

מיץ הארטישוק, למשל, הינו תרופה בדוקה למחלות כבד. צמח האשפתות התנ"כי הנקרא בימינו „טורה־מטל", אצור בו חומר לשיכוך כאבים ולטיפול במחלות עיניים. הזוטה־הלבנה היא תרופה לניקוי דרכי הנשימה ולהורדת לחץ הדם. גם באקליפטוס, כידוע, יש חומר לריכוך וניקוי כלי הנשימה. הלענה יעילה במלחמתנו בסכרת. האכינאה (50 גרם בשקית קטנה מחירם ב„סוכה" 7.30 ש"ח). לעצירת דימומים פנימיים. בעזרת צמח נטול ריח הנקרא אלמוות־הכסף, מסלקים חול מן הכליות. הספלול, הנקרא בלעז אריסטולוכיה, מסייע ליולדות ללדת במהירות, להמעיט כאב. החובזה, זו הצומחת פרא בצידי דרכים, שבויה באבק, יפה היא לסילוק צרידות ודיפוי פצעי גרון. רק לחלוט ולשתות ונגד מיגרנות כדאי להיעזר בטיליה או בספירולינה ולהיפטר אחת ולתמיד מהאופטלגין. ובמקום הקפה הרעיל, מוצע לנו ב„סוכה" תחליף קפה, מופק מצמח הבמבו. (קופסה מחירה 8.70 ש"ח).

כמה טבעי ובריא וקל משה רודיטי מצביע על תכולת צנצנותיו, לכאורה גאה. ובטוח בכוחן לרפא ולהעשיר מאכל ומשקה, אבל מאחורי חיוכו מסתתר בכל זאת ספק קטן. הוא אומר: „בני האדם עצלנים הם, לכן הם נתלים ברופא. שהוא ילמד ויתעסק במה שטוב לכאב ולפצעים, שהוא יגיד להם. כי מי שמתכוון להיעזר בצמחי מרפא ועשבי מרפא, צריך להקדיש גם קצת זמן ומחשבה לנושא הזה, לקרוא קצת, כדי להבין את העיקרון שמאחורי כוחות הטבע".

הוא עצמו „מוכן", במובן, להמליץ על עשב כזה או אחר לטיפול בכאבי בטן, או גירודים למיניהם, או עצירות ומיגרנות. הוא יודע הרבה. הוא אוצר בלום, אבל להתחרות ברופאים זה לא. הוא איננו רופא ולא מרפא. הוא סוחר במרכולתו. או סליחה, למעשה הרי הוא חקלאי. הזעתר, הזנגביל, הקנמון, הכוסברה, הקורנית והמליסה – כל אלה נספגו אל תוך חייו בהדרגה, שנה אחר שנה.

נולד בפתח־תקווה וגדל בכפר־חיסים להורים ממוצא תורכי. אביו שהיה המוכתר של כפר חיסים, גם הוא חקלאי, והנער משה גדל שם עם עשב השדה, הרוח והשמש. אחר כך הלך לכנרת, היה מדריך ביישובי עולים, במקווה־ישראל, היה גם

אפילו חבר להקת הנח"ל, מחזור ראשון. בן מזל עקרב. בשעה שהוריו התיישבו בכפר אז"ר, המשיך הוא במסעותיו על פני הארץ עד שיום אחד החליט גם הוא לשוב לאדמה ונעשה חקלאי. התחיל, בדרך מקרה, לגדל ארטישוקים כירק מאכל. סיפרו לו שעלי הארטישוק אוצרים בתוכם מיץ שממנו אפשר להפיק תרופה למחלות כבד. נעשה מעין שותף לחוקר ושמו ד"ר פפר אשר עסק אז, בשנת 62, בצמחי מרפא והפך גם את משה למשוגע לדבר. ד"ר פפר ז"ל, מספר משה רודיטי בכובד ראש, יצא יום אחד לג'ונגלים של ברזיל לחפש אחר צמח שניתן להפיק ממנו תכשיר נגד קרחות. מצא שם שבט מגדל שיער להדהים, גם מצא את אותו שורש מסויים שבני השבט ההוא היו זוללים, רצה לקחתו עמו לישראל, אלא שכדרכו משם נפל על קוצו של צמח זר שהרעילו, ולא הספיקו להביאו לבית החולים, גופו הורעל למוות. סיפור עצוב. לאחר מותו המשיך משה רודיטי לבדו. בשנת 69 החל לגדל את צמחי הווינקה בעלי הפריחה הוורודה שממנה מפיקים תרופה נגד סרטן השד והדם. מדינת ישראל היא המדינה השלישית בעולם, אחרי הונגריה וארה"ב, אשר פיצחה את הקוד הנסתר של הווינקה. משה היה מעורב בתהליכי הלימוד, הגידול והייצור של הצמח. „בזכות הווינקה הצנועה הזו ישנה כיום התפתחות אדירה בקידום הטיפול בסרטן הדם". התמיד וגידל את הווינקה על פני מאות רבות של דונמים. גם גידל חצבים, להפקת תרופה להרגעת הלב. נסע לארצות תבל, בעיקר למזרח הרחוק, ללמוד מה הם עושים שם מצמחים. בארצו של חומייני למשל ובהודו מפיקים מן הזעפרן (תבלין מוכר) חומר נגד אין־אונותו של הגבר. (20 ש"ח עולה גרם זעפרן ב„סוכה"). נסע הלאה לתורכיה ובולגריה, למד גם שם סודות ושיטות, חזר ארצה והקים חוות גידול בנגב, הקים חווה נסיונית במצרים, בשנת 72 יסד ביישוב שדרות את חברת „וינקה רוז". ניסה כך וניסה אחרות וכדבריו: „התחלתי הכל מוקדם מדי, לפני שהממסד הישראלי היה מוכן להכיר בחשיבות חקלאות ממין כזה, חקלאות של גידול עשבי וצמחי מרפא ותבלין. עכשיו אני שוב עומד לפני התחלה חדשה. בן־אדם לא צעיר, אב לארבעה. רק לאחרונה החלו רוחות חדשות מנשבות כאן. בשנים האחרונות הכיר הממסד החקלאי בארץ בחשיבותם של העשבים", מחייך משה בהנאה. „לישראל יש כיום ידע רב בנושא. ישראל מסוגלת להתחרות אפילו במזרח הרחוק".

בטנו מלאה סודות מקצועיים, בעיקר בתחום של ייבוש צמחים. איך מייבשים וינקה ואיך את הזעתר ואיך את הלימונית, שהרי ייבוש נכון קשה אף יותר מן הגידול עצמו. לו יש שיטות סודיות. קוטף ענף של לימונית מן השטח, ממולל אותו באצבעותיו והריח, כמו נפץ עז, ממלא אותו ואותי ואת כולם. את הלימונית צריך להכיר היטב, הוא מסביר, לדעת איך להפריד נכון את העלים מן הגבעול. הלימונית שלו גדלה סביב סביב סוכתו. נסיון של 25 שנה.

על מדף ב„סוכה" מצאתי: משקה לבוקר – עשוי מלואיזה, זוטה־לבנה, קורנית, מנטה והיביסקוס. זה במקום קפה. משקה מרענן, מעורר ובריא. משקה לצהריים – כתישה של פקעות „ורד הכלב", טיליה, מנטה, לואיזה ועשב לימון. משקה זה מקל את העיכול לאחר ארוחת־הצהריים, מסיר כל כובד מן הקיבה. משקה ללילה – מורכב מלואיזה כתושה, שעונית, מליסה, תלתן־ארגמן והחמרין – משקה מהנה ומרגיע ללילה טוב.

על מדף אחר צומחת נינוחה האלוורה, דומה לקקטוס סתם, אלא שזו יפה היא לריפוי כוויות ופצעים. וגם פסיפלורה שם, למכירה, הו פרי התאווה: את קליפות עץ האשחר, הגדל בסביבות ירושלים, מציע משה כנגד מכת העצירות.

„מטרתי האישית, מעבר לעניין הפרנסה, היא הגברת מודעותם של בני האדם לכוחם של הצמחים וליכולתם לעזור להם. המטרה הלאומית שלי היא להמריץ את היצוא. המדינה הזאת יכולה וצריכה לגדל צמחי מרפא ותבלין. זה פתרון עכשווי לחקלאות שבמצוקה. צריך להגיע למתכונת ממלכתית, לתמיכה ממשלתית. הודו וסין מובילות בעולם בכל הנוגע לצמחי תבלין. אחריהן הונגריה, רומניה ומצרים. אנחנו יכולים לצעוד ישר אחריהן. ההשקעות לא תהיינה בלתי אפשריות, ידע כבר יש, אנשים טובים גם כן. אז קדימה!"

„לקראת חקלאות מסוג חדש נשענת, למעשה, על סיפורי סבתא, נכון או לא נכון?"

„נכון בהחלט. אותן תרופות סבתא שפעם השתמשו בהן, מוכיחות עצמן עד היום. היה יסוד הגיוני בהרבה מנהגים שבטסים מאז, אם גם לא בכולם. מי אינו יודע שבצל כתוש, סתם בצל כזה של סלט ישראלי, מסלק ומרפא נפיחויות קשות? שבאבקה העשויה משריון צבים יש חומר העוזר להגלדת פצעים?"

ושוב אותו חיוך שלו מתחת לשפם הענקי: „נכון, לא כל מה שהיה יפה בשעתו מתאים לזמן הזה, ואף על פי כן, הקדמונים הניחו את היסוד למרע העשבים. אנחנו נחייה אותו". והדברים מוזג לי תה מסוג אחר, עשוי פקעות כתושות של ורדים ועוד משהו בפנים – נתבלבלה דעתי ושכחתי לרשום.

ו„סגנון" – עולה המון

מאת נעה גל

במכון בריאות בשם „לייף סטייל", שייפתח החודש בשורש, ילמדו רפואה מונעת אלה הלוקים במחלות של השכבה הסוציו־אקונומית הגבוהה

על המודעות ההולכת וגוברת לקשר שבין תזונה נכונה ובריאות, הסתמכו חיים טיטלבאום, משקיע ואיש עסקים וד"ר פסח סגל, משקיע ורופא פנימי, כשהחליטו להקים את „לייף סטייל", מכון בריאות, שייפתח בסוף חודש אפריל.

המועמדים לטיפול המתאימים להם, הם אלה המועדים לחלות במחלות לב וכלי דם, בעיקר בני 40 ומעלה, ואלה הלוקים במחלות אלה. לצורך הגברת תודעת החשיבות של הנושא מרחיבים השניים את הדיבור על סטטיסטיקות ומספרים, המוכיחים שהעולם המערבי מותקף על ידי ששה גורמי סיכון עיקריים: רמת כולסטרול גבוהה בדם, יתר לחץ דם, עודף משקל, עישון, סוכרת והיעדר פעילות גופנית. וכל אלה הם סיבה טובה לטיפול מיוחד.

במלון שורש, 17 ק"מ מירושלים, [illegible] רופאים, דיאטנים, אנשי כושר גופני, אחות ואנשי מנהלה, ישהו בין 20 ל־30 מבקרים בשני מחזורים בחודש. כל מחזור בן 13 יום. כל מבקר יקבל חדר פרטי או זוגי לבחירתו, לאחר שעבר סדרת בדיקות מקדימות האמורות להצביע על מצבו הבריאותי. רק אלה מבין הפונים שיימצאו במצב גופני מתאים לטיפול יופנו למכון. מטרת הבדיקות אמורה, בין היתר, לשמש את צוות המכון באיתור הפעילות המתאימה לכל נבדק באופן אישי בלי שתסכן את מצב בריאותו. היוזמים מכנים את פרק הזמן בו יעברו המבקרים במכון – „חינוך מחדש".

הפעילות הגופנית יחד עם שינוי בהרגלי תזונה, אמורים, לדעת טיטלבאום וד"ר סגל, להביא לשיפור במצבם הבריאותי של המבקרים ולשינוי באורח חייהם. מכאן להגנה על פגיעה אפשרית במחלת לב וטרשת העורקים. בתום שהייתם במקום ייבדקו המבקרים שנית ותוצאות הבדיקה יאומתו עם הממצאים הראשונים, כדי להמחיש לנבדק את השינוי שחל במצבו.

„ההשקעה ברפואה מונעת זולה ועדיפה על פני צינתור ושתילת מעקפים ואישפוז שלאחר ניתוח", אומר ד"ר פסח סגל.

את הדימוי של מכון „לייף סטייל" כ„רפואה לעשירים", שדבק בו עוד טרם פתיחתו, מסביר ד"ר סגל בעובדה שישנו מיתאם בין מודעות והבנה לגורמי סיכון של מחלות, ובין רמה סוציו־אקונומית מסוימת. „באופן טבעי אנשים התופסים עמדות בכירות הם הזקוקים לרפואה טובה יותר כדי להבטיח את המשך עבודתם החיונית. הם גם אלה המסוגלים לשלם בעד שירותים ברמה גבוהה. גם מנהל חברה או מפעל יעדיף להשקיע בבריאותו של עובד בכיר כדי לשמור על איכות הפעילות או היצור".

בשלב מאוחר יותר, מוסיפים היוזמים כדי לרכך את הדברים, תופעל תכנית שלב ב' למרכזי אוכלוסיה במקומות המגורים. צוות המכון ידריך וינחה את אלה שאינם יכולים להרשות לעצמם שהייה במכון. התכנית הפילנתרופית הזו תמומן מכספי הצלחתה הכלכלית של תכנית שלב א' 150 דולאר ליום ישלם מבקר בודד ב„לייף סטייל", זוג מטופלים ישלם 200 דולאר ליום. ובני זוג שרק אחד מהם משתמש בשירותי המכון והשני שוהה בו כבחופשה, ישלמו 300 דולאר ליום. במחיר זה כלולים לינה והשתתפות בתכנית הטיפולית. על כל פעילות אחרת כמו טיולים וסיורים בסביבה, ייגבה תשלום נוסף.

איזי לונג מכה על חטא

איך עויתי, איך פשעתי, איך העזתי לכתוב שהקפה שמייבאת הקאפה עולה 7.75 ש"ח הצנצנת בעוד שהאמת היא, שהוא עולה רק 5.75 ??

שאשרף באש הגיהינום!!

איזי לונג.

איזי לונג
ממליץ ולהיפך

מתקפת האביב

קנה מידה – 1:להמון

מ־ירשם קרב

סיוע קרוב

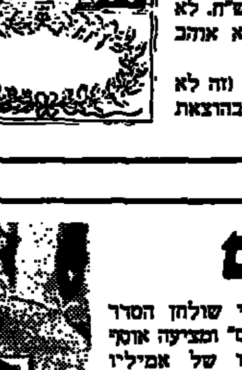

לא רק קנידלך, גם הגדה יפה, עתיקה, מקסימה מלפני 250 שנה, בצבעים מלאים, אידאלית כמתנה ל„סד"ר שאתה מוזמן אליו, עולה 35 ש"ח. לא זול, אבל אף אחד לא אוהב לקבל מתנה זולה...

„הגדת אמסטלרדם" (זה לא שגיאה, ראה תמונה) בהוצאת פלפוט.

הלם

לחידוש פני שולחן הסדר דואגת „סולמנ'ס" המציעה אוסף כלים בעיצובו של אמיליו ברגמן. מחיר מערכת לאדם מתחיל ב־50 ש"ח. מתאים במיוחד לסדר פסח של אדם אחד.

מאמץ עיקרי

הראש של כתר פלסטיק ממציא לנו פטנטים ומלמעלה למטה:

פותחן פלא עם מגנט – 13.70 ש"ח.

מועך/איחסונית שום, גם מועך וגם מאחסן!! – 11,20 ש"ח.

טוחן מלח ופלפל להפעלה ביד אחת (!) – 15.90 ש"ח.

ועוד ועוד פטנטים והכל לכבוד הפסח. בהנחה של 10% בכל חנויות כתר פלסטיק.

אב"כ

חברת „קרליין" מציידת אותנו לחג באריזות מתנה הכוללות קרם גוף ודיאודורנט לשימוש אחרי הרס, הצפרדע הכינים.

„ארס" – לגבר, מי גילוח ודיאודורנט, 24.66 (אחרי הנחה)

„ספורטי" – לאשה, קרם־גוף ודיאודורנט, 14.95 (אחרי הנחה)

„אמורי" – לאשה, בושם ודיאודורנט, 28.16 (אחרי הנחה)

ו ש מ ח ת בדיאודורנטיך והיית אך שמח.

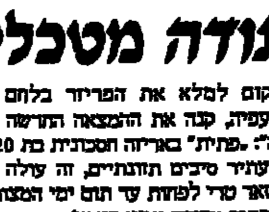

עתודה מטכלית

במקום למלא את המריזר בלחם או לרוץ לאבולעפיה, קנה את המצאה החדשה של חברת „תלמה": „פתית" באריזה חסכונית בת 320 גרם.

זה עתיר סיבים תזונתיים, זה עולה 3,10 ש"ח וזה יישאר טרי לפחות עד תום ימי המצות.

(להסתיר מחשש עינא בישא).

רתק

פרלינים „אינטרמצו", שבבי שוקולד „מנדולינה", שוקולד „רומבה", נוגט „הרמוניה", מרציפן „אננס" – הם רק חלק ממיטב היצירה העברית החדשה של „שוקולד הגליל", השוכן בעיר המקובלים צפת, בפרוס החג.

כל המוצרים, מבטיח לנו היצרן כשרים לפסח מטעם הרבנות בצפת שבטח שברה את שיניה על השמות המקוריים האלו...

קהל היעד

נפתח כנס הסופרות הבינלאומי:

על הפרק:

האם לכתיבת נשים יש קול מיוחד

מאת אראלה ראוד

כנס הסופרות הבינלאומי הנערך בימים אלו בירושלים נפתח ביום שלישי בערב בטקס חגיגי בהשתתפות מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס, ראש העיר ירושלים טדי קולק, יו"ר פא"ן ישראל אהרן מגד, יו"ר אגודת הסופרים העבריים שולמית לפיד ופרופ' אליס שלוי, יו"ר שדולת הנשים בישראל, המארגנת את הכנס.

הכנס נפתח בראש חודש ניסן, תאריך הולם, ציינה פרופ' שלוי. כי לפי המסורת, ראש חודש הוא יום חג לנשים. הכנס לא בא לדון בשאלה האם יש ספרות נשית, דבר שאין חולקים עליו, אלא האם לכתיבת נשים יש קול מיוחד בעל אופי וצבע משלו. אפשר לדון בשאלה זו דווקא בכנס סופרות, שאינו רואה בהבדלים – אם הם קיימים – בסיס להפלייה.

אהרן מגד אינו חושב שקיימת הפלייה בתחום הספרות והאמנות. וייתכן, לדבריו, שדווקא בכנס המיועד לסופרות בלבד יש משום הפלייה. לפיד בחנה את ההתפתחות בתחום הכתיבה העברית המחודשת. אליעזר בן־יהודה, מחדש השפה העברית, אמנם תמך בכתיבה של נשים, היא אומרת, אולי משום שחשב שהנשים תנהלנה לשפה העברית המתחדשת את הרגש והחינניות, בעוד שהכושר האינטלקטואלי שמור לגברים בלבד. את גישתו המתנשאת אפשר למצוא גם בימינו, היא טוענת. הספרות אמנם התרחבה והתפשטה אולם גם השנה, בכתיבת ביקורת בארץ על השירה הנשית, ההתייחסות אליה היתה על פי הציפיות: לא חיפשו אינטלקט ולכן מצאו רק מה שחיפשו. זו הסיבה שרבות מאיתנו מתנגדות לזיהוי – סופרת. אולם ניהפך למתוחות אם נקרא לעצמנו סופר, ציינה. הפתרון הוא, אם כך, לראות בכולנו בני־אדם שמקצועו הוא הספרות.

מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ אמר בסוף דברי ברכתו, כי הוא מוכן לענות על שאלות – אם יופנו אליו – ואמנם, לקראת סוף הטקס, במסגרת תגובות הקהל, נשאל פרס „מדוע הוזמנו גברים לטקס זה". על כך ענה – שלא הוא האיש שצריך לתת תשובה. הגיבה פרופ' שלוי ואמרה: נהוג בפתיחות חגיגיות מסוג זה להזמין נושאי משרות רמות ועל כן הוזמנו הגברים..."

هكذا من الأمل

صورة من الأصل

כל התותחנים כולם

מאת נתן רועי

על גבעות זכרון יעקב, במקום שבו ניתן לצפות אל הים התיכון, יתכנסו ב־9 באפריל 1987 תותחנים צעירים. ביניהם ייבלעו כמה עשרות תותחנים ששיבה זרקה בשערם אבל הם עדיין חדורים רוח קרב. יהיה זה בעת טקס חנוכת השלב הראשון של פרוייקט „בית התותחן" שמהווה הצדעה של התותחנים הוותיקים, שלחמו במסגרת הצבא הבריטי על גדות נהר הסניו באיטליה וזכו לכינוי „הפלשתינאים", לתותחנים הצעירים המשרתים במסגרת השירות הסדיר של חיל התותחנים הישראלי.

זכרון יעקב

הכל החל בשיחת רעים. התכנסו יחדיו יהושע ברמן, מוותיקי התותחנים בצבא הבריטי, ששירת גם בחיל התותחנים הישראלי, אלכס שר, אדריכל, שהיה בין מתכנני העיר ערד ושירת כתותחן בצבא הבריטי, שלום עירון, אף הוא מוותיקי חיל התותחנים וקצין תותחנים ראשי (1957־1952). הם התגייסו לצבא הבריטי ביוני 1941 ועברו יחד את תהליך הגיוס במחנה הצבא הבריטי בסרפנד (צריפין). 24 שעות בילו במחנה ומשם עברו לבסיס התותחנים בסטלה־מאריס שבחיפה. רובם הפכו לתותחני־חופים ואחרים הצטרפו להגנה האווירית. קבוצה זו היתה אחראית להטבעתה של הצוללת האיטלקית „שירה" מול חופי חיפה ולהפלת מטוס הקרב האיטלקי במהלך מלחמת העולם השניה. בין הצעירים שהתגייסו לחיל התותחנים הבריטי היו אריה (לובה) אליאב, מיז (מיודובסקי), חיים שורר (לימים עורך „דבר"), יגאל הורביץ („תרדו מן הגג, משוגעים"), אברהם יפה ז"ל, יוסף נבו, יהושע (ג'ינג'י) ברמן, אלכס שר, שלום (פרדי) עירון ורבים רבים אחרים.

כבר אז, בצבא הבריטי, היתה החבורה מאוחדת. גאוות היחידה של „הפלשתינאים", כפי שהם כונו בפי הבריטים, היתה בשיאה. הם עמדו על כך שיהיו מאוחדים ולא מעורבים בין החיילים הבריטיים. שלוש שנים הגנה הקבוצה על חופי הארץ ולמדה את מלאכת הירי בתותחי הששה אינץ'. בדצמבר 1944 התאחדו שתי היחידות, הנ"מ ותותחני החוף הארצישראלים, לגדוד אחד, גדוד 200 המפורסם, שאמור היה לצאת לשדות הקרב באיטליה. היו ביניהם כאלה שבילו כבר בסוללות הגנה אווירית בקפריסין. הם קובצו בבורג' אל ערב שבמדבר המצרי והמתינו לאניה שתקח אותם לשדה הקרב. כשהגיעו לאיטליה, הועלו על רכבת שלקחה אותם לפלסטרינה ווגורולו. הבריגדה היהודית היתה בפיג'ג'י אבל התותחנים הוצבו לא הרחק מהסניו. הגרמנים ישבו בעמדות והמתינו ל„פלשתינאים" ואלה לא ויתרו וירו לעברם עשרות פגזים. שם, במבנה של בית החרושת לטבק בסמוך לסניו, נקשרו התותחנים הישראלים בקשרי חברות שלא יינתקו.

קשר גורדי זה נמשך עד עצם ימים אלה. בתחילה תכננו ה„פלשתינאים" להקים בית תותחן כהצדעה לחיילי חיל התותחנים הישראלי על 212 דונם באביחיל ליד נתניה. בשנת 1976 הועלתה ההצעה באורח רשמי ואז התנגדו לכך תושבי היישוב. ב־1983 ניגשו הוותיקים לחיים ישראלי, עוזר שר הביטחון, והעלו לפניו את הרצון לקדם את הפרוייקט שנתקע שלא באשמתם. ישראלי בדק ומצא 37.5 דונם בזכרון יעקב שעליהם עומד „בית אהרונסון". כיוון שהאדמה שייכת ליורשי משפחת אהרונסון, היו ה„פלשתינאים" חייבים להוכיח באותות ובמופתים כי השטח ינוצל להנצחה ולחינוך. עבודת הפיתוח באיזור החלה זמן קצר לאחר מכן, כשהתרומות הראשונות החלו להגיע ומיד עם סיום עבודת התכנון של אלכס שר האדריכל. אבן הפינה לאתר הונחה במאי 1985 וב־1986 הוחל בבניית החלק הראשון של הפרוייקט, האנדרטה לחללי התותחנים מאז הצבא הבריטי ועד היום.

האנדרטה היא רק חלק מהפרוייקט הכולל מגרש מסדרים, אמפיתיאטרון, מוזיאון, חדר זיכרון, תצוגת תותחים, חדרי לימוד וישיבות, משרדים, חדר אוכל, איזור נופש וספורט. האנדרטה מיוחדת במינה בהיותה פסל סביבתי לכל דבר המשתרע על פני חצי דונם. הפסל כולל כמה עמודי בטון בגובה 6.5 מטרים. בסיסו של כל עמוד כזה מגיע ל־3.5 מטרים. כל העמודים הללו נוטים לעבר מרכז דמיוני, ועל כל אחד מהם נרשמו שמותיהם של נופלי חיל התותחנים בכל מלחמות ישראל. אלכס שר מציין כי מאחורי התכנון היה ניסיון להקים אנדרטה שתאפשר להורים להתייחד עם יקיריהם ולגעת בשמם. שלא כמו באנדרטאות אחרות, הכוללות גוף ארוך שההורים השכולים חייבים להידחק לידו כדי להתייחד עם שמות יקיריהם, *כאן ההתייחדות אינטימית ממש.* ההורים יכולים לגשת לעמוד שעליו חקוק שם הבן ולהתייחד עם זכרו.

האנדרטה נמצאת באיזור הגבוה ביותר של האתר בזכרון יעקב. מנקודה זו ניתן לצפות אל הים התיכון. ה„פלשתינאים" אומרים כי בסיום הפרוייקט יוכלו לרשום לעצמם הישג נוסף במהלך ידידותם בת 46 השנים: הם יוכלו להצדיע ליורשיהם, התותחנים הישראליים, ולהתבונן עמם אל הנוף מרהיב העין שנשקף מהפרוייקט.

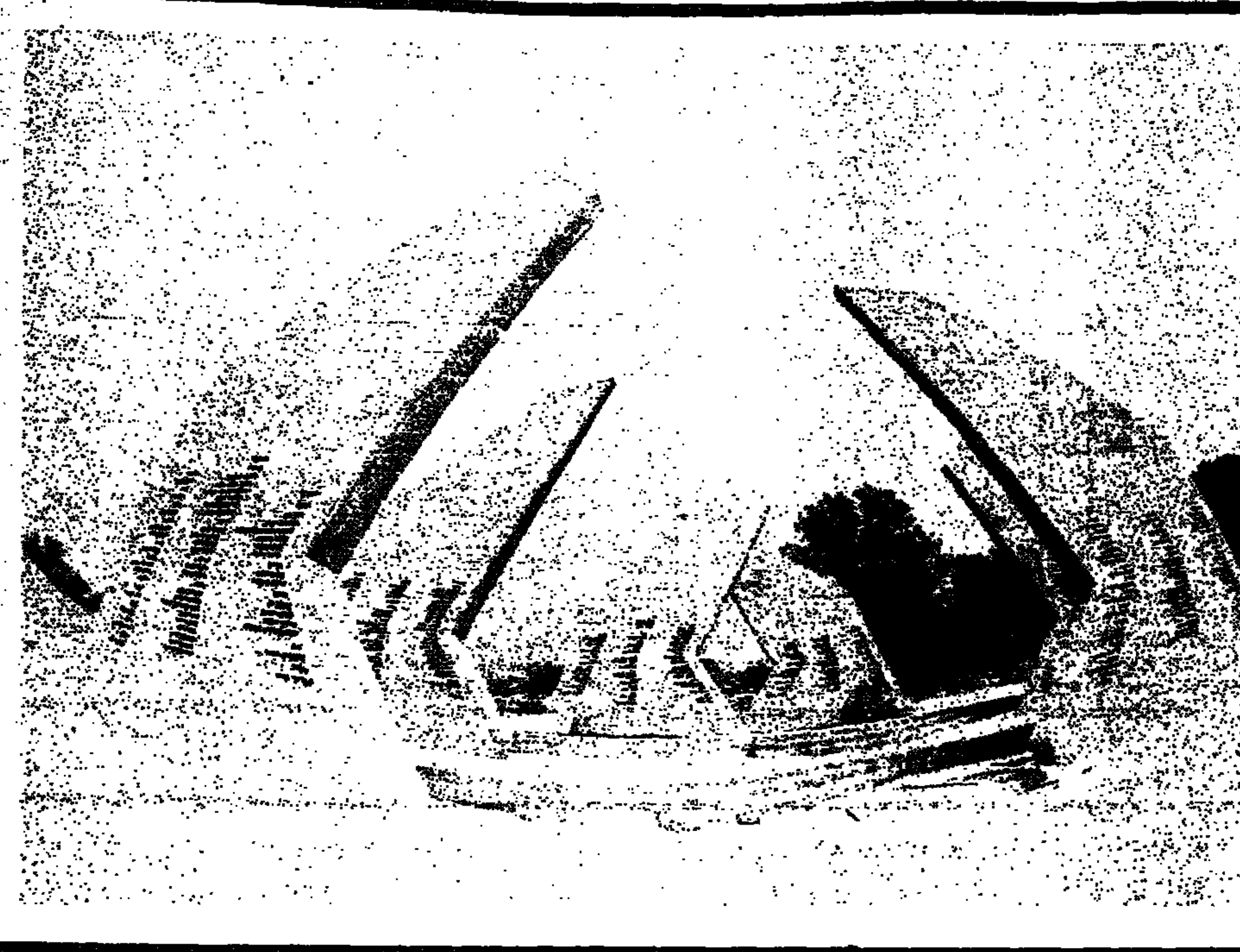

זה ,בום' — או עורבא פרח?

מאת יצחק מרידור

„ראית איזה חנות פתח יוסקה? איפה, לכל הרוחות, הוא מצא את הכסף? אתה חושב שיילך לו? אני אומנם מאחל לו שיצליח, אבל אני לא יודע. כמה סמרטוטריות צריכה עיר כמו שלנו?"

„נו, לא אמרתי לך? לי זה היה ברור שהוא יפשוט את הרגל... כמה חנויות „פופ" צריכה עיר קטנה כשלנו? בסך הכל חבל לי עליה: הוא השקיע בחנות המחורבנת הזאת את כל הפיצויים שקיבל על 20 שנות עבודה. והכל הלך לטמיון תוך פחות משנה."

עפולה

„מילא, לשלם 300 דולר לחודש, בעד חנות קטנה, אני עוד מבין. אבל 1200 דולר לחודש? בעפולה? כמה צריך הבן אדם להרוויח כדי לעמוד בכל ההוצאות האלה – וגם שישאר לו משהו? השמועות הרבות על הרווחים הגדולים של אחרים עלו לו כנראה לראש. אי־אפשר להבין את זה אחרת."

„שמעת? ינקל'ה פתח לאשתו בשדרה המרכזית חנות קטנה לכלי בית ומתנות. הוא אומר שבינתיים הוא ימשיך לעבוד בחברת החשמל, אבל אם זה יילך, כמו לשכנה שלו רבקה, הוא יעזוב את העבודה ויעבוד עם אשתו בעסק."

שיחות רבות מעין אלה מתנהלות לאחרונה בפגישות חברים בערבי שישי בעפולה, בה מתרחש בשנתיים־שלוש האחרונות מעין „בום" מסחרי שאיש אינו זוכר כמותו, וספק אם יש דוגמתו במקומות אחרים.

מה מסתתר מאחורי התופעה המדהימה הזאת של עשרות חנויות הצצות שם חדשות לבקרים כפטריות אחרי גשם? האם יש, או אין, היגיון כלכלי ל„אמוק" הבלתי מוסבר הזה, המקיף רבים וטובים, שאפילו לא חלמו להפוך לסוחרים ולבעלי חנויות?

תשובות על שאלות אלה סיפקו לנו סוחרים עפולאיים אחרים בעלי ותק ומעמד.

„אם גוי היה רוצה לפתוח חנות בעפולה, הוא היה בודק, קודם כל, מה חסר. אבל יהודי? הוא יותר חכם. הוא בודק מה הולך, מה מצליח, ואם למישהו אחר „הולך", אז למה שזה לא יילך גם לו? ומה הסוף? הוא הורס את הפרנסה של הסוחרים הוותיקים ופושט אחר כך את הרגל." כך אומר לי סוחר ותיק, בעל חנות יוקרתית בשדרה המרכזית בעפולה, וממהר להוסיף: „כולם רואים רק את החנויות החדשות שנפתחות ואיש אינו שם לב לאלה הנסגרות, בשקט בשקט, אחרי שנה, מקסימום שנתיים."

„תראה", אומר סוחר אחר, „אם החנות היא שלך, ואינך צריך לשלם עבודה כל חודש מאות של דולרים כדמי שכירות, מילא: אתה לא מרוויח, אבל אתה גם לא מפסיד. אבל האנשים האלה משלמים עשרות אלפי דולרים דמי־שכירות מראש. אני פשוט מרחם עליהם."

„רוב הסוחרים החדשים", סבור אחד מהאמידים והמפורסמים מבין סוחרי עפולה, „הם אנשים שנפלטו בשנתיים־שלוש האחרונות ממקומות עבודה קבועים, קיבלו פיצויים וחיפשו תעסוקה „הולמת". מה הם יכולים לעשות? ללכת לשירות התעסוקה? זה לא לפי כוחם ולא לפי „מעמדם". אז הם משקיעים את המעט שיש להם בתשלום דמי שכירות מראש, לשנה־שנתיים, ומאמינים שיוכלו להתפרנס ממסחר. אבל רק אחרי שנה, ויותר, הם לומדים את הלקח ודווקא בדרך הקשה. אז הם לומדים מה זה מס הכנסה ומע"מ ומסי עירייה ושכר עורך דין ויועץ מס ועוד הרבה מכות שלא כתובות בתורה. הבום המסחרי שאתה מדבר עליו לא היה ולא נברא. זה רק קצף על פני המים. למעשה, יותר חנויות נסגרות משנפתחות. לא קל להיות סוחר בישראל. זה רק נדמה ככה."

שמשון שחורי, ראש העירייה הראשון של עפולה, שהצטרף דרך מקרה לשיחה שניהלתי עם אחד הסוחרים, סבור גם הוא שה„בום" המסחרי אינו יותר מעורבא פרח: „כאשר מלאו לעפולה 40 לייסודה", הוא מספר, „הייתי אז רק מנהל המחלקה לחינוך בעירייה. אבל אני זוכר את מודעות הברכה שפרסמנו ב„ספר היובל" שהוצאנו: רוב הסוחרים ובעלי העסקים שנתנו את המודעות נעלמו ואינם. וכך גם רוב המפעלים והעסקים שברכו אותי כאשר הפכתי מאוחר יותר לראש העירייה הראשון של בירת העמק. חלקם פשטו את הרגל ואחרים פשוט התקפלו, סגרו, עברו למקום אחר."

„אני יודע שאתה לא תאמין לי", אומר לי סוחר אחר, המנהל בזה יותר מ־20 שנה, יחד עם אשתו, עסק מצליח במרכז העיר, „אבל אם הייתי יכול, אני, בגילי, למצוא לעצמי עבודה כשכיר בעד 800 ש"ח לחודש, הייתי סוגר מחר בבוקר את החנות ומקבל את הג'וב. להיות סוחר זה לא רק לרוץ לבנק להכניס לחשבון את הפדיון, זה לעבוד יום יום 16 שעות, יחד עם האשה, זה להתעצבן מאנשי קומנדו מס הכנסה שמתייחסים אליך כמו אל גנב בן גנב, זה לריב עם בעל החנות הרוצה כל שנה יותר ויותר שכר דירה. ומה עם ההתחרות הלא הוגנת של השוק הפתוח, של השק"ם ושל ההיפרים וסופרים למיניהם? אנשים רואים אצלי חנות מלאה אנשים ומיד עושים חשבון: 'יה, כמה כסף האיש הזה עושה'. הם לא יודעים שעשרות מבלבלים *את המוח ורק אחדים קונים.*

„פעם הייתי מוכר כל יום ל־70–80 לקוחות. מאז שנפתחו החנויות החדשות הרבות, הנאבקות על קיומן, פחתו הלקוחות שלי, ואני מוכר היום רק ל־15–20 לקוחות ביום, וגם המחירים ירדו בגלל ההתחרות הפרועה. סוחרים ותיקים רבים מעדיפים להתקשר עם מפעלים ולהפוך לסוכנות בלעדית. רק כך אפשר כיום למנוע את ההתחרות הלא הוגנת, אבל זה מקטין מאד את הרווח של הסוחר".

סוחריה הוותיקים של עפולה שאיתם שוחחתי אינם מסתירים את מורת רוחם נוכח „הפרוספריטי" הגדול במסחר הקמעוני בבירת העמק; אבל הנבואות השחורות שבפיהם על כשלונן המובטח של עשרות החנויות החדשות, אינן מרפות ידי איש: אל תיבת הדואר שלי ושל שכני ימשיכו להגיע מדי שבוע הודעות בכל צבעי הקשת ובהן הבשורה המשמחת על פתיחתה של... עוד חנות, עוד „בוטיק", עוד „סוכנות בלעדית", ועל עוד „מכירות מיוחדות" שאסור...

מבט אל ,מבט' סגור

מאת דני צדקוני

ב־1 במארס השנה שלחה הנהלת „מבט", החברה לבנייה טרומית של קונצרן „רסקו" בשדרות, מכתבי פיטורים ל־62 עובדים משארית הפליטה שנותרה בו לאחר גלי הפיטורים הקודמים שהיו בו. מאז באים מדי בוקר הפועלים, רובם ותיקים בני יותר מ־50, אל המפעל השומם ומעבידים בו באפס מעשה את יומם. עד כה לא הודיע הקונצרן, המבקש להשאיר במפעל, שפעם עבדו בו מאות פועלים, 20 פועלים בלבד, על סגירתו.

נוסף למכתבי הפיטורים ל־62 איש, שבהם אכן נמסר להם על סגירת החברה, קיבלו 15 עובדים אחרים הודעה על יציאתם לחופשה על חשבונם שבה נמסר להם כי חזרתם לעבודה תלויה במועד פתיחת המפעל או החברה מחדש.

שדרות

גורל „מבט", שבשנים האחרונות עמד מספר פעמים בפני סגירה, עדיין אינו ברור. אך מה שקרה בו לא הוסיף בריאות לעיירה הסובלת משיעור האבטלה הגדול ביותר בארץ.

את „מבט" הקימה הסוכנות היהודית לפני 27 שנים. המגמה היתה לספק באמצעותו פרנסה לעולים החדשים שזה מקרוב באו ובנייה מהירה לארץ הנבנית. במפעל בשדרות ובמפעל השני של החברה בחולון הועסקו בימי השיא של החברה כ־750 עובדים.

ברוח המהפך הכלכלי מכרה הסוכנות היהודית בשנת 1981 את החברה לחברת מ. ב. ע שבין בעליה היו יעקב מרידור, אייבי נאמן ומוטי תג'ר. תנאי המכירה היו נוחים וטובים לקונים. סוכם שאת התמורה ישלמו הקונים במשך ארבע שנים.

עם רכישת החברה נסגר המפעל בחולון ופוטרו רבים. נותרו כ־320 עובדים בלבד במפעל בשדרות ובאתרי הבנייה בשטח. בשנת 1983 נמכרה „מבט" ל„רסקו", והיקף פעולותיה הצטמצם פעם נוספת. הנהלת „רסקו" הבהירה בשלהי 1985 לעובדי „מבט" שאם לא יסכימו לפיטורי 150 מהם, היא תסגור את המפעל שיועבר לכונס נכסים. בלית ברירה הסכימו לכך העובדים כדי שהמפעל לא יסגר. בשדרות, לדעת, לא נפתחים כל יום מפעלים חדשים אלא להיפך. ההנהלה התחייבה, כתנאי להסכמת העובדים לדרישת הפיטורים שלה, שלא לפטר עד סוף 1986 עובדים נוספים. אם היא תפטר עובדים נוספים לאחר תאריך זה או תסגור את החברה, היא תדון עם העובדים על פיצויים מוגדלים.

בינואר השנה בקשה החברה לפטר מתוך ה־100 שנשארו עוד 60 עובדים. הוועדים סרבו. מדובר בפועלים הגרים ברובם בעיירות הפיתוח שדרות, נתיבות ואשקלון. קמה זעקה והפיטורים נדחו.

מהבחינה המקצועית יש לעובדים טענות על הפרת ההסכמים עמם מצד ההנהלה. הם הגישו באמצעות מועצת הפועלים תביעה בנדון לבית הדין האזורי לעבודה. אך עיקר מאבקם, שבראשו ראש המועצה עמיר פרץ, הוא למען פתיחתו של המפעל מחדש. מפעם לפעם הם ובני משפחותיהם יוצאים להפגנות כדי לזעזע את הבעלים ואת מקבלי ההחלטות. העובדים חוששים שהחברה מבקשת לפעול, לאחר שתיפטר מהם, באמצעות קבלנים מהשטחים. לא ברור לנו אם לחשד זה יש בסיס או לא. מה שהוסבר לנו שלסוג הבית, „בריטיש קוטג'", שהחברה ייצרה, לא היתה הצלחה מיוחדת בשוק, והיא לא קיבלה הזמנות חדשות.

העובדים תובעים מהממשלה הקמת ועדה שתגלה „כיצד מכרה הסוכנות היהודית מפעל שהיה בבעלותה, העשירה בכך קבוצת יזמים וגרמה פיטוריהם של מאות עובדים". העובדים היהודים המצויים במפעל, שבעליו אינם מראים בו את פניהם מאז סגרו אותו ב־1 במארס, מבקשים שהוועדה, שסיכוייה לקום אינם רבים, תברר גם מה גורל הסיוע (לדבריהם 20 מיליון דולר) שהממשלה הגישה לחברה.

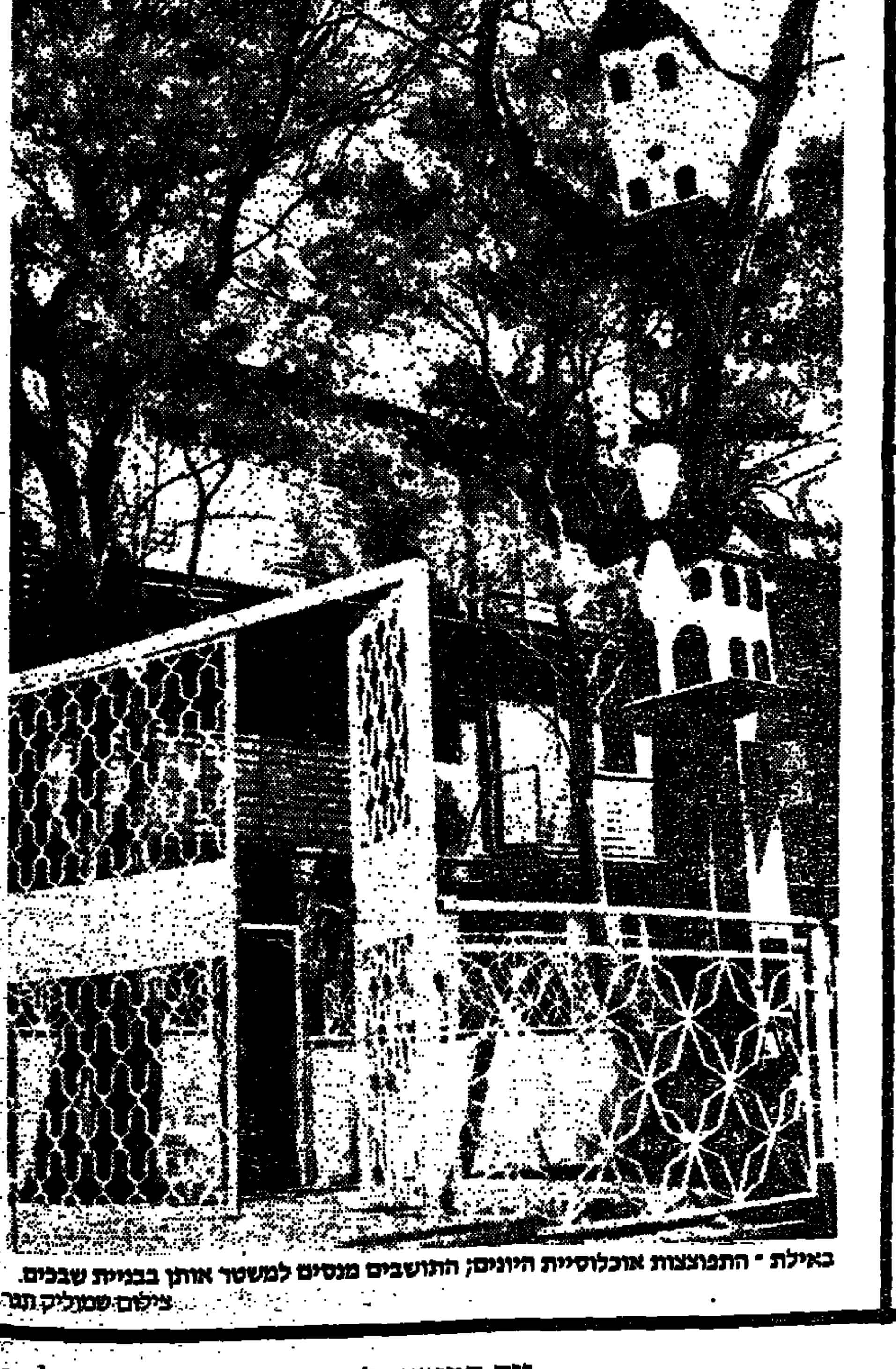

באילת * התפוצצות אוכלוסיית היונים; התושבים מנסים למשטר אותן בבניית שובכים.
צילום: שמוליק וגר

בו דמותו של האדם הניאנדרטלי

צלמית קדושה ? מהתקופה הפרסית – חפירות עין־דור

אתה קורא ושומע על גילויים ארכיאולוגיים חדשים ורוצה לראותם. במשך שנים רבות הם היו מאוחסנים במעבדות ובמחסנים עד שהיה מסתיים מחקרם ולא תמיד נמצא המקום להציגם. זו השנה השלישית שמוזיאון ישראל מקיים את תערוכת „חדשות בעתיקות" שבה המוצגים החשובים ביותר שנתגלו בשנה שלפני התצוגה. החפצים מוצגים במוזיאון במשך שנה, עד התערוכה הבאה של „חדשות בעתיקות". השנה כוללת התערוכה, שנפתחה שלשום, למעלה מ־100 פריטים מתריסר חפירות. אודה

ארץ חמדה / צבי אילן

ואתוודה, אף כי אני מבקר הרבה בחפירות ורואה את הממצאים העולים בהן, בכללם כאלה שבתהליך העיבוד המדעי, גם לי רבים מהם היו חדשים, ובטוח שלציבור המתעניינים הכללי רוב הדברים יהיו חדשים. לרוב הם גילויים מיוחדים, והשנה הם ילווּ גם בהרצאות של החופרים ואפילו בסיורים לאתרים שבהם נתגלו.

החפצים מוצגים בכל אולמי המוזיאון לפי התקופות. בהכנת התצוגה נטלו חלק האוצרים של כל התקופות. טווח־גילם של המוצגים מתפרס על פני 50 אלף שנה, מהתקופה הפרהיסטורית ועד ימי המשנה והתלמוד. סיירנו בתערוכה עם אורנית אילן, הממונה על התערוכה, והיא אומרת שהמטרה היא להטעים את הקהל הרחב מקצת מטעמם של חידושים, לשתפו בהתרגשות האוחזת בקהילת חובבי הארכיאולוגיה עם כל גילוי של טפח נוסף בעברה של הארץ. החומר המוצג הוא בעיקרו מחפירות אגף העתיקות והמוזיאונים.

הרי כמה שביבים ממה שמוצג – ממערת כבארה שבדרום הכרמל מוצג שלד של אדם מהתקופה המוסטרית, לפני 50 אלף שנה. זה טיפוס מגושם, השייך לקבוצה הדומה לאדם הניאנדרטלי המוכר מאירופה. עמוד השדרה והאגן שלו הם המושלמים שנמצאו. עצם הלסת דומה לזו של האדם המודרני וייתכן שהיה בעל כושר דיבור. נראה שהלך זקוף, בדומה לאדם המודרני. בעצמות האגן אין להצביע על תקופת הריון ארוכה יותר, כפי שסברו בעבר. מיפתחאל שבגליל התחתון מוצגים ממצאים מכפר ניאוליתי, מהתקופה הקדם־קרמית, דהיינו האלף ה־7 לפני הספירה. במקום נתגלו מבנים מלבניים בעלי רצפות טיח מפליאות בעיבודן המעולה. ייצור טיח כזה מצריך שריפת אבן גיר לסיד בטמפרטורה של 850 מעלות לפחות! לסיפוק תצרוכת של כפר שלם היה צורך בהפקת סיד בקנה־מידה תעשייתי. מוצגים זרעי פול, העדות הקדומה ביותר לניצול קטנית זאת בידי האדם. מתל ינעם שבבקעת יבנאל מוצגים כלי חרס מצויירים, מהם יבוא ממיקני שבים האגאי וקנקן מעוטר ברגם האיילות ועצי התומר. אלה כלים מהתקופה הכנענית המאוחרת, אף יפים יותר מאלה שנמצאו במגידו. מינעם מוצגות גם שתי צלמיות, אחת מהן מאלקטרום (תערובת של זהב וכסף). מתל יקנעם מוצגים כלי חרס נאים שנמצאו במבנה הנסמך אל מערה חצובה, המכונה „מערת השמן", מערת יצרן השמנים, מהמאה הי"א לפנה"ס. במבנה נתגלו מתקנים חצובים, משקולות אבן וכמות גדולה של חרצני זיתים. מתל שרע שבנגב הצפוני־מערבי, המזוהה עם צקלג, מוצגים אוסטרקון ארמי, פך חרס נושא כתובת גדולה, חרותה עמוק "לירמ", צלמיות כלי נשק וטכס. החפצים נתגלו ברובם בהריסות המצודה הצפונית, אחת משתיים שנחשפו בתל. אלה מצודות אדירות, בנויות לבנים, שבנו כנראה אשורים. מעניינת ביותר בין המוצגים שרשרת עבה ובקצה מכשיר דמוי קלשון (או כף יד?) מברזל, חפץ שאולי שימש לטיפוס על חומה בעת מלחמה. המצודה חרבה בשלהי המאה הז'־ראשית ו' לפנה"ס, במסע מצרי לארץ. מתל דור יש קבוצת מוצגים מהתקופה הפרסית, מאות ו'־ד' לפנה"ס, בכללם צלמית חרס של אשה זקנה עירומה, המכונה „קדשה".

פגישה שכזאת

מאת אמיר רוזנבליט

בנמל־התעופה בן־גוריון בלוד התקיימה בצהרי יום שני שעבר פגישה נרגשת, שכמוה אין זוכרים עובדי המקום בשנים האחרונות. סיבת ההתרגשות – איחוד משפחות בין בני זוג מבוגרים, שלום (67) ומסיאדה (68) עטיה, ממדינה ערבית בצפון־אפריקה שאינה מקיימת קשרים עם ישראל, לבין יקיריהם בישראל, שאותם לא ראו זה כארבעים שנה.

באר־שבע

שעה ארוכה ניצבו האחים וקרובי בני הזוג עטיה בנמל־התעופה, כשהם חבוקים איש בזרועות רעהו, מתנשקים ובוכים מהתרגשות. כמה שעות אחר־כך, בבית גיסתו בבאר־שבע, דינה פרץ, שיחזר שלום עטיה את סיפור הפרידה והניתוק מהמשפחה. שלושת אחיו ואחותו עלו לישראל עוד ב־1948, זמן קצר לאחר הקמת המדינה. אחד האחים התיישב במושב שרשרת, שני אחים השתקעו בלוד והאחות נישאה ועברה להתגורר במושב זמרת שליד נתיבות. בניגוד לאחיו החליט שלום להישאר בארץ הולדתו עד יום מותו. „ראשית, מישהו היה צריך להישאר כדי לטפל בהורים הקשישים. שנית, לאחר שהתחתנתי עם מסיאדה רציתי להתבסס כלכלית ועליה לארץ לא בדיוק התיישבה עם השאיפות שלי", הסביר שלום.

במשך השנים נותק הקשר בין בני הזוג עטיה לבין בני משפחותיהם, שרובם ככולם עלו בינתיים לארץ. בני המשפחה בארץ ניסו לחדש את הקשר ונעזרו בתיירים צרפתיים שביקרו בארץ. הם מסרו לידיהם מכתבים בשביל בני הזוג וביקשו מהם לשלוח אותם מפאריס. במכתבים ניסו לשכנע את שלום ומסיאדה לעלות לארץ. אולם בהשתלשלות נסיבות מוזרה, אף מכתב אחד מאלה לא הגיע לתעודתו. הניתוק והבדידות של בני הזוג עטיה, חשוכי הילדים, גברו לאחר מות הוריו של שלום ואם לא די בכך, ניחתה עליו מכה מכיוון אחר: מאור עיניו של שלום הלך ודעך עד שהתעוור כמעט לחלוטין.

קרוב משפחה, שהצליח בדרכים לא דרכים לקשור קשר עם בני הזוג, סייע בעלייתם לארץ וכך לאחר ארבעים שנות פרידה, התקיימה בשבוע שעבר הפגישה בלוד. שלום עטיה מאושר. הוא כבר שמע מאחיו כי בישראל יש רופאי עיניים טובים. „אני מקווה שבעזרתם תחזור אלי הראיה. אם הניתוח, שאני זקוק לו, יצלח, זו תהיה בשבילי מתנה כפולה.

מדוע עזבה אורנה?

מאת שמעון וייס

עד כמה שיישמע הדבר מוזר, עדיין יש חברי קיבוץ המוכנים להיאבק על עקרונות הקיבוץ אפילו עד כדי עזיבה, גם אם הדבר אינו פופולארי בחצר הקיבוצית. אחת מהם היא אורנה שמעוני, חברת קיבוץ אשדות יעקב – מאוחד, שנטשה לפני מספר ימים את קיבוצה ועברה להתגורר בקיבוץ גלגל שבבקעה במחאה על שמרכז המשק באשדות החליט, על דעת עצמו, להביא פועלות ערביות לעבודה במקשאת האבטיחים של המשק.

אשדות יעקב

ראשיתו של הסיפור לפני כשלושה שבועות. חברי אשדות יעקב־מאוחד נקראו לגיוס עבודה במקשת האבטיחים. מרביתם לא הופיעו. מרכז המשק חשש מפני הגשם הקרוב שיפגע בזרעי האבטיחים ומיהר להזמין אצל קבלן ערבי פועלות ערביות שביצעו את העבודה במהירות הנדרשת. הן סיימו ביום אחד את העבודה שיועדה למספר גיוסים של חברי המשק.

כשנודע הדבר לאורנה שמעוני, חברת המשק ומדריכת חברת הנעורים בקיבוץ, זעמה ונפגעה באורח אישי עד שהחליטה לעזוב לאלתר את הקיבוץ. בעלה, עוזי שמעוני, מי שהיה ראש אגף ההסברה במפלגת העבודה, ניסה לתווך בינה לבין מזכירות המשק ואומנם המזכירות פרסמה מכתב הבהרה בנושא שדרשה חברת המשק לפרסם. במכתב הובע צער על הצעד שנעשה בהבאת הפועלות הערביות.

אורנה, בת תל־יוסף, לא הסתפקה בכך והחליטה לעזוב לאלתר את המשק בהותירה את בעלה וארבעת ילדיהם באשדות. הצעיר מבין ילדיה בן 11. כעת עובדת אורנה בקיבוץ גלגל. ההתייחסות באשדות התחלקה בין החברים: היו שגיחכו והיו שגילו הערכה כלפי הצעד יוצא הדופן.

באשדות יודעים לספר שמאז ומתמיד היתה אורנה טיפוס שנאבק על דעותיו גם אם היו נוקשות ובלתי פופולאריות במציאות הנוכחית של המשק.

באשדות, מסתבר, לא אמרו נואש ואחרי שהתברר כי אורנה אכן רצינית בכוונתה ואינה רואה בעזיבה רק צעד הפגנתי, הוחלט לנסות ולמצוא נתיבות לליבה. מדי יום כמעט יוצאת משלחת לגלגל בניסיון לשכנע את אורנה לשוב. עד כה היא עומדת בסירובה. חניכיה מחברת הנעורים אומרים כי הם מבינים אותה.

באשדות מאמינים שתוך כמה ימים תחזור אורנה הביתה וגם אם יישארו משקעים, תוסיף להיות חברת המשק. את דעתה קשה היה לשמוע ובכל מקרה יש באשדות המתקשים לצפות את צעדיה. כך או כך, בצעדה יצרה אורנה תקדים מעניין שמחייב את חברי אשדות להתייחס אל העבודה הערבית השכירה בקיבוצם, ואולי לא רק אותם.

הקרב על אירופה

מאת ברוך ונגר
שליחנו המיוחד

● האלופה הישראלית, בגמר ה־5 שלה, תשלב מחר [illegible] שלושה גבוהים, שהוכיח עצמו בנצחון על טרייסר במילאנו ● יתכן שמיקי ברקוביץ יפתח בחמישיה ● מאגי מקבל טיפולים ולא יהיה כשיר במאת האחוזים ● המאמנים זהירים בתחזיות וצופים למשחק עיקש ושקול משום שהקבוצות מכירות אחת את רעותה ● שרף: "נעשה הכל להביא את הגביע הביתה" ●

(לוזאן, מלטוניה). מיקי ברקוביץ או מייק דאנטוני. מי משניהם יכריע הקרב באולם "מאלי" בלוזאן את גביע אירופה לקבוצות אלופות. הקרב על אירופה, שיחל ב־8.30 יפגיש את שתי הקבוצות המובחרות ביבשת – מכבי ת"א וטרייסר מילאנו ויוריד את המסך על העונה האירופית המרתקת.

כמה עתונים הכתירו אתמול את העימות הזה כ"סימפוניית האביב" והתכוונו אולי לקונצרט של כדורסל. אחרים כתבו אתמול, כי מדובר במלחמת טיטאנים. אולם, שני המאמנים מצאו לגמר ה־30 הגדרות צבעוניות יותר ואולי אף קולעות יותר.

צבי שרף: "אין מפעל או מעמד גדול מזה". ופטרסון: "אירוע ספורט בעל חשיבות אדירה, משחק גדול". שתי הקבוצות השלימו אמש את הכנותיהם למשחק. המכבים קיימו בשעות הבוקר אימון קליעות באולם ואימון טאקטי בשעה היעודה למשחק ואילו האיטלקים הסתפקו באימון בודד.

ההכנות הסופיות התבססו על ניתוח מקצועי של סרטי וידיאו ממשחקיה האחרונים של היריבה. המאמנים היו זהירים בתחזיותיהם. שרף הדגיש, כי אין לצפות לכדורסל גדול, אלא ללחימה עזה. "ביומיים לא ניתן לשנות דבר, נצטרך להסתגל למשחק הכח של האיטלקים ולנצל את הטעויות שלהם. זה יהיה מאבק פתוח, שהכל יכול לקרות בו".

פטרסון חילק שבחים למכבי וציין, כי קבוצתו תשחק מול קבוצה "גדולה". הוא אמר כי ישים דגש על שוק ההגנה. "לא חשוב לי מה תעשה מכבי, אלא מה אנו נעשה. יהיה משחק שקול עם אפשרות להארכה".

הזהירות המוגנת של שני המאמנים יש לה בהחלט על מה להתבסס, שכן על הנייר יש לשתי הקבוצות את הכלים להכות זו את זו וליטול את הגביע ויחסי הכוחות נראים שקולים ומאוזנים.

ההכרעה עשויה איפה להיות תלויה בגורמים כמו התרגשות ומתח ומותנית בתנודות בכושרם של השחקנים במהלך המשחק.

שרף יחזור כנראה על שלושה שחקנים גבוהים בחמישייה הפותחת (קווין מאגי, לי ג'ונסון והאריה לאסוף) לצד הרכז חן ליפין. התלבטות שלו תהיה בין מיקי ברקוביץ לבין דורון ג'מצ'י, שפתח במשחקים האחרונים בהרכב הראשון. אך שרף יעדיף להריץ את מיקי בהתחלה, כדי לחמם אותו לקראת הדקות הקריטיות. מה עוד שג'מצ'י הוא שחקן שאינו קופא על הספסל ויודע להיכנס מהר ושוב לתמונה.

השילוב של שלושה גבוהים הוכיח את עצמו בנצחון הגדול במילאנו. האיטלקים הופתעו אז מהשפן ששלף שרף ולא מצאו לו תשובה. סביר להניח, כי פטרסון ותגיבר לא יפלו שנית במלכודת זו והמאמן הישראלי יצטרך לשלוף קלף חדש.

אין זו משימה קלה, שכן שתי הקבוצות מכירות זו את זו היטב והסיכויים ליצור מודל משחק חדש בתוך ימים ספורים הם אפסיים.

מבחינתו של שרף עדיף יהיה להמר על הטאקטיקה המוצלחת של החודשים האחרונים, מתוך אמונה, כי הקבוצה תפיק מעצמה את המקסימום ותהיה הערב בשיאה.

המפתח לנצחון טמון בראש וראשונה ביכולתו של קווין מאגי. הענק המכבי המשיך לקבל טיפולים ברגלו הפצועה, אך בכל מקרה הוא לא יהיה כשיר במאת האחוזים. מאגי יצטרך להפיק מעצמו את המקסימום, כדי לשאת על כתפיו את האלופה הישראלית.

שני המאמנים סבורים, כי ההגנות ינגנו כינור ראשון בלוזאן. שרף יפקיד כנראה את לאסוף כשומרו של בוב מקאדו, ואילו לי ג'ונסון ישגיח על קן באדלו. מאגי יסגור את הסל מאחור וחן ליפין יצטרך ללחוץ את מייק דאנטוני ולמנוע ממנו לקבל כדורים ולהעביר אותם לשחקניו. ליפין גם ינווט, יכוון וידריג את משחק קבוצתו.

מיקי ודורון ישגיחו לסירוגין על רוברטו פרמייר המסוכן. שרף יעדיף הוא לנהל בפתיחה משחק מבוקר ולבצע בשלמות את התרגילים בהתקפה. למכבים יש יתרון במהירות מול המגובים של מילאנו.

שרף לא צריך להרביץ ציונות במכבים. "הכל יודעים מה מונח על כפות המאזניים. עיני כל המדינה נשואות אלינו ואנו נעשה הכל להביא את הגביע הביתה", אמר שרף. מוטי ארואסטי הותיק בגמר החמישי שלו נשמע עצור: "יהיה טוב" הוא אמר וביטא בעצם את מה שחבריו חושבים.

המאמן פטרסון הודה, כי מנגין לא התאושש מאז יום שני וקיבל טיפול מיוחד במתנים. אבל מנגין ישחק ואף יפתח בחמישיה הפותחת לצידם של מקאדו, פרמייר, באדלו, ודאנטוני.

האיטלקים אינם מסתירים את כוונותיהם להביא את הגביע למילאנו. פטרסון נוצח כבר בגמר אירופי אחד והוא רוצה לרשום הישג נוסף בקריירה שלו.

במחנה הישראלי מאמינים, כי הגביע האירופי יעשה מחר דרך ארוכה לת"א. במשחק זה ישפטו רוביס וחיד מפולין. כמשקיף ישמש האנגלי דייוויד טרנר.

במשחק יחזה נשיא המדינה, חיים הרצוג, הנמצא בביקור ממלכתי בשוייץ, לצידו של נשיא שוייץ.

מכבי ת"א תחדור הערב בשידור חי למיליוני בתים באירופה

[illegible]

מחר תיפתח האליפות לקאדטים

מאת משה כהן

56 סייפים מ־14 מדינות יטלו חלק באליפות העולם לקאדטים בסייף, שתפתח מחר בכפר המכביה.

במסיבת עתונאים שנערכה אתמול עדיין לא ידעו המארגנים, אם נבחרת מצרים תגיע לאליפות. המצרים טרם השיבו להזמנה הישראלית, אך ראשי ההתאחדות לספורט, הביעו את תקוותם, כי המצרים יגיעו בסופו של דבר לאירוע.

יו"ר ההתאחדות לספורט, עמי שלף, הדגיש את חשיבות האליפות העולמית הנערכת בישראל. "לדעתו הדבר מעיד על מעמדנו. הרם באיגוד הסיוף העולמי".

מנכ"ל ההתאחדות לספורט, שמואל ללקין, אמר: "אני מתרגש מהאירוע, דבר המעיד על ההכרה הבין־לאומית בסייף הישראלי. איגוד הסייף הצליח להתברג באירופה ואני מקווה לתוצאות טובות באליפות הנוכחית".

אורח הכבוד של האליפות יהיה יו"ר ההתאחדות הבין־לאומית לסייף, רולאן באואל מצרפת. שר החינוך, יצחק נבון, העניק את חסותו לאליפות, אך עדיין לא ידוע אם הוא יבוא לחזות בתחרויות.

יו"ר ועדת הסיוף, יהודה ויסנר ציין, כי האליפות תשפר את רמתם של הסייפים הישראלים. התקווה הישראלית הגדולה למדליה באליפות זו היא לילך פריסקי בת ה־14. במקצוע הדומה תולים הישראלים תקוות באיל קורן וים מיכאלי מהפועל כפר־סבא. במקצוע הדקר יש ציפיות, שבני ליפסקים יצליח להגיע לשלב הגמר.

המדינות הבולטות, שנוטלות חלק באליפות הן: איטליה (שתגיע עם 16 משתתפים), גרמניה (שהגיעה עם 12 משתתפים), הונגריה, ארה"ב, קובה, מקסיקו, ארגנטינה וצרפת. לגבי קובה עדיין לא ידוע דבר.

הנבחרות הלאומיות במשלחת אחת

הנבחרות הלאומיות של ישראל ישתתפו השנה לראשונה במסגרת משחקי הפועל במשלחת ישראלית אחת תחת דגל הועד האולימפי הישראלי.

הנבחרות יופיעו יחדיו במופע הפתיחה של משחקי הפועל ה־13 בגוש צועדים אחד תחת דגל ישראל. נבחרות "הפועל" יופיעו תחת דגל "הפועל" ב־4 ענפים, שבהם מתקיימות אליפויות העולם לארגוני ספורט הפועלים: כדורסל, התעמלות, כדוריד וטניס.

כ־500 ספורטאים שיתחרו ב־17 ענפים נמצאים בעיצומם של ההכנות לקראת המשחקים. מנכ"ל הועד האולימפי, אורי אפק, נבחר להיות ראש משלחת ישראל למשחקי הפועל ה־13. ההכנות של הספורטאים לקראת המשחקים מרוכזים כעת בשלושה מוקדים עיקריים: במכון וינגייט, באצטדיון בהדר־יוסף ובמרכז לחינוך ימי בקיסריה.

● ארבעה שייטים מקפריסין אישרו אתמול את השתתפותם במשחקי הפועל ה־13. התאחדות השייט של קפריסין השלימה לשלוח את נציגיה לתחרות בסירה מדגם 470.

● מועדון ארסנל מאנגליה החליט לשלוח נציגים מטעמו למשחקי הפועל ה־13. אין מדובר בנבחרת הכדורגל של המועדון המפואר, אלא בקבוצת הכדורגל לנשים, שתייצג את מועדון בתחרויות בישראל.

● מיטב אומני ישראל שיופיעו בהתנדבות, ביניהם ירדנה ארזי, אילנית, חיים משה ואחרים יצדיעו למשחקי הפועל ה־13 במופע מיוחד

שיקרא: תשואות 39. המופע המאורגן ע"י מטה משחקי הפועל בשיתוף קצין חינוך ראשי וגלי צה"ל יערך ביום רביעי 22 באפריל בהיכל התרבות. הכנסות המופע יוקדשו לצה"ל ולקרן נפגעי הספורט.

בימים אלה החלה במשרד הכרטיסים "הדרך" מכירת הכרטיסים למופע הפתיחה ולשאר האירועים כולל לתחרויות האתלטיקה, השחיה והכדורסל.

יאני הוחזר לסגל נבחרת הכדורגל

מאת אשר גולדשלגר

אלי יאני קשר הפועל באר־שבע הוחזר לסגל הנבחרת הלאומית לקראת הנסיעה ביום שני הקרוב לרומניה.

המאמן מיהיץ' התרשם מיכולתו של הכדורגלן במשחקים האחרונים ולמרות ששיחק במסגרת נבחרת המשנה מול הנבחרת האולימפית של מערב־גרמניה, העדיף מיהיץ' להכלילו בסגל.

יאני לא התאמן שלשום עם הנבחרת הלאומית משום שהיה עסוק במשחק השלמה של קבוצתו במסגרת גביע המדינה ובעקבות היכולת שהציג העדיף מיהיץ' להכלילו בסגל.

בנבחרת הלאומית 18 שחקנים בנוסף לאבי כהן מבית"ר ירושלים ויתר ה־16 שהוזמנו למשחק מול מערב־גרמניה.

במוצאי־שבת יקבע מיהיץ' את ה־16 שייצאו לרומניה. הנבחרת הלאומית תשחק ברומניה ביום רביעי ותשוב לישראל ביום שישי.

● קבוצת הפועל קרית־אתא מליגה א' מחוז צפון הורשעה אמש על־ידי ביה"ד המשמעתי של ההתאחדות לכדורגל בהפסקת משחק הליגה עם מכבי עפולה.

בעקבות ההרשעה קבע ביה"ד כי תוצאת המשחק תהיה 0:2 לזכות מכבי עפולה. כמו כן הוטל על קרית־אתא קנס של 500 ש"ח. שחקנה יוסף נה הורחק ל־5 משחקים וחברו שמעון בהדש הורחק ל־3 משחקים.

מכבי ראשל"צ על סף התואר

מאת יגורי

שחקני מכבי ראשל"צ עשו אמש צעד חשוב לקראת זכייתם באליפות המדינה בכדוריד, לאחר שנצחו במשחק שקול ומותח על יריבתם המושבעת, הפועל ראשל"צ, בתוצאה 14:17 (8:8).

אין ספק, כי המכבים מעיר היין זכו בנצחון מוצדק, שכן הם היו טובים יותר מיריבתם וברוב שלבי המשחק הוליכו ללא עוררין.

שחקני הפועל איכזבו שוב. נראה, כי עצבנותם הרבה פגעה בהם קשות. רק אליעזר הוד ביכולת הבקעה טובה הצליח לאיים מדי פעם על יתרונם של המכבים. כוכב המשחק היה ללא ספק השוער הותיק, אהוד סלע, שהיווה תעוזה אחרונה לשחקני הפועל.

היה זה נצחונם השני של שחקני מכבי ראשל"צ על יריבתם המושבעת. נצחון נוסף ביום ראשון יעניק להם את כתר האליפות.

שפטו וינגר ובוקר לעיני 500 צופים בראשל"צ.

שערים למכבי: דהוקר (8), כנען (3), אוסלנדר (3), יוסיפוביץ (2), מכשוביץ (1).

שערים להפועל: הוד (6), דיין (4), שלום כהן, קושניר, נחמני ואבידן (1 כ"א).

במשחק הראשון על המקום השלישי גברה אמש קבוצת הפועל ר"ג על הפועל פ"ת בתוצאה 18:23 (7:11).

● במשחקי קדם אליפות אירופה בכדורגל הושגו אמש התוצאות הבאות: בולגריה – אירלנד 1:2; ספרד – אוסטריה 2:3; בלגיה – סקוטלנד 1:4.

בירושלים מקווים שהכישוף הנורא לא יחזור על עצמו

מאת ניסן פרידמן

קרב הקבוצות הגורלי בין מכבי יפו לבית"ר ירושלים, שייערך בשבת באצטדיון "באזי", יהווה ציון דרך חשוב בדירוג של שתי הקבוצות. מכבי יפו תנסה להתחיל את הפיניש הקבוע שלה להיחלצות מאיזור הסכנה, כשנותרו 8 מחזורים לסיום העונה ואילו הבית"ריים יעשו כל מאמץ לצאת מהמשבר הפוקד אותם.

בשנים האחרונות קרה דבר מוזר לשתי הקבוצות הללו בשליש האחרון של הליגה. מכבי יפו, שעושה שני שליש עונה בצליעה, מתחת לקו האדום, מתעוררת לפתע, ובניגוד לכל התחזיות זוכה לסידרת נצחונות ושורדת בליגה הלאומית שנה אחר שנה.

בית"ר ירושלים, הידועה לפתוח כל עונה בתנופה מרשימה, נעצרת לפתע ונקלעת למשברים בדיוק ברגעי הלחץ האמת. הפעם, מאמינים בירושלים, זו העונה שלהם והכישוף הנורא לא יחזור.

יוסי מזרחי: אנחנו עדיין במצב טוב

"קבוצת בית"ר ירושלים לא במשבר, אלא בתקופה של ירידה צפויה ביכולת", מסביר השוער הותיק והאמיץ, יוסי מזרחי. "אנחנו עדיין צועדים במקום הראשון עם הפרש של 5 נקודות שלימות על פני בני־יהודה. לנו יש את הסיכויים הטובים ביותר לזכות באליפות".

התיאוריה של מזרחי פשוטה: "אנחנו עכשיו במשברון ובכל זאת מובילים בטבלה. אני בטוח שבקרוב יקרה איזה תקר קטן בגלגלים של בני־יהודה ושוב נברח מהם. או כבר אין שום סיכוי שהם יחזור לתמונה. שלא לדבר על שאר הקבוצות, שכבר יצאו מהתמונה מזמן".

על המשחק ביפו אינו מקל ראש: "נכון, יפו בלחץ תחתית הטבלה שלהם קשה ומסובך יותר משלנו. הם ישאפו לזכות בנצחון ובטח יתכוננו כמו שצריך, כי נגדנו כולם מתאמצים יותר. אני מצפה שיהיה משחק קשה מאד, אבל אם אנחנו רוצים אליפות, צריך להילחם. שום דבר לא בא בקלות".

מנשה מזרחי: זה הביצאנס שלנו

מצב הרוח בעיר ה"בולגרית" אינו גבוה במיוחד. בשורות ירושלים מצפים לבית"ר ירושלים ועדיין מחכים לנס הפיניש. החלוץ הותיק מנשה מזרחי אינו אופטימי כל־כך, אבל בכל זאת מקשה:

"אולי דווקא אתגר כל־כך קשה כמו בית"ר ירושלים יכניס פלפל לקבוצה. החבר'ה שלנו לא משחקים באותה התלהבות והקרבה כמו בשנים האחרונות, כך שיהיה לנו קשה לשחזר את הפיניש הקבוע שלנו".

הקבוצה קיבלה זריקת עידוד בנצחונה השבוע על הפועל חדרה בשמינית גמר גביע המדינה. "זה הוסיף קצת לבטחון ולמורל", סבור מנשה מזרחי, "אבל בשום פנים ואופן לא צריך להתייחס לאותנה ולמלמיליאן כמו אל חרדה. אומרים שהבית"רים לא בכושר בזמן האחרון. אני אומר שצריך תמיד להיזהר מהם. הם הטובים ביותר בליגה העונה והאתגר שלנו לא להפסיד להם בבית".

ריי הארפורד – המאמן הצעיר האחראי להצלחת לוטון־טאון

מאת שמואל מל

המאבק על כתר האליפות באנגליה מתנהל העונה כמו גם אשתקד כדו־קרב פרטי בין שתי נציגות העיר ליברפול. אם לא תהיינה הפתעות מיוחדות תוכתר בתום העונה אחת מהשתיים. בלהט המאבק הליברפולי לא שם איש לב להתקדמותה המטאורית של קבוצה אפורה ואלמונית – לוטון־טאון – המדורגת נכון לרגע זה במקום השלישי, אחרי שתי הגדולות ולפני אריות כארסנל, טוטנהאם ונוטינגהאם.

האחראי הישיר להצלחתה של לוטון הוא מאמנה הצעיר (42) ריי הארפורד, שהפך קבוצה בינונית לכח שיש להתחשב בו. בשבת האחרונה חשה זאת היטב על בשרה טוטנהאם הגאה שבאה ללוטון עם מנהלה דייויד פליט, מי שניהל אשתקד את לוטון, ושבה הביתה בידיים ריקות לאחר הפסד 3:1 העשוי למנוע ממנה, בסופו של דבר, את האפשרות לזכות באליפות.

ריי הארפורד נראה היום כאחד החלוצים־מרכזים שהופיע בזמנו במדי צ'רלטון, אקסטר, לינקולן, וקולצ'סטר: בריא גוף, נמרץ ושאפתני.

את ניהולה של לוטון קיבל הארפורד לידיו למרות שהקבוצה אותה ניהל קודם לכן, פולהאם, ירדה לליגה השלישית. הוא לא נפגע מכך המשיך להיות מבוקש על־ידי רבות מקבוצות הליגה הראשונה.

שחקנים שהתאמנו במחיצתו מלאי התפעלות מצורת עבודתו. "הוא מכניס שמחת חיים לאימונים. הידע המקצועי שלו עצום. הוא מאמן גדול ואדם נפלא". את יכולתו הצליח להעביר ללוטון שהלכה והשתפרה ככל שהליגה נכנסה להילוך גבוה.

ליברפול היא האידאל של הארדפורד והוא שואף ששחקניו יגיעו לרמתם של ה"שדים האדומים" המכונים על ידו "הקבוצה של המאה".

להארדפורד שיטות אימון שאינן מקובלות על מאמנים אחרים. כך למשל הוא אינו מאמין גדול בחימום לפני משחק. "לכל שחקן צרכים פיסיים משלו – הוא טוען – זה עניינו של כל שחקן לשמור על כושרו. במשחק עצמו הוא צריך לבוא לידי ביטוי בצורה הטובה ביותר".

את המחמאה הגדולה ביותר שלו קיבל הארדפורד כאשר דייויד פליט עצמו המליץ עליו כיורשו בלוטון. והוא לא איכזב. הוא הצליח להעביר לשחקניו את רעיונותיו הדוגלים במשחק פתוח מהיר ותחבולני המטיל לחץ על היריב. התוצאות לא איחרו לבוא ולוטון התחילה במרוצה שלא נעצרה עד היום.

הפסד לבוסטון ונצחון ללייקרס

בוסטון סלטיקס נוצחה בליגת הנ.ב.איי. על־ידי ניו־יורק ניקס 128:120, ואילו לוס־אנג'לס לייקרס הביסה את יוסטון רוקטס 96:111.

תוצאות נוספות: פורטלנד–דטרויט 111:113, סיאטל–סאקרמנטו 129:132, יוטה ג'אז–פיניקס 95:110, דנבר–סאן־אנטוניו 106:111, דאלאס–לוס־אנג'לס קליפרס 102:118, שיקאגו בולס–ואשינגטון 75:101, פילדלפיה–קליבלנד 106:116.

המבורג לגמר הגביע הגרמני

קבוצת הכדורגל המבורג עלתה לגמר הגביע המערב־גרמני, לאחר שניצחה את מנשנגלאדבאך 0:1, משער שכבש מנפרד קאסטל בדקה ה־68.

המבורג תשחק בגמר נגד המנצחת בין שטוטגרט–קיקרס מהליגה השניה ופורטונה דיסלדורף. מנשנגלאדבאך תשחק בשבוע הבא נגד דנדי־יונייטד בחצי גמר גביע אופ"א.

קונורס נחלץ

הטניסאי האמריקאי ג'ימי קונורס, המדורג שני בטורניר שיקאגו, נחלץ מהפסד לבן־ארצו טוד וויטסקן, שפרש במערכה השלישית במצב של 2:1 לחובתו, מאחר שסבל משפעת. וויטסקן ניצח במערכה הראשונה 6:7, אך הפסיד את השניה 6:2. המשחק עד פרישתו נמשך שעתיים.

בינתיים נקנסו בסכומים גבוהים, ג'ון מקנרו ואיוואן לנדל, שביטלו את השתתפותם, בטענה שעדיין לא החלימו מפציעה.

מרחב תכנון מקומי
כפר־סבא
הודעה עפ"י סעיף 149
לחוק התכנון והבנייה
תשכ"ה – 1965
בדבר בקשה להקלה
ושמוש חורג

הועדה המקומית לתכנון ולבנייה כפר־סבא מודיעה בזה כי הוגשה בקשה להתיר על חלקה/ות (1)60 בגוש 6441 רחוב שרת מס' 21 הקלה/הקלות כלהלן:

תוספת 17 מ"ר מגורים.

כל המעונין יוכל לעיין בבקשה הנ"ל ובתכניות המצורפות אליה, במשרדי הועדה המקומית כפר־סבא, רחוב ויצמן 137, בשעות קבלת – קהל, ללא כל תשלום וכן רשאי להגיש התנגדות למתן ההיתר המבוקש.

התנגדויות מנומקות בשני העתקים אשר להמציא לועדה המקומית לתכנון ולבנייה כפר־סבא, עד לתאריך שבועיים מיום הפרסום.

יצחק ולד,
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבנייה כפר־סבא.

מעריב – עכשיו

קרא מחר במעריב יום ו':

דוד לוי

מעריב־שבת:
הדרך למוסקבה – יוסף חריף. דוד מרקיש ● ועידת חוות סיכום – מנחם רהט ● נשיא מדינת היהודים בבאזל – יוסף לפיד ● הדו"ח על דרום־אפריקה – עפרה ישועה־ליית.

מעריב־סופשבוע:
אביאם סלע – ראיון ראשון.- יעקב ארז ● דוד לוי בוועידה – יעל פדמלמד ● רשמים מבראזיל – עמוס אמינר.

מעריב־כלכלה:
המנהלים הבכירים ביהדרת העובדים
יובל אליצור ואורי גינוסר

מעריב־קריה:
באר־שבע: עיר באבטלה אורי בינדר.

מעריב־פנאי:
מלך סיאם ואנה שוב רוקדים.אורית הראל.

מעריב־ספרות:
אמירי הנפט ומשוררי אלף לילה ולילה.שפי גבאי.

אמנון אברמוביץ – דו"ח ● אפרים סידון – דעה ● אפרים קישון – חד גדיא סיבוב שני ● שלום רוזנפלד – מן המדף ומן המגירה ● מנחם תלמי – המצאה רפואית בישראל ● אהרון דולב – פול ניומן ● טל בשן – משפחת אוקינור ● מיכל קפרא – תשדירי שרות ●

אביאם סלע

פול ניומן

מעריב מעניק לך חידושים העונים לדרישות שלך

מינהל מקרקעי ישראל

הודעה בענין הסדר החכרת מגרשי מגורים בנויים במושבים

מינהל מקרקעי ישראל מודיע כי מועצת מקרקעי ישראל החליטה בתאריך 28.10.86 לאשר הסדר בדבר החכרת מגרשי מגורים. בנויים במושבים.

המתגורר בבית בנוי במושב אשר המבנה ו/או התוספות (לפחות חדר) נבנו ע"י המתגורר ועל חשבונו, בבית אשר היה מיועד במקורו לבעל מקצוע, רשאי לפנות למינהל מקרקעי ישראל בבקשה לחכור את המגרש בו הוא מתגורר. החכרת המגרש תעשה על פי תכנית מאושרת ובהתאם לתנאים שנקבעו על ידי מועצת מקרקעי ישראל בהחלטתה הנ"ל.

תוקף ההחלטה עד 31.3.88.

בדבר פרטים יש לפנות למשרדים המחוזיים של מינהל מקרקעי ישראל, יחידת חוזים חקלאיים, לפי הכתובות הבאות:

מחוז הצפון, קרית הממשלה, נצרת עלית
מחוז חיפה, דרך העצמאות, 13, חיפה
מחוז המרכז, דרך פתח תקוה 88, תל־אביב
מחוז תל־אביב, דרך פתח תקוה 116, תל אביב
מחוז ירושלים, רח' בן יהודה 34, ירושלים
מחוז הדרום, רח' בן צבי באר שבע, ת.ד. 233

הודעה זו אינה מחייבת החכרת מגרש לכל פונה. מינהל מקרקעי ישראל יפעל אך ורק בהתאם להחלטת המועצה מיום 28.10.86.

מפלגת העבודה הישראלית
המרכז
ארגון ותיקי התנועה והגימלאים
תודה

ל־31,532 (שלושים ואחד אלף חמש מאות שלושים ושניים חברות וחברים) חברי ארגון ותיקי התנועה והגימלאים שנענו לקריאתנו והצביעו בבחירות לועידתם הארצית הראשונה ולאלפי הפעילות והפעילים שלקחו חלק בארגון הבחירות, אשר במסירותם ונאמנותם הביאו לתוצאות מרשימות אלה.

הצבעה זו של 67% מבעלי זכות הבחירה מהווה הבעת־אימון בתנועה ובדרכה ואתגר גדול לנבחרים.

יחד נמשיך לפעול להצלחת הועידה למען צבור ותיקי התנועה וכלל הגימלאים במדינה.

בברכה

יהודה ויסמן
יו"ר ועדת הבחירות המרכזית

ירוחם משל
יו"ר ארגון ותיקי התנועה והגימלאים

חברת הכשרת הישוב בישראל בע"מ
הודעה
למחזיקי סטוק אגרות חוב, רשומות על שם,
1987 – 1995 (סדרה 5)

בהתאם לקביעת הנאמנים של בעלי אגרות החוב – החברה לנאמנות של בנק לאומי לישראל בע"מ והחברה לנאמנות של בנק דיסקונט לישראל בע"מ – שיעור הריבית השנתית לתקופת הריבית מיום 1.4.1987 עד יום 30.9.1987 הוא 6–½% (ששה וחצי אחוז).

חלוקת הלוואה להון חוזר
1987/1988

בזה הרינו מודיעים ליצרני תנובה אקספורט כי החל מיום א' 5.4.87 יחולק תשלום ראשון של ההלוואות להון חוזר לשנת 1987/1988.

בברכה
הנהלת תנובה אקספורט ועובדיה

هكذا من الأصل

صكـ:امن الأصل

בעריכת זאב פרי

קולנוע

כוחה של קוסמטיקה

„הבוקר שאחרי"
במאי: סידני לומט

הפתיחה מבטיחה. ג'יין פונדה מתעוררת מליל הוללות לצידה של גוויה רוחצת בקטשופ, משופדת על סכין דקורטיבית, כמו הגוויה בגירסה הראשונה של „39 המדרגות". פונדה, כנוטה כל גבוריו של ז'אנר הקורבן התמים, אינה זוכרת איך הגיעה למיטה לצידה של הגוויה הנוטפת ואם הרגה או לא הרגה. ליתר בטחון היא ממרקת את הדירה, האמבטיה, ההרסינה מכל סימני הדם, כמו אנתוני פרקינס לאחר שביצע את זממו בסצינת המקלחת.

„הבוקר שאחרי" מלא בקידות להישגיהם המפורסמים של אחרים, אבל הומאז' אינטליגנטי אינו יכול להחזיק בסיפור בכוחות עצמו. הסרט, למרות כמה רגעים אינטליגנטיים פה ושם, מאפיין את הקולנוע הבנאלי אליו נתגלגלה ג'יין פונדה, מלכת המלודרמה עם מסר.

פעם, לפני תחילת הסיפור, היתה מפורסמת. היתה לה קאריירה, אבל מאז עברו הרבה שנים עצובות וכל תלאות הדרך כתובות על פניה. תסרוקת התיכה ושיער הפלטינה רק מחדדים את מראה המפולת. הסיפור הוא קומדיה רומנטית עם גוויה נודדת, גבר מזדמן להצלה (ג'ף ברידג'ס) ורגעי מתח מתכונתיים. שים אשה בדירה ריקה, הנח לה לסגור את החלונות ואת הדלת ולעבור מחדר לחדר, ועשית סרט מתח, בתנאי שלפני כל אלה המחשת לצופים את קיומו של הרוצח בשולי המעשים.

מי שלא יעסוק רוב הסרט באסונות שקרו לפנים של ג'יין פונדה, עשוי להנות מסיפור שגרתי ואפילו לצחוק פה ושם. פונדה נראית רוב הזמן כמו אימו של ג'ף ברידג'ס, הגבר שמולה ואני מציין זאת לזכות התסריט. סוף סוף מרשה הקולנוע האמריקאי לאשה בת חמישים לחשוק בגבר צעיר יותר, מבלי לעשות מזה ענין. בעבר היה מותר רק ההיפך ואולי יש בשבירת הטאבו שמץ מג'יין פונדה של העם.

לקראת סוף הסרט, כחלק מהטיקוס הנפשי, נמצאת לכוכבת תסרוקת הולמת וצבע שיער מתאים לפניה ופונדה חוזרת במחי מברשות איפור אל דמותה הפוטוגנית. הבהנת הגדולה של השימור העצמי. איזו אירוניה: סרטה האחרון של גיבורת הפמיניזם היה להצהרה על כוחה של הקוסמטיקה.

יגאל משיח

ספר

היינו נאצים

תום שגב: „חיילי הרשע". הוצאת „דומינו". 192 עמ'

קצרה ידו של מדע האדם להציג ולפענח מודל של פושע מלחמה. גם אם ידעו החוקרים לשרטט קווי מיתאר משותפים של פושעי מלחמה גרמנים בתקופת מלחמת העולם הראשונה – הרזה, העדר אב, מותו בחזית או תבוסתו – ספחה ההיסטוריה בפניהם. הנאציזם הציב מודלים חדשים של פושעי המלחמה. בראשית דרכו כהיסטוריון ביקש תום שגב להסתייע בפסיכולוגיה בנסותו לפענח את חיות חייל הרשע. אך הפסיכוהיסטוריה לא היתה כנראה יותר מגל אופנתי במחקר, וסופה בשרשוש ספקולטיבי במרחבי הלא נודע. שגב שירטט את רמזותיהם של כמה ממפקדי מחנות הריכוז הנאציים. הוא התחקה אחריהם באמצעות תיקי השרות המפורסמים שלהם שמצא בארכיון. עם חלקם שוחח. תאורי המפגשים עמם יובשני, קר, ועף מרגשות מצמרר את הקורא יותר, אולי, מן התאורים עמוסי המטענים. שגב עשוי לכתוב משפט כמו „ישבנו בשמש אצל הבאר שבכפר מגוריו... על דרך היין, המוליכה במקביל נהר הריין, בנוף כרמים שיופיו עוצר נשימה"... על פגישתו עם הנס היטיג, מי שהיה מפקד מחנה באוצוויצר באלזס. היטיג השיב: „ידעתי היטב מה אני הולך לעשות בס.ס. כולנו ידענו והיה בזה גם משהו שבנשמה, ברגש, לא בשכל".

הדברים מפי אומרם חזקים לפעמים מכל תלי הפרשנויות שאפשר לכתוב עליהם ו„חיילי הרשע" מספק כמה אמירות כאלה. „סובלנות היא סימן לחולשה" (תאודור אייקה, מפקד מחנה הריכוז דאכאו בהקדמה לתקנון המחנה) או דבריו של פרנץ שטנגל מפקד מחנה ההשמדה טרבלינקה בראיון עם העיתונאית גיטה סרני.

„סרני: כלומר, לא ראית באסירי המחנה בני אדם כמוך?

שטנגל: מיטען. רק מיטען... מעולם לא הסתכלתי עליהם כעל בני אדם אינדיבידואליים"...

ושוב היטיג: „ביסודו של דבר זה סיפור פשוט. הייתי נאצי".

להיות נאצי, כפי שמתחוור מספרו של שגב, פירושו להיות אידיאליסט ואופורטוניסט חסר הכרה ראציונאלית או פוליטית, אסיר תודה למי שסייעו לכאורה להחלץ מדימוי נחות, לציית ולהניח לממונים עליו לעצבו בהדרגה. ואכן העיצוב הזה נעשה שלב אחר שלב. הפעלת תוכנית האותנסיה (המתת הסר של נכים, מפגרים, בעלי מום הפוגמים בטהרת הגזע הארי) הכשירה את המפקדים הנאצים להשמדה השיטתית.

מה שמעיק – למרות שאינו חדש וחנה ארנדט כבר השכילה אותנו בנושא זה – הוא שעניין הרשע הנאצי באנאלי כל כך עד שהתמיהה על „איך־זה־קרה" עשויה להתחלף ב„איך זה לא קורה שוב".

מירי פז

שידורים

טלוויזיה

חינוכית

08.00 טלטקסט: עד כאן.
08.03 שעת כושר.
08.15 מושגים ביהדות: מצה ה.
08.40 בלי מילים: ביניים צירה.
09.00 ארץ מולדת: עיר קמה מן החולות (ב).
09.20 מדעי הטבע והטה"ב: תנועת הדג.
10.00 שעת כושר.
10.10 אנגלית ה'.
10.30 הגיל הרך: רחוב סומסום.
11.00 אנגלית ו'.
11.15 ערבית מדוברת (ר"-ה"ג).
11.30 אנגלית ז'.
12.00 „אתמול במשפט דמיאניוק".
12.25 אנגלית ט'.
1.00 היסטוריה, העשרה: הכתובת על הקיר.
1.30 ספרות: השליט וצלו.
2.00 טלטקסט: עד כאן.
2.03 שעת כושר.
2.15 קשר משפחתי.
3.00 כאן כאה: הכלב שלעולם לא היה מרוצה.
3.25 רחוב סומסום.
4.00 שעת כושר.
4.10 גברת פלפלת.
4.30 מדינת ישראל נגד ג'ון (איוואן) דמיאניוק.
5.00 ערב חדש. מנחה דן מרגלית.

כללית

5.30 „באותו עניין" – בעיות של צעירים בדרך של פסיכודרמה ומשחקי תפקידים. קבוצה של צעירים ממקומות שונים בארץ יעסקו במבואות ההתבגרות, בחוויות ובהתנסויות שלהם ושל בני גילם. מנחה: אלירן אליעז.
6.00 „משפחת קמבל" – פרק תשיעי: „הסוסה".
6.25 „מסוקר של מקומי" – מבט אל עקרון.
6.30 קיצור החדשות (ערבית).
6.32 שבועון מלוויזיה – מגוון אירועים מן העולם (תרגום לעברית).
7.00 ממבט – דיון בענייני השעה (ערבית).
7.30 חדשות (ערבית).
8.00 מבט לחדשות.
8.30 משחק הגמר של גביע אירופה לאלופות בכדורסל – שידור ישיר מלוזאן. מתחרות: מכבי תל־אביב נגד איטליה טראסר מילנו.
10.10 „חרב גדעון" – פרק שני: אנשי המוסד מתכנסים לתכנון הפעולה הבאה. „בית הסמוי" בצרפת משמש מוקד להתכנסויותיהם. אבנר, ראש החבורה, צנחן לשעבר (סטיבן באואר) פונה אל פפה (לינו ונטורה) ומבקש מידע על עלי חסאן סלאמה. במסעדה, שבה אנשי המוסד עומדים להיפגש, מתחולל פיצוץ דקות מועטות לפני הפגישה. החבורה חושדת, שעלו על עקבותיה. לאחר ההתפוצצות מתגלים עקבותיו של אמסארי, אחד מן הטרוריסטים המבוקשים. החבורה מתפצלת: אבנר וקארל (פיטר דבורסקי) נוסעים ללונדון למשימה אחרת. קארל נרצח שם. החבורה נוקמת ברוצחת, אף שלא היתה ברשימת המבוקשים. הוראות מישראל מכתיבות לחבורה להפסיק את פעולותיה לזמן מה. אבנר נוסע לניו־יורק אל אשתו, וזוכה לראות בפעם הראשונה את תינוקו.
11.15 „גלריה" – אמנויות בארץ ובעולם. מנחה כרמית גיא.
11.55 הגיע זמן לשון – ענייני לשון, בהגשת אבשלום קור. הפעם, לקראת חג הפסח: „אחד מי יודע?". חדשות הלילה.

לקראת שידור

גמר גביע אירופה לקבוצות אלופות. מכבי תל אביב נגד טרסר מילאנו. 20:30 אתמול יכולנו סוף סוף לראות את המוף שנושא את פניו המדושנות. הערב הוא חוזר להיות „הקול". רק ארגון יעיל כשל הטלוויזיה הישראלית מביא לניצולת גבוהה כזו של כוח אדם, שהרי ידוע שהטלוויזיה ברוממה אינה אלא **יורם ארבל** וצוות של 500 טכנאים. **אודי לוי** ממחלקת הספורט, האיום היחיד על בלעדיותו של הארבל ולטכח רפיונו ההולך ומתגבר של קוויתי, כבר נמצא בלוזאן, מכין את הקרקע לקראת נחיתת ארבל וסביר להניח שגם שחקני האלופה הישראלית נמצאים במתח לקראת הנחיתה היום. כולנו יודעים שאסור להשאיר את השידור בידיו הרועדות של לוי, שהצליח להחמיץ בווירטואוזיות של ממש שידור מרגש כמו זכייתה ההסטורית של נבחרת הטניס הישראלית בנצחון על צ'כיה. מה לעשות ולא נמצא עד היום שדר ספורט ראוי, בנוסף לארבל ולוויניו הכבויים. לא יכול להיות שלא חיפשו.

בכל מקרה, אנחנו מקווים לשמוע הערב את ארבל החגיגי, הפאתטי, מוכנים לסלוח על דברנות היתר, על ההתעקשות לתאר את שעינינו רואות ואחר כך הבקשה מה„פרשן" לעשות זאת שוב בלשונו העילגת. הכל בתנאי ש**מיקי ברקוביץ** לא יכעס כל כך ולא ינסה לנצח את המשחק הזה בעצמו. ונא לא לשכוח: יש אלהים.

אמיר רותם

קולנוע בטלוויזיה

„כחום הלילה" סרט הקולנוע, יום שישי 22:15. לסיכום שבוע האוסקר מביאה הטלוויזיה שלנו דוגמה נאה ממי השלוליות ההוליוודית. „בחום הלילה" (1966), סרט העוסק בגזענות הפושה עדיין בדרום הדמוקרטיה הצבוע אמריקאית, גרף חמישה פרסי אוסקר אותה שנה. פרס הסרט הטוב, השחקן הטוב, ופרסים על עריכה, תסריט ופסקול. הבמאי **נורמן ג'ואיסון** נשאר בחוץ. לפרס השחקן היו מועמדים שניים ממשתתפי הסרט: **סידני פואטייה** השחור **ורוד שטייגר** הוורדרד. פואטייה ראה את שטייגר עולה לקבל את הפרס. אך שימו נא לב אילו סרטים נאלצו לפנות מקום כדי שהוליווד תוכל לגלגל עיניה השמימה: „הבוגר" (הבמאי מייק ניקולס פוצה בפרס הבמאי) ובעיקר „בוני וקלייד" המופתי של ארתור פן, שזכה באוסקר. עוד אנקדוטה אוסקרית: פרס הסרט הזר ניתן אותה שנה לסרט הצ'כי „רכבות נשמרות היטב", אותו ביים ז'ירי מנזל, אותו מנזל שנאלץ לוותר השנה על הפרס לאחר שהיה מועמד עם סרטו „הכפר הקטן והמותק שלי".

הסיפור: מוות לא טבעי אירע בארצות מעליית הדרום. החשד לגרימתו נופל על השחור הראשון הנקלע לאיזור, אלא שלמרבה חוסר הנוחות מתברר שמדובר באיש משטרה מהעיר הגדולה. סידני פואטייה, הכוכב השחור הגדול של הוליווד בשנות ה־60 („לאדוני באהבה", [illegible]) ורוד שטייגר (במצב טוב יותר מאשר [illegible]), [illegible] הדרום המשופר. הבמאי, ג'ואיסון, „קנדי" [illegible] (הוא אף צילם כאן [illegible]) [illegible] ב„פרשת תומאס קראון". „בחום הלילה" [illegible] באמנו, כנראה [illegible].

אמיר רותם

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהאומה ניצוחה – ובר: הפתיחה ל„אוריאנטה"; שוברט: אימפרומפטו בסי במול מג'ור; רוסיני: מבוא נושא ווריאציות לקלרנית ותזמורת; רספיגי: „הצפרים", סויטה; ראבל: משחקי מים; ליסט: הפרלודים.
09.00 קונצרט בוקר – שומאן: פתיחה סקרצו ופינאלה אופוס 52; בטהובן: חמישיה לפסנתר + כלי נשיפה אופוס 16; שוברט: סימפוניה מס' 9 בדו מג'ור, „הגדולה"; דביסי: „הים"; ראבל: קונצ'רטו לפסנתר ביד שמאל; בריטן: ערבית מוסיקליות, אופוס 9; סטרבינסקי: „ציפור האש", סויטה.
12.00 מאוצר הסרטיה – באך: סונטה מס' 3 בלה מג'ור לחליל ולצ'מבלו (ז. בנט/ג'. מלקום); ג'י רייכל: וריאציות על כוכב (ו. פייר דרואה, כלי הקשה וסרט מגנטי). אלונסו דה מודארה: פנטסיה (נ. ייפס, גיטרה); ברהמס: ארבעה שירים רציניים (מ. פורסטר/א. גרימרק).
13.05 בהאומה ניצוחה – היידן: סימפוניה מס' 75 ברה מג'ור (תז. פילהרמוניה הונגריקה/א. דוראטי); פלוריאן גסמן: רביעיה ברה מינור לאבוב, כנור, ויולה וצ'לו (ס. פיגה/י. שרדר/י. פיטרס/ו. מלר); ובר: קונצ'רטו מס' 2 במי במול מג'ור, אופוס 22 לפסנתר ותזמורת (פ. רסל/תז. הקפלה של דרזדן/ה. בלומשטדט); בטהובן: סימפוניה מס' 3 במי במול מג'ור, אופוס 55 „ארואיקה" (התז. פילהרמוניה/א. קלמפרר).
15.00 מפגשים.
16.00 אתנחתא – שידור חי מאולם ימק"א, רביעיית החליל הישראלי (א. שוהם, חליל/ר. פרנקל, כנור/ר. מוס, ויולה, אלפרין, צ'לו) – ג. ג'ייקוב: 4 ההורים; מוצרט: רביעיית חליל בלה מג'ור, ק. 298; רוסל: שלישיה, אופוס 40; גלוק: „מחול הרוחות הטובות"; אמולט: סויטה מרוקנית; פליירל: רביעיה בסול מג'ור, אופוס 20/1.
17.30 קשת של צלילים – מגוון מוסיקלי, מוצרט – סימפוניה מס' 5 ק. 22 בסי במול מג'ור; רונדו לכנור ויולה ק. 424 בסי במול מג'ור.
18.00 אנתולוגיה בצליל – שירה חילונית באנגליה של המאה ה־16.
19.00 מוסיקה קלאסית קלה.
20.05 אינטרלוד – רגע מוסיקלי.
20.30 קונצרט מהקלטות התזמורת הסימפונית ירושלים רשה"ש: מנצח: סר צ'רלס גרובז, סולן: יוסף קליכשטיין – מייקל טיפט: סויטה ברה מג'ור להולדת הנסיך צ'רלס; מוצרט: קונצ'רטו בסי־במול לפסנתר ותזמורת, ק. 595; אלגאר: סימפוניה מס' 1, בלה־במול מג'ור, אופוס 55; ברהמס: רפסודיה בסי־מינור, אופוס 79 מס' 1 (יוסף קליכשטיין).
22.30 מג'ז הולאה.
23.00 דור הזהב – אמנים גדולים בהקלטות היסטוריות „אותלו – חי" – תכנית ראשונה – ורדי: מערכה ראשונה וחלק ראשון מתוך המערכה השניה מתוך „אותלו" (סולנים, מקה. ותז. מטרופוליטן/אטורה פניצה).

רשת א'

08.27 משפט דמיאניוק – שידור מ„בנייני האומה" בירושלים.
15.30 השכלה ודעת לכל – „תולדות כוח המגן העברי" – והפעם: „מאורעות 1929".
16.05 ספרים הם חברים – והפעם: עם משה דור.
19.05 שמור בתנועה.
22.05 יש לי חלום.

רשת ב'

14.06 לראות או לא לראות – יומן חדשות לתרבות ולאמנות.
18.06 דקר.
19.35 השבוע בכנסת.
20.10 שירים עבריים.
20.30 שידור משחק כדורסל – גמר גביע אירופה לאלופות בין מכבי תל־אביב לבין מילאנו אלופת איטליה שידור חי מלוזאן.
22.30 מקום אחר.
23.05 ביני לבין עצמי – שיחות עם אורחים בשידור חי.

רשת ג'

18.06 קליבר – שבועון פופ.
20.05 לי ולך – שיר וברכה.
21.05 מופע רוק.
23.05 הלילה הוא שירים.

גלי צה"ל

16.55 „שירותרום 87" – פינה מיוחדת.
16.05 ארבע אחרי הצהריים.
18.05 שעה קלה על כלכלה.
19.05 שירים מכאן – שירים עבריים.
19.05 רדיו רדיו F.M.
19.50 תיק פלילי 373/86 – מדינת ישראל נגד ג'ון איבאן דמיאניוק – יומן מיוחד לסיכום ארועי המשפט.
20.05 יער משודר – מגאזין לענייני צבא ובטחון (ש.ח.).
20.05 צער חצי F.M.
20.55 פינה חמה ללב.
21.30 אוניברסיטה משודרת – פילוסופיה של הטכנולוגיה – פילוסופיה עיונית (ש.ח.).
21.55 „שירותרום 87" – פינה מיוחדת.
23.05 קול הג'ז הזה F.M.
23.55 „שיחת הנפש" – עם המנצח נועם שריף.
00.05 ציפורי לילה מבלות.

קונצרט

תזמורת נולדה

התזמורת הקאמרית של ירושלים, אולם הנרי קראון 29.3

התזמורת החדשה בניצוח ז'ראר וילגוביץ' (צרפת), שהציגה את עצמה בחיתוליה, הפגינה כמה מעלות גנוזות, שבזכותן אפשר להאמין שתוכל לצעוד בבטחה קדימה ולהתפתח לאנסמבל מקצועי מעולה. לתזמורת הצעירה אין עדיין גוון צלילי מגובש ורוח־צוות מאוזנת. בסויטה של חנוך יעקובי ובסימפוניה מס. 59 של היידן הורגש שהמוסיקאים חדורי חרות נגינה אמיתית. הפרק הראשון בסימפוניה, המצטיין בהמצאות מקוריות, לקה בחוסר ליטוש. לעומת הכינורות המבריקים, המאוחדים ברוב גדול, נשמעו הצ'לי והבאסים חיוורים במקצת וכלי הנשיפה מהססים.

חוויית הערב היתה נגינתו המשובחת של הויולן הצרפתי ז'ראר קוסה – כסולן בסימפוניה הקונצרטית לכינור, לוויולה ולתזמורת מאת מוצארט. שמענו נגן מהשורה הראשונה, בצליל חם וזמרתי, בפיסוק נהדר ובדייקנות חיונית. הקמת התזמורת, המשתפת צעירים, היא ללא ספק יוזמה במקומה ומן הראוי לאחל לה הצלחה שלמה.

ישראל דליות

„40 מ"ר גרמניה"

בקרוב

„40 מ"ר גרמניה", „המורדת", „שלושה אמיגוס", „קשוחים שכאלה", „אופני האש", „הרומן שלי באוקספורד", מסוף השבוע בבתי הקולנוע

משך 80 הדקות של *„40 מ"ר גרמניה"* (קולנוע במוזיאון תל אביב) אין המצלמה עוזבת את הדירה המחניקה. זוהי נקודת מבטה של טורנה, רעייתו הכנועה של דורסון, פועל רחק תורכי שבא לארץ השפע האירופית, כמו רבים מבני עמו, כדי לשבור שבר. טורנה, הנעולה בדירה, עם זווית הצצה צרה לרחוב, וכיסופי מולדת, תשתחרר לבסוף – תוצאת עווית גורל. זהו סרטו של התסריטאי־מפיק־במאי יליד תורכיה טבפיק באשר (36), סיים את חוק לימודיו במולדתו אך חי מאז באירופה.

★

על שרלוט גינסבורג, בתם הצעירה של סרז' ורעייתו בעבר ג'יין בירקין, הרבנו לשמוע באחרונה. „המורדת" („ג'ינג'נט", ת"א), סרטו של קלוד מילר („חקירה באפילה") הוא שהביא את שמה ברבים (שרלוט זכתה בפרס ה„סיזר" כשחקנית המבטיחה של 1985 על משחקה כאן). מילר מנסה להבהיר בסרטו את התסכול הכרוך בלהיות בת 13. במושגים שלה, חווה שרלוט טרגדיה אותה תישא בצלקת תקופה ארוכה. במושגים של עולם המבוגרים מדובר בפרשייה שספק אם אמנם התרחשה.

שרלוט חיה עם אביה, איש כפיים קשה יום, ועם ליאון, ספק אומנת, ספק תחליף אם (אמה נפטרה בלידה). אחיה הבוגר יצא לחופשת הקיץ והותיר אותה מאחור, ושכנתה, לולו בת השמונה, מעריצתה העיוורת, מרגיזה. בווילה מפוארת, לא רחוק מביתה של שרלוט, משתכנת לזמן מה הפסנתרנית בת גילה קלרה באומן. שרלוט מנסה להגיע לליבה של קלרה ובאמצעותה לצאת מהמציאות העגומה, בה היא חשה כבולה.

בנוסף לכוכבת החדשה לבית גינסבורג, משתתפים בסרט ז'אן־קלוד בריאלי בתפקיד משנה משעשע, ברנדט לאפון כליאון, והילדה ז'ולי גלן בתפקיד לולו.

★

ג'ון לנדיס, מי שביים את ראשוני סרטי ההומור הפרוע של יוצאי „מוצ"ש בשידור חי", בראשות הארונים בלושי ואייקרויד, ממשיך ב„שלושה אמיגוס" („הוד" ת"א) את המסורת עם צ'בי צ'ייס, שנחשב כוכב התכנית ההיא בתקופת זהרה. ה„אמיגוס" הם שלישיית כוכבי ראינוע שלומיאלית המשתתפת בסדרת סרטי הרפתקאות רומנטיים. השתלשלות נסיבות לא סבירה מביאה יפייפיה מכסיקנית לגייס את השלושה כגיבורים מהחיים. סטיב מרטין, העושה בימים אלה תפקיד גונב הצגה ב„חנות קטנה ומטריפה", חוזר כאן לצבע שיערו הטבעי ויחד עם מרטין שורט (כשמו כן הוא) וצ'ייס, מרכיבים את השלישיה השלומיאלית שלבסוף מתעשתת והופכת באמת לגיבורת היום.

★

מאז „קוקון" כבר לא רוחים באולפנים בהוליווד על הסף את העסקת קשישי הקהילה בתפקידים ראשיים. קירק דאגלס וברט לנקסטר, שניים מהמצ'ואים המצליחים ביותר בתולדות הוליווד, חברים טובים גם בחיים, נקראו אל הדגל כדי לאייש את התפקידים הראשיים ב„קשוחים שכאלה" („אסתר", ת"א) מסופר בשני שודדים המשתחררים לאחר 30 שנות ישיבה בכלא ומתקשים להתרגל למה שבני האדם הספיקו לעשות לעולם בשנות העדרותם.

מעניין לבדוק את נקודות ההשקה בביוגרפיות של לנקסטר ודאגלס. לבד מכמה וכמה סרטים משותפים ב־40 השנים האחרונות, לשניהם צאצאים הממשיכים את דרכם בתעשיית הקולנוע, וגם חברות הפקה עצמאיות שהתרימו נגד שלטון האולפנים בהצלחה יחסית. ראינו כאן בעבר סרטים של הבמאי ג'ף קניו, כולם באגף הקומדיות האסקפיסטיות.

★

האל נידהאם, איש פעלולים מסובכים שהיה לבמאי כבר לפני שנים, לא יכול להפסיק להתפעל מאתלטים עם נטיות התאבדות. בסרטו החדש *„אופני האש"* („מקסים" ת"א) מביט נידהאם בהשתאות בפעלולי רוכבי אופני BXM (לפי ההסבר הנלווים לסרט יודעים לספר על 20 מיליון (!) אופנועים כאלה בצפון אמריקה בלבד). ההפקה של חברת „טליהפילם", על שם רעייתו של בעל החברה טליה שייר, אחותו של פרנסיס קופולה (ורעייתו הסובלנית של רוקי בלבואה בקולנוע) שבמציאות ההוליוודית יכולה רק להשיג (אפילו בפרוטקציה) את תפקיד אמו של הגיבור. עוד במשתתפים ברט קונר, אלוף אולימפי, מאותם שתמיד כתוב שפנו לקריירת משחק בקולנוע ובדרך כלל לא שומעים עליהם עוד. אולי תזהו גם את לורי לאפלין, שכיכבה בערגת חלומות ב„מעריץ אלמוני" הבלתי נשכח.

★

רוב לאו ההתיך־חתיך שכבר לא יוצא עם סטפני ממונקו, נחת באוקספורד. בן כן, אות קמפוס אציל שהתחרה השבוע בתחרות השייט נגד נבחרי קיימברידג' על נהר התמזה. התחרות המסורתית היא גם שיאו של *„הרומן שלי באוקספורד"* („רב חן", ת"א) המתבסס על מפגש תת התרבות האנגלית עם רוח אלביון הניצחית. נוסף ללאו משתתפים כאן גם אלי שידי הנאה מחבורת עוללי הוליווד, גיליאן מאנדם (מ„זכרונות אהבה מפירנצה"), גייל סטריקלנד, מייקל גאף ועוד כמה נושאי מבטא בריטי.

אמיר רותם

חגיגת אמני ישראל – ביום העצמאות בטלוויזיה

החגיגה השנתית של אמני ישראל – „כל העולם במה", תיערך השנה ביום העצמאות ותהיה מופע הבידור המרכזי של הטלוויזיה. המופע, שעד כה נערך ב„היכל התרבות" בת"א, יוקלט השנה באולפן הטלוויזיה והוא יעמוד בסימן „שילוב דורות" של אמנים.

עד היום, כחודשיים לפני המופע, כבר הבטיחו את השתתפותם: **יהורם גאון, הגשש החיוור, ציפי שביט, ג'קי מקייטן, דודו פישר, מרגלית צנעני, חנה מרון, ריבקה מיכאלי, אלי גורליצקי, שמואל רודנסקי, רפאל קלצ'קין, תיקי דיין, יהודה פוליקר, יוסי בנאי, מתי כספי, שלמה ארצי, טוביה צפיר, מני פאר, שייקה אופיר, ליאה קניג, מרים זוהר, ניסים גרמה, ניסים עזיקרי, שלמה בר־שביט, יפה ירקוני, חנה לסלאו, להקת בת־שבע** ועוד.

גם השנה יחולק במסגרת המופע „פרס א.מ.י." והפעם לאמרת. (בשנים קודמות התכבדו בפרס: אלכסנדר יהלומי, רחל מרכוס ושייקה אופיר).

תיאטרון

תיאטרון הקיבוץ: „רקוויאם למהפכה קטנה", מאת יצחק לאור ובבימויו. תפאורה: מיכאל הרץ; תלבושות: איה לוין; תאורה: רפי צור; משתתפים: גדעון שירין, עתליה קפלן, מלכה רונן, איציק הדר, חנה דרורי, מיכל אמיר, יצחק גליקליך, דורון גולן, שמואל טוביה

הגיחוך שבזימורותיהם של מהפכנים המבקשים לעצמם אורגאזמות לשינוי פני ההיסטוריה הוא נושא רב הבטחות למחזה סאטירי. ההבטחות מועצמות כשהמחזאי ידוע בציבור כמהפכן בזכות עצמו. יצחק לאור ראוי למחיאות כפיים נלהבות על ההעזה ועל הרעיון.

גיבור המחזה הוא מיכאל החוזר לישראל משהות ארוכה בחו"ל בתקווה להחיות את ארגון המהפכה שהיה פעם בין מנהיגיו ואת הקשר עם גרושתו. את אלה הוא מקווה לממש באמצעות משפט שתלוי ועומד נגדו על הפגנה שהשתתף בה בעבר. הדרך למשפט להחייאת הארגון ולחידוש המהפכה רצופה מיני פשרות קטנות כמו שיתוף פעולה עם אוהדים ותורמים מפוקפקים ועורך־דין ערמומי. מיכאל המהפכן הופך בסופו של דבר למשתף פעולה בתרגיל משפטי מלוכלך של עורך־הדין שלו. עורך־הדין מצליח להוכיח שמיכאל לא השתתף כלל במהפכה. המהפכן זוכה במשפט אך מפסיד את המהפכה. והרי ההפגנה – שהוכח שלא השתתף בה, היתה הדבר החשוב ביותר שעשה בחייו.

לאור מצליח במהפכנים ומתאר אותם כחבורת מתוסכלים חוצפים לתיאבון, רצ'ניים להחריד ביחסם לעצמם ומי שפער אדיר מפריד בין ההומאניות החברתית שלהם לבין ההומאניות הבין־אישית. רוב המהפכנים במחזה אימפוטנטים ונשותיהם הממורמרות מייחלות לילדים ולא למהפכות.

„רקוויאם למהפכה קטנה" היא הצגה מרעננת הן בזכות תובנה והן בזכות המבנה – מעין הצגה בתוך הצגה אלא שהרעיון הנועז לא התממש. עדיין חסרה ההצגה הומור טוב וחוש קצב.

מירי פז

„מוסיקאן" – פסטיבל ראשון למוסיקה ישראלית חדשה

אירוע משמעותי ויוצא דופן, בתחום היצירה המוסיקלית בארץ, עומד להתקיים בשבת הקרובה, במועדון „יובל" ברמת השרון („בית יד־לבנים") – „מוסיקאן" – פסטיבל בזעיר־אנפין למוסיקה ישראלית חדשה.

מטרת המארגנים היא להפוך את ההאזנה למוסיקה ישראלית בת־זמננו לחלק בלתי נפרד מחיי המוסיקה בארץ ולהעניק למלחינים ישראלים צעירים הזדמנות נאותה להשמע ברבים. „מוסיקאן" מס. 1, יכלול שלושה קונצרטים של כשעה ורבע כל אחד החל מהשעה 11.00, שבהם ישתתפו 21 מלחינים (ברובם צעירים) וכ־35 מבצעים, בנגינה ובזמרה. כמו־כן יערך רב־שיח (בשעה 19.00), בהשתתפות מלחינים צעירים וותיקים, מבצעים ונציגים של מוסדות מוסיקליים שונים. ינחה – דמי אורפסיוס מ„קול המוסיקה". הכניסה חופשית (הצוות המארגן מעיר שמספר המקומות מוגבל).

ישראל דליות

■ תל־אביב

אסתר: שוטר במשרה חלקית 9.40, 7.15–5
אורלי: סגור לרגל שיפוצים
הפתיחה: ילדים חורגים לאלוהים
בית ליסין: שושנת קהיר הסגולה 11.15
בן־יהודה: ניפגש בחוף 9.30–7.15
גורדון: הזנב 9.30–7.15
גת: חנות קטנה ומטריפה 9.40–7.15–5
דיזנגוף 1: שיחות מלוכלכות 9.40, 7.15, 4.45, 1.30, 11.00
דיזנגוף 2: מנה ליזה 9.40, 7.15, 4.45, 1.30, 11
דיזנגוף 3: זכרונות אהבה מפירנצה 9.40, 7.15, 4.45, 1.30, 11.00
דקל: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.15
[illegible]: כלא הנשים 9.30, 7.15
12.00 – סקס
הוד: מחור מתבגר 9.30, 7.15, 5.00
הקולנוע (בית ציוני אמריקה): [illegible] 9.30, 7.15, 4.30
פינק פלויד – החומה 11.30
חן 1: צבע הכסף 9.45, 7.15, 4.45
חן 2: ג'ושוע אתמול והיום 9.45, 7.30
חן 3: אל תקרא לי לבן 9.45, 7.35, 5
חן 4: מלקולם 9.40, 7.30, 5, 2, 11
חן 5: הסיפה נעימה 9.40, 7.30, 5, 2, 11
לב 1: חליפת ערב 9.40, 7.15, 5, 2
לב 2: קרץ 9.40, 7.40, 5, 2
לב 3: הקשר הגורדני 9.40, 7.40, 5, 2
לב 4: מפרץ מוסקיטו 9.40, 7.40, 5, 2
לימור: הבוקר שאחרי 9.30, 7.15, 4.30
מוגרבי: סגור לרגל שיפוצים
מקסים: נינג'ה איש העצם 9.30, 7.15, 4.30
מוזיאון ת"א: שואה – 1.00
פאר (לשעבר אלנבי): כל מה שרצית לדעת על המין ולא העזת לשאול 9.30, 7.30, 5
חצות – עיניים גדולות
סינמה 1: האוצר מארץ האש 9.30, 7.15, 5
סינמה 2: חנה ואחיותיה 9.30, 7.15, 5.00
[illegible]: סגור לרגל שיפוצים
סאגה: ללא רחמים 9.30, 7.15
שריה: בטי בלו 9.30, 7.15
אליבי 11.30
צפון: סגור
מרס המתיחה: שם הורד
שחף: פלאטון 9.30, 7, 4.15
תמוז – רמת־אביב: הבעיה השלישית שלי 7.30
האיפה העדינות לעזאזל 9.40
חצות – הצילו את המציל
תכלת: דקה לחצות 9.35, 7, 4.30
תל־אביב: כלא הנשים 9.30, 7.15, 5

■ ירושלים

אדיסון: נינג'ה דרקון האש 9, 7, 4.30
אורנע: סיפורים להוסים 9.15, 7
אוריין 1: קרוקודיל דנדי 9.15, 7.15
אור 3: ג'ק פלאש המקפץ 9, 7, 4.30
חצות 11.30, האשה באדום
אור 4: סינגליות הן כחולות 9.15, 7.15, 4.30
חצות 11.30, להיות או לא להיות
אור 5: מסורה חמה 9.15, 7.15, 4.30
חצות 11.30, עד כלות הנשימה
אור גיל: צבע הכסף 9.15, 6.45, 4.15
בית אגרון: [illegible] 6.15
סרט בגרמנית 4.30
בית זונות הקטן והטוב ביותר בטקסס 7.45
אות משמים 10.00
חצות ראסטי ג'יימס
האולם הקטן בבנייני האומה: סגור
הבירה: הקשר הגורדני 9.15, 7.15
[illegible]: פלאטון 9.15, 7, 4.30
מיטשל: זכרונות אהבה מפירנצה 9.15, 7
סמדר: חנה ואחיותיה 9, 7, 4.30
עדן: ניפגש בחוף 9, 7, 4.30
רון: הבוקר שאחרי 9, 7, 4.30
תיאטרון ירושלים: קיץ 9.15, 6.45

■ חיפה

אורה: פלאטון 9.15, 7.00
אורלי: מלקולם 9.15, 7
אמפי־תיאטרון: [illegible] 9.15, 7, 4.30
ארמון: ללא רחמים 9, 6.45, 4
חן: צבע הכסף 9.15, 7.00
עצמון 1: ניפגש בחוף 9.30, 7.15, 4.45
עצמון 2: חברים 9.30, 7.15, 4.45
פאר: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.15
קריאה: [illegible] 9.15, 6.45, 4.30
[illegible]: סרט כוכב עליון 11.30
רון: כלא הנשים 9, 6.45, 4.30
רב גת 1: צבע הכסף 9.30, 7.15
רב גת 2: אל תקרא לי לבן 9.30, 7.15

■ קריות חיפה

כפיר: להתחתן שנית 9.15, 7
סביון: אל תקרא לי לבן 9.15, 7
אורות: האוצר מארץ האש 9.15, 7
בית העם: חנה ואחיותיה 9.15, 7
היכל: ניפגש בחוף 9.15, 7
ניצן: הורה לנעורים 9.15, 7

■ אשדוד

אסתר: הזנב 9.15, 7.15
אשדוד: בובה 9.30, 7

■ אשקלון

אסתר: משפט הנשרים 9.30, 7.30
מאיה: זהירות הבית מתפרק 9.30, 7.30
רחל: להתחתן שנית 9.30, 7.30

■ באר־שבע

חן: נינג'ה איש העצם 9.30, 7.30

■ הרצליה ורמת השרון

היכל: אהבה בדירה 9.30, 7.15
מלון „דניאל":
כוכבה: המקצוע לוחם 7.00
הרומן של אתמול בלילה 9.30
עליסה בארץ הפלאות 4.00

■ עפולה

[illegible]: סגור

■ חולון, בת ים

אריאל: ללא רחמים 9.30, 7.15
זאב אמריקאי בלונדון 11.30
מגדל: צבע הכסף 9.40, 7.15
מתנ"ס קריית שרת: סואה פרק ב' 7
סבוי: פלאטון 9.30, 7, 4.30
רינה: ניפגש בחוף 9.30, 7.15
עצמאות: איש הנצח 9.30, 7.15, 5

■ טבריה

אביב: הצבע ארגמן 9.30, 6.45

■ כפר־סבא, רעננה

עמל: הורה לנעורים 9.15, 7
חן: האוצר מארץ האש 9.15, 7
אורות: הסיפה נעימה 9, 7, 4.30

■ לוד, רמלה

אורלי: סגור
צח זית: נינג'ה אמריקאי II 9.30, 7.15
אורן: ניפגש בחוף 9.30, 7.15

■ נהריה ועכו

הוד: בעקבות אוצר הנילוס 9.15, 7
רון: בובה 9, 6.45
אורנית: חנה ואחיותיה 9.15, 7

■ נתניה

[illegible]: הורה לנעורים 9.15, 7, 5
אופיר: האוצר מארץ האש 9.30, 7.15
שרון: הקשר הגורדני 9.15, 7, 5

■ קרית אונו

מתנ"ס: סגור

■ פתח־תקוה

שלום: ניפגש בחוף 9.30, 7.15
היכל 1: פלאטון 9.30, 7, 4.15
היכל 2: כלא הנשים 9.30, 7.15, 5
היכל 3: הזנב 9.30, 7.15, 5

■ ראשון־לציון ורחובות

ג.ג. רון 1: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.15, 4.30
ג.ג. רון 2: ניפגש בחוף 9.30, 7.15, 4.30
נעמן: כחום הגוף 9.15, 7
ראשון: שוטר במשרה חלקית 9.15, 7
בית העם: סילברדו 9.30, 7.15
הוד: מפרץ מוסקיטו 9.30, 7.15
חן: ניפגש בחוף 9.30, 7.15

■ רמת־גן וגבעתיים

אואזיס: צבע הכסף 9.40, 7, 4.30
ארמון: סופרגראס 9.40, 7.15
לילי: פלאטון 9.30, 7.15, 4.30
הוד: כלא הנשים 9.30, 7.15, 5
רב גן 1: אל תקרא לי לבן 9.45, 7.30, 5
רב גן 2: ג'ק פלאש המקפץ 9.40, 7.25, 5
רב גן 3: שוטר במשרה חלקית 9.40, 7.20, 5.00
רב גן 4: ג'ושע אתמול והיום 9.40, 7.10, 5
שביט: כולם נפלו על הראש 9.30, 7.15

■ קרית אונו

מרכז קולנוע: [illegible] 9.00, 6.30
[illegible] 4.30

רכוש ספר מספרית דבר